

2026 CIVIL KÉZIKÖNYV

Útmutató a civil szervezetek mindennapi működéséhez

KIADÓ

Zalai Civil Életért Közhasznú Egyesület,

levelezési cím: 8900 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 47-51.;

telefon: +3630/474-3300;

e-mail: info@zalacivil.hu**Felelős kiadó:** *Czotter Csabáné* elnök (Zalai Civil Életért KHE)

SZERZŐK

*Ács-Darabos Noémi, Beke Márton, Czotter Csabáné, Dr. Tóth László István,
Fazekas Zsuzsanna, Gorza Norbert, Kandiko Rita, Karlinszki Szilvia,
Kiss Gabriella, Pál Laura, Retteginé Böröcz Katalin, Simon Ádám,
Tanászi Hanna Nóra, Székér Zoltán Ákos*

LEKTORÁLÁS

Pálné Sziber Éva

Ajánlás

A civil szervezetek olyan közösségi értékeket teremtenek és őriznek, amelyek nélkülözhetetlenek településeink, térségeink és egész társadalmunk működéséhez. Munkájuk során embereket kapcsolnak össze, közösségeket építenek, segítséget nyújtanak, hagyományokat ápolnak és új kezdeményezéseket indítanak el. E sokszínű tevékenység azonban csak akkor lehet hosszú távon eredményes, ha a szervezetek működése szakmailag megalapozott, jogszerű és átlátható.

A Civil Közösségi Szolgáltató Központok Országos Hálózatának egyik legfontosabb feladata, hogy naprakész ismeretekkel, szakmai háttérrel és gyakorlati útmutatásokkal segítse a civil szervezetek mindennapi működését. A Zalai Civil Központ munkatársaiként mi is nap mint nap találkozunk azokkal a kérdésekkel és kihívásokkal, amelyekkel a civil közösségek működésük során szembesülnek. Tapasztaljuk, hogy egy-egy aktuális téma, jogszabályváltozás vagy gyakorlati probléma sokszor további tájékozódást, megbízható információforrást igényel.

Ezt a célt szolgálja a Civil Kézikönyv is. Nem kíván teljes körű útmutató lenni, sokkal inkább olyan kiad-

vány, amely évről évre új témákat feldolgozva hívja fel a figyelmet a civil szervezetek működését érintő fontos kérdésekre. Célunk, hogy közérthető formában adjunk át hasznos tudást, gyakorlati információkat és olyan szakmai ismereteket, amelyek hozzájárulhatnak a szervezetek tudatosabb és eredményesebb működéséhez.

Bízom benne, hogy a kézikönyv minden olvasója talál benne olyan gondolatot, információt vagy jó gyakorlatot, amelyet saját közösségében is hasznosítani tud. Ha a kiadvány segítséget nyújt a mindennapi munkában, új szempontokat ad egy-egy kérdés megválaszolásához, vagy megerősíti az olvasót a jó döntések meghozatalában, akkor elérte célját.

*Horváth Rita***Horváth Rita***Zala Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ*

CIVIL LEXIKON

CIVIL LEXIKON

A Adomány

A 2011. évi CLXXV. törvény értelmező rendelkezései szerint az adomány a civil szervezetnek – létesítő okiratban rögzített céljaira – ellenszolgáltatás nélkül juttatott eszköz, illetve nyújtott szolgáltatás. Az adomány lehet pénzbeli vagy természetbeni támogatás is. A civil szervezeteknek lehetőségük van a Nemzeti Együttműködési Alap normatív támogatásában részesülni az általuk gyűjtött és a számviteli beszámolóban feltüntetett adományok összege alapján. Ennek keretében akkor biztosítható támogatás, ha a civil szervezet által összegyűjtött adományok után járó 10%-os normatív kiegészítés összege legalább 10.000, legfeljebb 750.000 forint.

B Bizalom

A civil szervezetek fontos szerepet töltenek be a társadalmi bizalom erősítésében, hiszen közösségépítő és segítő tevékenységükkel közelebb hozzák egymáshoz az embereket. Kutatások szerint a civil szervezetek iránt általában magasabb a bizalom, különösen a helyi közösségekben aktív szervezetek esetében, mivel az

emberek sokszor hitelesebbnek és emberközelibbnek tartják őket más intézményeknél. A bizalom erősítésében fontos szerepe van a hiteles kommunikációnak, az átlátható működésnek, az arculatnak és a folyamatos fejlődésre való nyitottságnak. Bár a civil szervezetek önmagukban nem tudják teljesen helyreállítani a társadalmi bizalmat, jó példát mutathatnak és erősíthetik a közösségi összetartozást.

C Civil kezdeményezés

A civil kezdeményezések alulról szerveződő megoldások, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a társadalomra, mert közösségeket mozgósítanak, helyi problémákra adnak gyors válaszokat, erősítik az állampolgári részvételt, valamint hozzájárulnak a társadalmi szolidaritás, az összefogás és a közösségi felelősségvállalás erősödéséhez. Ilyen civil kezdeményezések lehetnek például a faültetések, közösségi ételosztások, helyi kulturális és sportprogramok, önkéntes segítő hálózatok, véradások vagy állatmentő akciók. Ezek a kezdeményezések helyi közösségekből indulnak el, mégis hosszú távon is képesek erősíteni az emberek közötti együttműködést.

D DÁP

A Digitális Állampolgárság Program (DÁP) a civil szervezetek számára is új lehetőségeket kínál az ügyintézés és a kapcsolattartás egyszerűsítésére. A digitalizáció és a digitális átállás okozhatnak nehézségeket egy adott közösség számára, viszont fontos a felzárkózás, mert az hosszútávon hozzájárulhat a szervezetek hatékonyabb működéséhez. A DÁP program keretében bevezetett új szabályozás szerint a civil szervezeteknek az állami szervekkel való elektronikus kapcsolattartáshoz, illetve az elektronikus úton benyújtott, joghatással bíró pályázati dokumentumok hitelesítéséhez minősített elektronikus aláírás szükséges. Ezzel a kötelezettséggel járó kiadások csökkentése érdekében a civil szervezetek számára a piaci szolgáltatók kedvezményes csomagok igénybevételének lehetőségét kínálják.

E Esélyegyenlőség

A civil szervezetek kulcsszerepet játszanak az esélyegyenlőség előmozdításában, különösen a hátrányos helyzetű csoportok támogatásával és érdekképviselésével. Programjaikkal hozzájárulnak ahhoz, hogy mindenki egyenlő eséllyel férjen hozzá a társadalmi, oktatási és gazdasági lehetőségekhez. Esélyegyenlő-

séget előmozdító programok lehetnek a hátrányos helyzetű gyermekek tanoda jellegű foglalkozásai, felzárkóztató oktatási programok, fogyatékkal élő emberek fejlesztő és integrációs programjai, munkaerőpiaci mentorálás, idősek támogatását szolgáló közösségi kezdeményezések, roma közösségeket segítő projektek, nőket támogató programok, valamint hajléktalan emberek számára szervezett segítő és reintegrációs szolgáltatások. Ezek a kezdeményezések hozzájárulnak a társadalmi különbségek csökkentéséhez és befogadó, támogató közösségek kialakításához.

É Értékteremtés

A civil szervezetek tevékenysége hozzájárul a közösségek fejlődéséhez, a társadalmi problémák kezeléséhez és az emberek életminőségének javításához, miközben önkéntes programjaikkal, kulturális, szociális és közösségi kezdeményezéseikkel maradandó társadalmi értékeket hoznak létre. A civil szervezetek értékteremtő munkájának elismeréseként jött létre az Értékteremtő Közösségekért díj, amely minden évben egy civil szervezetnek és egy magánszemélynek adományozható.

F Fenntarthatóság

Az Egyesült Nemzetek Szervezete 2026-ot a Fenntartható Fejlődés Önkénteseinek Nemzetközi Événé nyilvánította, amely a környezeti, társadalmi és gazdasági fenntarthatóságért cselekvőket ünnepli és támogatja. A kezdeményezés célja a hétköznapi hősök elismerése, a szervezetek erőforrásainak növelése, valamint az önkéntesek szerepének erősítése a béke és a fenntartható jövő építésében.

G Generációk közötti párbeszéd

A civil szervezetek hidat képeznek a különböző generációk között, hiszen programjaik és közösségi kezdeményezéseik lehetőséget teremtenek arra, hogy a fiatalok és idősek megosszák egymással tapasztalataikat, értékeiket és tudásukat, ezáltal erősítve a társadalmi összetartozást és a kölcsönös megértést. Erre példaként szolgálhatnak a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közösségi tereihez kapcsolódó programjai, ahol idősek és fiatalok közösen vesznek részt foglalkozásokon, beszélgetéseken és önkéntes tevékenységekben. Emellett több helyi civil kezdeményezés is működik, amely közös kézműves, digitális tanulási vagy történetmesélő

alkalmakon keresztül hozza össze a generációkat, erősítve a kölcsönös tiszteletet és megértést.

H Helyi közösség

A helyi közösségek munkája a civil szférában kiemelkedő jelentőségű, mert önkéntes összefogással, közösségi programokkal és helyi kezdeményezésekkel hozzájárulnak a települések fejlődéséhez és a közös értékek megőrzéséhez. A sikeres helyi kezdeményezések ráadásul gyakran túlmutatnak saját közösségükön, és idővel országos szintű programmá, követendő jó gyakorlattá is kinőhetnek magukat.

Helyi közösségek lehetnek többek között a falvakban és városrészekben működő polgárőr egyesületek, helyi kulturális és hagyományörző egyesületek vagy nyugdíjas klubok. Ilyen programok lehetnek a települési civil szervezetek által szervezett falunapok, közösségi takarítási akciók vagy helyi kulturális rendezvények. Ide sorolhatók továbbá azok a kezdeményezések is, ahol a településen élők közösen hoznak létre közösségi kertet, ifjúsági klubokat vagy helyi rendezvényeket, amelyek erősítik a településhez való kötődést és az együttműködést.

I Innováció

Az innováció és az innovatív civil kezdeményezések szorosan összekapcsolódnak, hiszen a civil szervezetek az új ötletek, digitális megoldások és kreatív közösségi programok alkalmazásával képesek hatékonyabban reagálni a társadalmi kihívásokra, miközben olyan kezdeményezéseket hoznak létre, amelyek erősítik az együttműködést, aktivizálják a közösségeket, és hosszú távon is értékteremtő hatást gyakorolnak a társadalomra. Ilyen innovációk lehetnek például a digitális adománygyűjtő felületek, önkénteseket összekapcsoló applikációk, a közösségi finanszírozásra épülő kezdeményezések, valamint a környezettudatos, újrahasznosítást ösztönző kreatív megoldások is.

J Jótékonyág

A jótékonyág és a civil szervezetek tevékenysége szorosan összekapcsolódik, hiszen a civilek számos konkrét módon teszik lehetővé a segítséget: adománygyűjtő kampányokat szerveznek és online támogatási felületeket alakítanak ki, tárgyi adományokat (élelmiszer, ruha, tanszer) juttatnak el rászorulóknak, önkéntes munkát koordinálnak szociális, egészségügyi vagy közösségi programokban, vala-

mint jótékonyági eseményeket (pl. futás, aukció, koncert) rendeznek, amelyek bevételeit közvetlenül közösségi célokra fordítják.

K Képzés

A civil szervezetek hatékony működéséhez elengedhetetlen a folyamatos képzés. A civil szervezeti vezetők ennek érdekében részt vesznek a Civil Községi Szolgáltató Központok által létrehozott civil szervezeti vezetői workshopokon, amelyek lehetőséget kínálnak a vezetőknek a szakmai fejlődésre, pontos információt nyújtanak a szervezetek működésével kapcsolatos tudnivalókról, pályázati lehetőségekről és közösségteremtésről.

L Látóút

A látóutak interaktív tanulási formát biztosítanak, amely során a résztvevők egy jól működő közösség vagy szervezet mindennapi gyakorlatát, működését és tapasztalatait ismerhetik meg közvetlenül. A program lehetőséget ad arra, hogy jó példákön keresztül tanuljanak, miközben a megvalósítás folyamatába és a felmerülő kihívások kezelésébe is betekintést nyernek.

M **Mesterséges intelligencia**

A mesterséges intelligencia többféleképpen is segítheti a civil szervezetek működését, főként abban, hogy hatékonyabban, gyorsabban és célzottabban tudják ellátni feladataikat. Egyrészt támogatja az adminisztrációs és szervezési munkákat, például segít pályázati szövegek, beszámolók vagy kommunikációs anyagok elkészítésében. Másrészt az adatelemzésben is hasznos: a szervezetek könnyebben feltérképezhetik a rászoruló igényeket, mérhetik programjaik hatását.

N **Nemzetközi kapcsolatok**

A nemzetközi kapcsolatok kiemelt jelentőséggel bírnak a civil szervezetek életében, mert lehetőséget teremtenek a tapasztalatcserére, a jó gyakorlatok átvételére és a közös projektek megvalósítására más országok szervezeteivel. Az ilyen együttműködések hozzájárulnak a szakmai fejlődéshez, erősítik a szervezetek láthatóságát, valamint új forrásokhoz és támogatási lehetőségekhez is hozzásegíthetik őket. Nemzetközi együttműködésre adhatnak lehetőséget az európai uniós programok, például az Interreg projektek, amelyek határon átnyúló partnerségek-

ben támogatják a közös fejlesztéseket és civil kezdeményezéseket. Megemlíthetőek a társpályázós projektek is, amikor több ország civil szervezete közösen nyújt be pályázatot és valósít meg programokat, valamint a testvérvárosi kapcsolatokhoz köthető közös rendezvények és civil együttműködések, amelyek a települések és közösségek közötti partnerséget erősítik.

O **Okos füzetek**

Az Okos füzetek a Civil Közösségi Szolgáltató Központok kiadványaiként útmutatóval szolgálnak a civil szervezeteknek, mivel hasznos tudnivalókat, jó gyakorlatokat tartalmaznak például az adományozás, önkéntesség, a fiatalok bevonása, a marketing, civil humánerőforrás-menedzsment és atipikus foglalkoztatási formák, pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni fellépés témájában. Az Okos Füzetek a következő linken elérhetőek:

https://civil.info.hu/kezdolap/civil_kiadvanyok/okos_fuzetek/index.html

P **Pályázat**

A pályázatok meghatározó szerepet töltenek be a civil szervezetek működésében, mivel forrást biztosítanak programjaik, fejlesztéseik és közösségi kezdeményezéseik megvalósításához. A pályázati támogatások lehetővé teszik, hogy a szervezetek szélesebb körben fejtsék ki tevékenységüket, új projekteket indítsanak, valamint hosszú távon is fenntartható módon járuljanak hozzá a társadalmi problémák megoldásához és a közösségek erősítéséhez. A hazai pályázati lehetőségek közül kiemelkedik a Nemzeti Együttműködési Alap, amely célzottan a civil szervezetek szakmai és működési támogatására jött létre. A különböző minisztériumi és önkormányzati civil pályázatok mellett lehetőség van nemzetközi források elnyerésére is, ide sorolhatók az Európai Unió programjai, például az Erasmus+, a CERV (Citizens, Equality, Rights and Values), valamint az Interreg pályázatai.

R **Rugalmasság (reziliencia)**

A rugalmasság és a reziliencia kulcsfontosságú szerepet töltenek be a civil szervezetek életében, mivel lehetővé teszi számukra, hogy gyorsan alkalmazkodjanak a változó társadalmi, gazdasági vagy környezeti kihívásokhoz, mi-

közben megőrzik működőképességüket és céljaik iránti elkötelezettségüket. Ez a képesség segíti a szervezeteket abban, hogy válsághelyzetekben is hatékonyan reagáljanak, tanuljanak a nehézségekből, és hosszú távon is stabil, értékteremtő munkát végezzenek a közösségek érdekében. A COVID-19 járvány idején például számos civil szervezet gyorsan áttért online segítségnyújtásra, adománygyűjtésre, idősök támogatására, maszkok varrására, és a gyerekek oktatását segítő programok létrehozására. Az orosz-ukrán háború kitörése után indult humanitárius akciók során a civil szervezetek a menekültek ellátásában, szállás biztosításában és adományok koordinálásában vettek részt. Ezek a példák jól mutatják, hogy a civil szféra rugalmasan és gyorsan képes reagálni a válsághelyzetekre.

S **Sikerorientáció**

A civil szervezetek esetében a sikerorientáció azt jelenti, hogy a működésük nemcsak a problémák felismerésére, hanem azok hatékony megoldására és a kitűzött társadalmi célok elérésére irányul. Ez megjelenik a jól tervezett programokban, az eredmények folyamatos mérésében és értékelésében, valamint abban, hogy a szervezetek törekednek a hosszú távon is fenntartható, valós társadalmi hatást kiváltó tevékenységekre.

Szolgáltatás

A Civil Közösségi Szolgáltató Központok hiánypótló tevékenységet végeznek azáltal, hogy térítésmentes szolgáltatásokat nyújtanak a civil szervezetek részére. Minden vármegyében és a fővárosban is jelen vannak, maguk is civil szervezetként működnek, segítséget nyújtanak a szervezeteknek működéssel, gazdálkodással, pályázatokkal, jogi, és közösségépítéssel kapcsolatos kérdésekben.

Társadalmi felelősségvállalás

A civil szervezetek társadalmi felelősségvállalása abban nyilvánul meg, hogy aktívan hozzájárulnak a közösségi problémák megoldásához, segítik a rászoruló csoportokat, és olyan kezdeményezéseket valósítanak meg, amelyek erősítik a szolidaritást, az esélyegyenlőséget és a közjó érvényesülését. Ide tartoznak az érdekérvényesítő szervezetek is, amelyek a különböző társadalmi csoportok, közösségek vagy ügyek képviseletében lépnek fel.

Utánpótlás-nevelés

Az utánpótlásnevelés kiemelten fontos a civil szervezeteknél, mivel sok közösség előregedő félben van, így elengedhetetlen a fiatalabb generációk bevonása a működés és a közösségi tudás folytonosságának biztosítása

érdekében. Az aktív utánpótlás hozzájárul a szervezetek megújulásához, friss ötleteket és új szemléletet hoz a munkába, miközben biztosítja, hogy a civil kezdeményezések hosszú távon is fenntarthatóan és hatékonyan működjenek.

Zöldítés

A civil szervezetek egyre fontosabb szerepet játszhatnak a fenntarthatóság előmozdításában, hiszen a környezet-tudatosság erősítésével, szemétszedési akciók szervezésével, valamint az újrahasznosítás és a környezetbarát működés ösztönzésével aktívan hozzájárulnak a természeti környezet védelméhez. Ezek a kezdeményezések nemcsak a közvetlen környezeti terhelést csökkentik, hanem szemléletformáló hatásuk révén a közösségeket is arra ösztönzik, hogy felelősebben viszonyuljanak a környezetükhöz. Jó példa ilyen kezdeményezésekre a folyók és erdők mentén szervezett közösségi szemétszedések, a városi és vidéki faültetési akciók, valamint az elektronikai hulladék vagy műanyaggyűjtő kampányok. Ide sorolhatók továbbá a közösségi kertek kialakítása, a kerékpáros közlekedést népszerűsítő programok, valamint a környezettudatos életmódot és energiatakarékoságot ösztönző helyi rendezvények is.

2

A CIVIL KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÓ KÖZPONTOK ORSZÁGOS HÁLÓZATA

A Civil Közösségi Szolgáltató Központok Országos Hálózata

A Civil Közösségi Szolgáltató Központok által nyújtott főbb szolgáltatások

A hálózathoz kapcsolódó országos díjak, programok

Vármegye-tükör

Külhoni kapcsolatok a Kárpát-medencében

1. A Civil Közösségi Szolgáltató Központok Országos Hálózata

A Civil Közösségi Szolgáltató Központok országos hálózata a hazai civil szektor támogatását szolgálja. A Civil Központ címet pályázat útján nyerhetik el civil szervezetek. A címmel együtt azt a feladatot vállalják, hogy a Civil törvényben (rövidítve: Ectv.) és a pályázati felhívásban meghatározott szolgáltatásokat térítésmentesen biztosítják a civil közösségek számára.

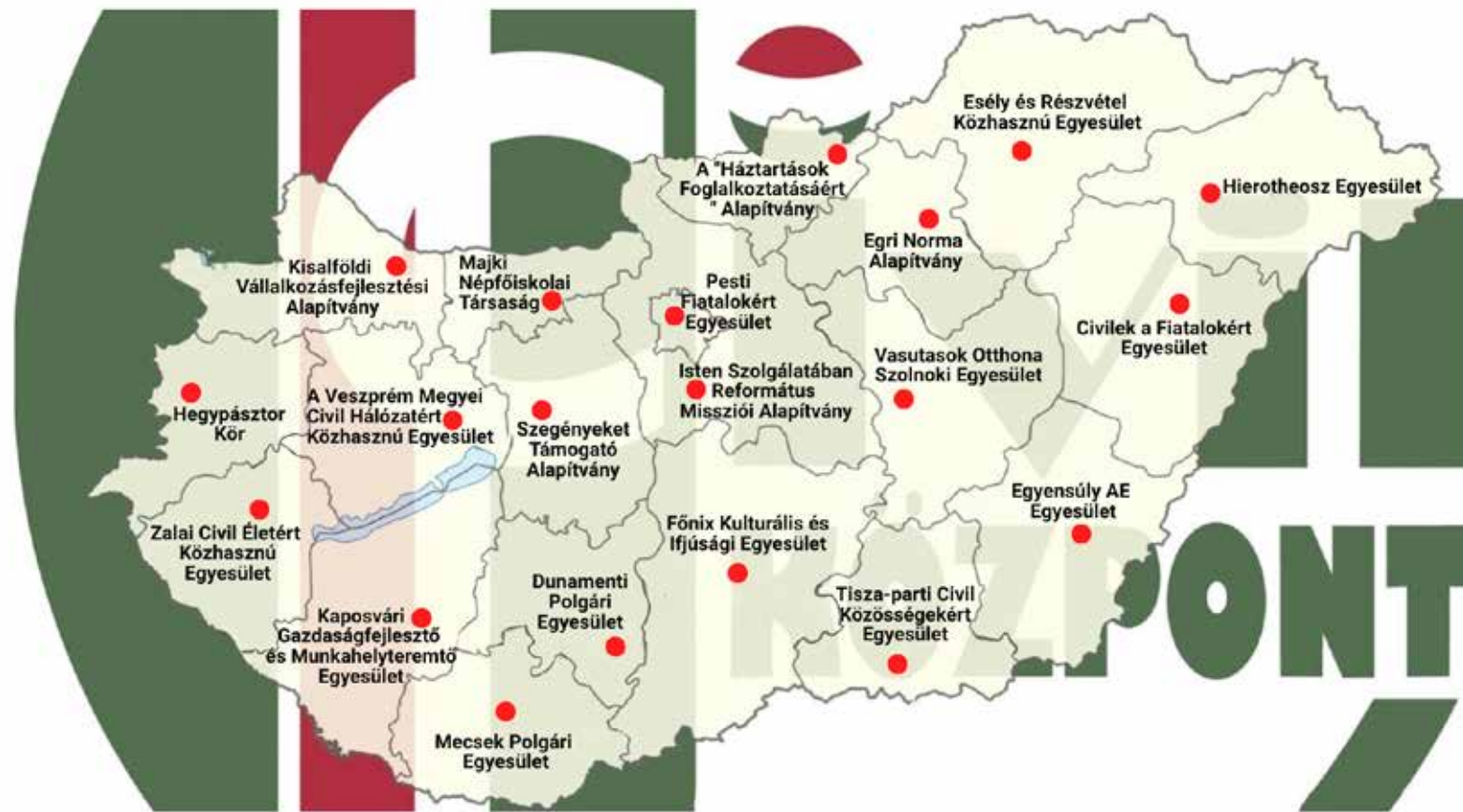
A Civil Központok munkájának középpontjában a civil szervezetek szakmai támogatása áll. Segítséget nyújtanak az adminisztratív kötelezettségek teljesítésében, és szakmai tanácsot adnak többek között jogi, közhasznúsági, pályázati, pénzügyi, könyvelési vagy informatikai kérdésekben.

Fontos szerepük van abban is, hogy kapcsolatot teremtsenek a civil szervezetek, az önkormányzatok és a gazdasági szereplők között, és elősegítsék az

együttműködések kialakulását. A Civil Központok a vármegyékben és a fővárosban rendszeresen szerveznek rendezvényeket, képzéseket és tájékoztató programokat, amelyek a civil szféra működéséhez szükséges ismeretek átadását és a közösségek megerősítését szolgálják. Emellett honlapokon, elektronikus hírleveleken és különböző kommunikációs felületeken keresztül is folyamatosan tájékoztatják a civil szervezeteket.

Feladataik közé tartozik továbbá a határon túli magyar civil szervezetekkel kialakuló partnerségi kapcsolatok ösztönzése is.

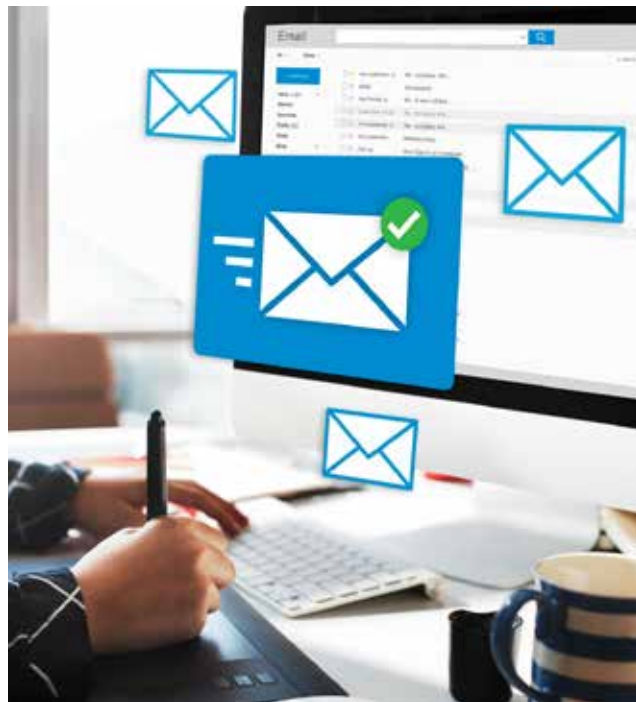
A Civil Közösségi Szolgáltató Központok támogató és szolgáltató hálózata 2012. július 1-jén kezdte meg működését, és azóta minden vármegyében, valamint a fővárosban elérhető a civil szervezetek számára.

2. A Civil Közösségi Szolgáltató Központok által nyújtott főbb szolgáltatások

Tájékoztatás

A Civil Központok egyik legfontosabb feladata, hogy naprakész információkkal segítsék a civil szervezetek létrehozását, tevékenységét és fejlődését. A tájékoztatás célja, hogy a szervezetek gyorsan és megbízhatóan jussanak hozzá a számukra fontos információkhoz, valamint könnyebben találjanak együttműködő partnereket. A központok rendszeresen szerveznek információs rendezvényeket a településeken, ahol a civil szervezetek közvetlenül is tájékozódhatnak. Ezek az alkalmak nemcsak információátadásra szolgálnak, hanem lehetőséget teremtenek a tapasztalatcserére és a felmerülő kérdések személyes megvitatására is. A tájékoztatás kiterjed a pályázati lehetőségekre és támogatási forrásokra is, segítve a szervezetek sikeres részvételét a pályázatokban. A folyamatos kapcsolattartást a rendszeresen kiküldött elektronikus hírlevelek támogatják, melyek összegzik a legfontosabb civil híreket és aktualitásokat.

Térítésmentes tanácsadás

A Civil Központok nemcsak tájékoztatást nyújtanak, hanem szakmai tanácsadással is támogatják a civil szervezetek tevékenységét. A szolgáltatások célja, hogy a szervezetek stabilan, tudatosabban és eredményesebben működjenek. A tanácsadás több területre kiterjed: segítséget nyújt jogi és közhasznúsági kérdésekben, támogatja a pénzügyi, könyvviteli és adózási kérdésekben történő eligazodást, valamint az elektronikus ügyintézésben is gyakorlati segítséget ad. Emellett kiemelt szerepet kap a

pályázati és forrásteremtési tanácsadás, amely segíti a szervezeteket a lehetőségek felkutatásában és a pályázatok sikeres megvalósításában. A központok támogatást nyújtanak az adományozás és az önkéntesség fejlesztésében is, valamint ösztönzik a fiatalok bevonását a civil szervezetek életébe.

A tanácsadási szolgáltatások hozzájárulnak ahhoz, hogy a civil szervezetek hosszú távon fenntarthatóan működjenek, és aktívan részt vegyenek a helyi közösségek életében.

A támogatások típusai:

- **jogi, közhasznúsági**
- **pénzügyi, könyvviteli és adózási**
- **elektronikus ügyintézés segítő**
- **pályázati és forrásteremtési**
- **adományozással, önkéntességgel kapcsolatos**
- **fiatalok bevonása a civil szervezetek tevékenységébe.**

3. A hálózathoz kapcsolódó országos díjak, programok

A Civil Közösségi Szolgáltató Központok évente megvalósuló programjai olyan keretet biztosítanak, amely egyszerre ismeri el a szektor kiemelkedő teljesítményeit, miközben hozzájárul a civil szervezetek fejlődéséhez. A kezdeményezések a helyi közösségek és szervezetek hatékony működését segítik, valamint támogatják szakmai eszköztáruk bővítését. Az országos programok lehetőséget adnak a civil értékek bemutatására, a társadalmi felelősségvállalás erősítésére, valamint a tapasztalatcsere és a jó gyakorlatok megosztására. A szakmai elismerések és rendezvények hozzájárulnak a civil szektor együttműködésének erősítéséhez, és támogatják a szervezetek hosszú távú működését és érdekérvényesítését.

3.1. Értékteremtő Közösségekért díj

Az Értékteremtő Közösségekért díj a civil szféra kiemelkedő szereplőinek elismerését szolgáló program, amelyet a Miniszterelnökséget vezető miniszter adományoz a Civilek Napjához kapcsolódóan. A kezdeményezés célja, hogy köszönetet mondjon

mindazon civil szervezetnek és magánszemélynek, akik tevékenységükkel hozzájárulnak a társadalmi értékek megteremtéséhez, megőrzéséhez, valamint a közösségek megerősítéséhez.

A program jogszabályi háttérét a Miniszterelnökséget vezető miniszter által adományozható elismerésekről szóló 15/2015. (III. 11.) MvM rendelet adja, amely rögzíti az Értékteremtő Közösségekért díj adományozásának feltételeit. A rendelet alapján az elismerés odaítélhető olyan magyarországi székhelyű vagy határon túli egyesületnek, alapítványnak, amely példaértékű értékteremtő, érték-megőrző tevékenységet végez, valamint olyan természetes személynek, aki a közösségek ilyen irányú munkáját támogatja, elősegíti, vagy hozzájárul a civil szervezetek magas színvonalú működéséhez. A díj posztumusz formában is adományozható. A program keretében évente legfeljebb két díj kerül odaítélésre: egy civil szervezet és egy természetes személy részesülhet az elismerésben.

A program részeként évente nyilvános felhívás keretében történik a jelölések benyújtása. A 2026. évi felhívásra összesen 48 civil szervezetre és 21 magánsze-

mélyre nyújtottak be érvényes jelölést Magyarország 16 vármegyéjéből, a fővárosból, valamint határon túlról.

A díjátadó ünnepségre 2026. február 2-án került sor Budapesten, ahol az elismeréseket a civil és társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár adta át.

A program egyik kiemelt célja a példamutatás: olyan életutak és szervezeti működések bemutatása, amelyek inspirációt nyújtanak más közösségek számára is. Ennek megfelelően az elmúlt évek során a díjat számos különböző szakterületen tevékenykedő személyeknek és szervezeteknek ítelték oda. Elismerésben részesültek többek között a sport és tehetséggondozás, a hagyományörzés, a szociális munka, a betegápolás, a szegénységben élő gyermekek támogatása, a diabéteszes gyermekek segítése, a közösségteremtés, valamint az életmentés területén kiemelkedő munkát végző szereplők.

Ezt a küldetést jól tükrözik a 2026. évi díjazottak:

Kisari Károly, a Rejtett Kincsek Down Egyesület elnöke olyan tevékenységet valósított meg, amely a személyes érintettségéből kiindulva országos jelentőségű közösségi modellt fejlődött. Munkássága a fogyatékos-sággal élő gyermekek és felnőttek esélyegyenlőségét, valamint a családok megerősítését szolgálja. Az általa létrehozott Csodavár-modell korai fejlesztő központo-

kon és közösségi tereken keresztül nyújt komplex támogatást, míg a Mentorház-program a felnőtt érintettek munkaerőpiaci integrációját segíti elő.

A Plüss Kommandó Alapítvány, Nyilka Ildikó vezetésével, egyedülálló módon támogatja a koraszülött és elhagyott újszülött babák ellátását. A szervezet speciális fejlesztésű textíliák előállításával és eljuttatásával segíti a kórházakat, hozzájárulva a babák egészséges fejlődéséhez és a szülő-gyermek kötődés erősítéséhez. Munkájuk mögött széles körű társadalmi összefogás áll, amely önkéntesek, közösségek és intézmények együttműködésére épül.

Az Értékteremtő Közösségekért díj programja így nemcsak elismerést nyújt, hanem egyben bemutatja és erősíti is azokat a társadalmi kezdeményezéseket, amelyek hosszú távon formálják a közösségek működését és értékrendjét.

3.2. *Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállítás*

Civil jelenlét az EDUCATIO-n – találkozás a jövő önkénteseivel

A civilség nem csupán szervezeteiről szól, hanem lehetőségeiről: közösségről, felelősségvállalásról, tapasztalatszerzésről és arról az élményről, amikor valaki rájön, hogy hatással lehet a környezetére.

Ezzel a gondolattal vett részt immár ötödik alkalommal a Civil Közösségi Szolgáltató Központok Országos Hálózata az EDUCATIO Nemzetközi Oktatási Szakkiállításon. A HUNGEXPO „A” pavilonjában három napon át a civil világ mutatta meg magát a pályaválasztás előtt álló fiataloknak élményekkel, történetekkel és személyes találkozásokkal.

A civilséget a személyes találkozások és az élmények hozzák igazán közel a fiatalokhoz. A civil központok standjánál minden nap két civil központ és négy civil szervezet mutatkozott be az ország különböző vármegyéiből. A látogatók így egy sokszínű, országos civil világba nyerhettek bepillantást.

A programok tudatosan élményalapúak voltak: a fiatalok beszélgettek, kipróbáltak, kérdeztek, és közben észrevétlenül találkoztak a civilség valódi arcával: terápiás kutyákkal, mentő- és segítő csapatokkal, környezetvédelmi kezdeményezésekkel, kreatív közösségi programokkal és modern digitális projektekkel is megismerkedhettek.

A Minery Egyesület VR-szemüvegei szó szerint új dimenzióba vitték a fiatalokat. A digitális élmény azonban nem öncélú technológiai játék volt: a szervezet tagjai közben a közösségük történetéről, céljairól és mérföldköveiről meséltek.

A Nemzeti Ifúsági Tanács standjánál egy különleges, Stranger Things tematikájú személyiségteszt segített a fiataloknak elgondolkodni saját erősségeiken és jövőbeli lehetőségeiken. Néhány óra alatt közel negyven diák töltötte ki a tesztet, majd beszélgetésekben folytatták a pályaválasztással kapcsolatos gondolataikat. Itt találkozhattak a Közéleti Mentorprogrammal és a DiscoverEU program lehetőségeivel is.

A Dog Plusz Egyesület négy lábú segítői azonnal a figyelem középpontjába kerültek. Bonny, Félix, Ében és Azúr nemcsak a látogatók szívét nyerték meg, hanem azt is megmutatták, hogyan dolgoznak a segítő kutyák a mindennapokban. A játékos kvízek és be-

szélgetések során a fiatalok az önkéntességről és a kutyák képzéséről is sok érdekességet tudhattak meg.

A stand programjai egyértelmű üzenetet közvetítettek: a civil világ nyitott és befogadó, és minden érdeklődési körhöz kínál kapcsolódási pontot. A civil közösségekben minden fiatal megtalálhatja azt a területet, ahol kipróbálhatja magát, tapasztalatot szerezhethet, és közben másokért is tehet.

Az Education átélte találkozások és megszerzett élmények sok fiatal számára mutatták meg, hogy a civilség nem egy távoli fogalom, hanem egy elérhető közösségi tér – ahol számítanak rájuk, és ahol valódi hatással lehetnek a környezetükre.

3.3. *Címirtokosi oklevélátadó ünnepség*

2026. január 23-án Budapesten, a Károlyi-Csekonics Palotában megrendezett címirtokosi oklevélátadó ünnepség keretében a 2026-2028-as címirtokosi időszakra szóló okleveleket vehették át a Civil Központok képviselői.

Az Ectv. szerint a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter a civil szervezetek működésének szakmai támogatása, fenntarthatóságuk erősítése, továbbá támogatásaik szabályszerű

felhasználásának elősegítése érdekében Civil Községi Szolgáltató Központokat működtet. A Civil Központok feladatait, tevékenységi köreit törvény határozza meg. A Civil Községi Szolgáltató Központ címet 3 éves időtartamra, nyilvános pályázat útján, már működő civil szervezetek nyerhetik el 2012. július 1-je óta. Összesen 20 civil szervezet nyerheti el a címet időszakonként, azaz minden vármegyében, illetve a fővárosban is folyamatosan működik egy Civil Központ.

A Civil Központok olyan kiemelt feladatokban nyújtottak és nyújtanak segítséget térítésmentesen, mint például a Nemzeti Együttműködési Alap pályázatait, az önkéntesség a civil szervezeteknél, az adományozási tevékenység, az SZJA 1% felajánlása, a határon túli civil szervezeteknek nyújtott szaktanácsadás, a forprofit szférával való kapcsolatépítés. A Civil Központok többek között képzéseket, információs rendezvényeket tartanak, országos kampányokhoz kapcsolódnak helyi események szervezésével, és koordinálják a Civil Véralást.

3.4. Civil Véralás

A Civil és Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Helyettes Államtitkárság kezdeményezésére, a Civil Községi Szolgáltató Központok, az Országos Vérellátó Szolgálat és a Magyar Vöröskereszt együttműködésével 2026 februárjának utolsó hetében immár tizennegyedik alkalommal került megrendezésre a Civil Véralás elnevezésű országos program.

A rendezvénysorozat elsődleges célja a véralás fontosságának társadalmi szintű tudatosítása, valamint a civil szervezetek önkéntes tevékenysége és társadalmi felelősségvállalása iránti elkötelezettség megerősítése. A civil közösségek egyik alapvető küldetése a társadalom működésének önkéntes alapon történő támogatása, amelynek kiemelkedő példája a véralás.

A program hatékonyságát és társadalmi elfogadottságát jól mutatja a résztvevők számának folyamatos növekedése: míg az első, 2019 áprilisában megrendezett Civil Véralás alkalmával országosan összesen 558 fő jelent meg, és 441 fő adott sikeresen

vért, addig a 2026. évi XIV. Civil Véralás során országosan 86 helyszínen, 104 véradási alkalommal összesen 3408 fő jelent meg, melyből 2857 fő véradása zárult sikeresen, és 250 fő első véradóként csatlakozott a kezdeményezéshez. Az adatok jól tükrözik a rendezvénysorozat sikerességét, hiszen a résztvevők száma az induláshoz képest több mint hatszorosára emelkedett.

A Civil Községi Szolgáltató Központok 2019 óta évente két alkalommal szervezik meg helyi és vármegyei szinten a véradást az Országos Vérellátó Szolgálat (OVSZ) és (2022 óta) a Magyar Vöröskereszt közreműködésével. Az eddigi alkalmakon összesen közel 25.000 véradó nyújtott segítséget. A véralás program célja a véralás széleskörű népszerűsítése mellett a civil szervezetek társadalmi felelősségvállalásának erősítése. Kiemelten fontos a beteg embertársaink ilyen módon történő megsegítése, a vérellátás folyamatosságának biztosítása. A véralás fővédnöke Herczegh Anita, a Regőczy István Alapítvány a Koronavírus Árváiért szervezet kuratóriumi elnöke. A véralásról aktuális információkat találhatunk az OVSZ honlapján, a Civil Információs Portálon és a vármegyei Civil Községi Szolgáltató Központok kommunikációs csatornáin.

Az I-XIV. civil véradás összesített adatai:

Megnevezés	Időpont	Megjelent (fő)	Befejezett véradás	Helyszínek száma
I. Civil Véradás	2019. április	558	441	21
II. Civil Véradás	2020. április	661	572	22
III. Civil Véradás	2020. október	713	640	24
IV. Civil Véradás	2021. március	780	683	26
V. Civil Véradás	2021. szeptember	909	774	30
VI. Civil Véradás	2022. február	1209	1029	45
VII. Civil Véradás	2022. szeptember	1806	1526	51
VIII. Civil Véradás	2023. február	2481	2083	59
IX. Civil Véradás	2023. szeptember	3244	2832	76
X. Civil Véradás	2024. február	3535	3000	88
XI. Civil Véradás	2024. szeptember	3205	2732	95
XII. Civil Véradás	2025. február	3386	2929	101
XIII. Civil Véradás	2025. szeptember	2904	2510	80
XIV. Civil Véradás	2026. február	3408	2857	86
ÖSSZESEN	14 VÉRADÁS	28799	24608	804

3.5. Szocioséta

Összefogás az áldozatok védelmében – Szociális Szakmai Találkozó

A Csongrád-Csanád Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ számára a szociális munka napja nem csupán egy dátum a naptárban, hanem lehetőség arra, hogy közelebb hozza egymáshoz azokat, akik nap mint nap másokért dolgoznak. Ennek jegyében immár két alkalommal szerveztek szakmai találkozót a szociális területen működő szervezetek és a Szegedi Áldozatsegítő Központ között.

A központ munkatársai hisznek abban, hogy a leg-
hatékonyabb segítség ott születik, ahol az emberek és
szervezetek egymásra találhatnak. Ez különösen igaz a szo-
ciális segítségnyújtás területén, ahol az erőszak gyakran
rejtve marad a külvilág elől. A tapasztalatok szerint az
áldozattá válás, a bántalmazás és a kiszolgáltatottság
sokszor észrevétlen marad. Éppen ezért kiemelten fon-
tos az együttműködés azok között a szervezetek között,
amelyek elsőként találkozhatnak ezekkel az élethelyze-
tekkel. A testi-lelki agresszióknak kitett emberek mielőb-
bi elérése és támogatása kulcsfontosságú, ebben meg-
határozó szerepet töltenek be azok a civil közösségek,
amelyek kapcsolatba kerülhetnek az érintettekkel.

A Civil Központ azzal a céllal hívta életre a szak-
mai találkozókat, hogy a segítő szakmák képviselői
valódi kapcsolatokat építsenek egymással. A résztve-
vők – köztük a Fatima Ház Alapítvány, az ÁGOTA
Tanoda és Játsszóház, a Szeged-Csanádi Egyházmegyei
Karitás, az SOS Telefonos Lelkisegély Alapít-
vány és az Alternativa Egyesület – mind Szegeden
működnek és szociális területen végeznek munkát.
Közös eszközük a bizalom megteremtése, ez az első
lépés, és sokszor az egyetlen esély arra, hogy valaki
segítséget merjen kérni. Ennek a bizalomépítésnek
fontos része az is, amikor a civil és az állami intézmé-
nyek kapcsolatba lépnek egymással.

A központ működését és szolgáltatásait mindkét alkalommal Juhász Erika igazgató mutatta be. Kiemelte, hogy az áldozatsegítés nem csupán jogi vagy anyagi támogatást jelent, hanem egy biztonságos tér megteremtését is, ahol az érintettek meghallgatásra találnak, és akár anonim módon is segítséget kérhetnek. Ez az odafordulás sok esetben az első lépés a feldolgozás és az újrakezdés felé.

A beszélgetések hamar túlnőttek a tervezett kereteken. A résztvevők nemcsak bemutatták tevékenységüket, hanem őszintén beszéltek azokról a helyzetekről is, amikor eszköztelennek érzik magukat, és amikor különösen nagy szükség lenne egy partner szervezet támogatására. Ezek a megszólalások tették igazán élővé és hitelessé a találkozót.

A Civil Központ számára mindkét alkalom megerősítést jelentett: van igény az ilyen típusú párbeszédre. A legfontosabb üzenet, hogy senkinek sem kell egyedül megküzdenie a nehézségekkel – sem azoknak, akik segítségre szorulnak, sem azoknak, akik segítenek. A jövőbeni cél, hogy ez a kezdeményezés hagyománnyá váljon, és évről évre újabb kapcsolatokat, együttműködéseket hívjon életre. A továbblépés lehetőségét egy vármegyei

szintű találkozó megszervezésében látják, mert minden ilyen alkalommal egyre erősebb háló szövődik – egy háló, amely végül azokat is megtarthatja, akik már majdnem kiestek belőle.

3.6. Adventi Civil Börze

Az Adventi Civil Börze 2020-ban, a pandémia időszakában indult országos online kezdeményezésként, azzal a céllal, hogy a civil szervezetek számára strukturált megjelenési lehetőséget biztosítson, valamint támogassa adventi adománygyűjtő kampányaik láthatóságát és elérését.

Az elmúlt években a kezdeményezés hibrid modellé fejlődött, amely ötvözi az online kommunikációs eszközöket és a helyi, személyes jelenlétet alapuló adománygyűjtési formákat.

Az Adventi Civil Börze elsődleges célja az adományozási aktivitás ösztönzése, valamint a civil szervezetek társadalmi beágyazottságának erősítése. A program minden évben kiemelt témákkal egészül ki, igazodva az aktuális társadalmi szükségletekhez. Ennek keretében valósult meg például

a 2022-es Civil összefogás a kárpát-aljai közösségeket kampány, amely határon túli oktatási és szociális intézmények támogatását célozta.

Az országos koordináció mellett megvalósuló gyűjtések eredményeként jelentős volumenű pénzbeli és tárgyi adományok jutnak el a kedvezményezettekhez. A program megvalósítása minden évben a helyi és területi igényekhez igazodik, különös figyelemmel a különböző célcsoportok – többek között hátrányos helyzetű családok, intézmények, állatvédő szervezetek és egyéb jótekonysági kezdeményezések – támogatására.

Az Adventi Civil Börze a vármegyei civil központok és a helyi civil szervezetek együttműködésére épül, és rendszerint kapcsolódik a települési adventi rendezvényekhez. Ez a működési modell hozzájárul a közösségi részvétel erősítéséhez, valamint a civil szektor társadalmi szerepének láthatóbbá tételéhez.

3.7. Középiskolásoknak szervezett rendhagyó osztályfőnöki órák és az „Alacoolj” társasjáték

Alacoolj! – mert a civil közösségek jövője a fiataloknál kezdődik

Civil szervezetként hosszú évek óta tapasztaljuk, hogy a legnagyobb kihívásunk nem pusztán a működés fenntartása, hanem a fiatal generáció megszólítása és bevonása. A civil szektorban egyértelműen érzékelhető az előregedés, miközben a középiskolás korosztály számára a civil lét sokszor távoli, kevésbé ismert terület. Erre a kihívásra kerestünk választ, amikor 2022-ben pilot jelleggel elindítottuk az Alacoolj! – Mert civil szervezetet létrehozni menő – elnevezésű társasjáték-alapú programot.

A kezdeményezés célja az volt, hogy a fiatalok ne csupán halljanak a civil szervezetekről, hanem aktív, élményszerű módon találkozzanak a működésükkel.

A program során középiskolás diákok kiscsoportokban saját „civil szervezetet” hoznak létre: megfogalmazzák céljaikat, meghatározzák tevékenységeiket, szerepeket osztanak, majd közösen dolgoznak egy általuk fontosnak tartott társadalmi probléma megoldásán. A folyamat végén bemutatják kezdeményezésüket, és önkénteseket is „toboroznak” hozzá.

A pilot program tapasztalatai egyértelműen visszaigazolták, hogy a módszer működik: a fiatalok nyitottak, kreatívak, és ha megfelelő formában szólítjuk meg őket, képesek azonosulni a közösségi célokkal. Ezt követően a programot országos szintre emeltük,

és ma már a Civil Közösségi Szolgáltató Központok országos hálózatán keresztül valósul meg.

A foglalkozások jellemzően rendhagyó osztályfőnöki órák keretében zajlanak, ahol a játék az ismeretátadás szerves részeként jelenik meg, és minden alkalommal aktív részvételt, élénk párbeszédet és valódi bevonódást eredményez.

Tapasztalataink szerint a diákok által létrehozott „szervezetek” gyakran olyan területekre fókuszálnak, mint az állatvédelem, a rászorulókat segítése, a közösségfejlesztés vagy a környezetvédelem. Ez azt mutatja, hogy a fiatalokban megvan a társadalmi érzékenység, amelyet megfelelő eszközökkel erősíteni lehet. A program nemcsak az iskolai közösségi szolgálat teljesítését támogatja, hanem hozzájárul ahhoz is, hogy a résztvevők hosszabb távon is nyitottá váljanak a civil szerepvállalásra.

Meggyőződésünk, hogy az Alacoolj! több mint egy játék: egy olyan országosan működő módszertani eszköz, amely képes hidat alkotni a fiatalok és a civil szféra között. Hiszünk abban, hogy a civil közösségek jövője azon múlik, hogy ma milyen élményt adunk a fiataloknak a közösségi cselekvésről. Az Alacoolj! ebben kínál kézzelfogható, működő megoldást.

3.8. Országos civil szervezeti vezetőképző workshop

Munkánk során nap mint nap tapasztaljuk, hogy a civil közösségek ereje az elhivatott és felkészült emberekben rejlik, és hogy a közösségek sikeressége nagymértékben azon múlik, mennyi támogatást, inspirációt és szakmai segítséget kapnak vezetőik. A civil munka számunkra nem csupán programok szervezését jelenti, hanem egy tanulási folyamatot is, amelyben a közösségek egymást erősítve fejlődnek.

Ezzel a szemlélettel indítottuk el a civil vezetőképző workshopot, amelynek célja egy olyan támogató szakmai tér létrehozása volt, ahol civil szervezetek vezetői

és aktív tagjai új ismereteket szerezhetnek, kapcsolatokat építhetnek, és megoszthatják tapasztalataikat. A program során szakértők segítik a résztvevőket a szervezetrányítás, a közösségépítés és a fenntartható működés területén, kiemelt hangsúlyt fektetve a gyakorlati tudásra és az interaktív tanulásra.

A workshopba országosan különböző méretű és profilú civil szervezetek képviselői kapcsolódtak be. Míg 2021-ben közel 80 fő, addig 2025-re már csaknem 350 résztvevő végezte el sikeresen a programot, ami jól mutatja a kezdeményezés iránti növekvő igényt.

A visszajelzések alapján a résztvevők különösen értékelték a gyakorlati szemléletet, a megosztott jó gyakorlatokat és a támogató közösségi légkört. Többen kiemelték, hogy a workshop segített megszerezni meglévő tudásukat, új módszereket adott a mindennapi működéshez, valamint lehetőséget teremtett együttműködések kialakítására. Egy résztvevő például arról számolt be, hogy a képzésen tanultakat rövid időn belül beépítette szervezete működésébe, amelynek hatására új partnerségek indultak el a térségében.

Összességében a Civil Vezetőképző Workshop egy olyan hiánypótló program, amely nemcsak

tudást ad, hanem közösséget is épít. Azért érdemes elvégezni, mert gyakorlati eszközöket nyújt, inspirációt ad, és hozzájárul ahhoz, hogy a civil vezetők magabiztosabban és tudatosabban végezzék munkájukat – ezáltal erősítve saját szervezetüket és a tágabb közösséget is.

3.9. Civil szeminárium

A civil szféra iránti nyitás és a társadalmi felelősségvállalás erősítése jegyében indult el a „A civil szervezetek szerepe és lehetőségei Magyarországon. Miért érdemes fiatalon is civil közösségekben tevékenykedni?” című egyetemi tantárgy. A program célja, hogy a felsőoktatásban tanuló hallgatók közelebből is megismerjék a civil közösségek világát, valamint betekintést nyerjenek a civil szervezetek sokszínű és gyakran hiánypótló tevékenységébe.

A tantárgy különlegessége, hogy az elméleti és gyakorlati megközelítést egyaránt ötvözi. Az előadások során egy adott téma több oldalról kerül bemutatásra, egyrészt egy kormányzati szereplő ismerteti az adott területhez kapcsolódó irányelveket, stratégiát, másrészt a gyakorlati tapasztalatokat

és megvalósítás folyamatát egy civil szervezet hozza közelebb a hallgatókhoz.

A szeminárium tematikája átfogó képet ad a civil szektor működéséről. A hallgatók megismerkedhetnek többek között a civil szervezetek alapításának folyamatával, jogi és gazdasági hátterével, valamint olyan fontos területekkel, mint az önkéntesség és adományozás, a környezet- és klímavédelem, a fogyatékosügy, az állatvédelem, a sport és tehetséggondozás, a fiatalság kérdései,

a kultúra, illetve a külföldi szervezetek működése. A képzés része egy gyakorlati alkalom is, amelynek keretében a diákok személyesen látogatnak el egy civil szervezethez, és közvetlen tapasztalatot szerezhetnek annak mindennapi munkájáról.

A tantárgy 2020 őszén került először meghirdetésre, azóta folyamatosan bővül a felsőoktatási intézmények köre. Többek között elérhető volt a Miskolci Egyetemen, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemen, a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen, a Kodolányi János Egyetemen, a Szegedi Tudományegyetemen, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen, valamint a Debreceni Egyetemen. 2025 tavaszán Egerben újraindult a kurzus, ősszel pedig ismét csatlakozott a Szegedi Tudományegyetem és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem. A 2025-2026-os tanév tavaszi félévében új helyszínként a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara is bekapcsolódott a programba.

A kezdeményezés népszerűségét jól mutatja, hogy eddig országszerte összesen több mint ötszáz hallgató vette fel a tantárgyat, ami jelzi a civil szféra iránti növekvő érdeklődést és az ilyen típusú képzések létjogosultságát a felsőoktatásban.

4. Vármegye-tükör

FŐNIX Kulturális és Ifjúsági Egyesület

Cím: 6200 Kiskőrös, Szarvas u. 2. I. em. 4.

iroda (Szarvas Inkubátorház)

6000 Kecskemét, Wesselényi u. 1/A,

fsz. 4. (Frangepán sétány)

Telefon: 76/777-517, Kecskemét

78/415-165, 20/292-9414, Kiskőrös

E-mail cím: civilbacs@gmail.com

Honlap: www.recic.hu/bacs

BÁCS-KISKUN

*„Civilnek lenni jó, mert nemcsak segítünk egymásnak,
hanem együtt is gondolkodunk.”*

A civil világ számunkra soha nem csupán pályázatokat, rendezvényeket vagy adminisztrációt jelentett. Sokkal inkább embereket, közösségeket és történeteket. Az elmúlt több mint egy évtized során azt tapasztaltuk, hogy a civil szervezetek ott vannak a települések mindennapjaiban: egy falunapon, egy gyermekprogramon, egy jótékonsági gyűjtésben, egy hagyományőrző rendezvényen vagy éppen akkor, amikor valakinek segítségre van szüksége. Ez az a világ, amelyhez mi is tartozunk, és amelyért nap mint nap dolgozunk.

A Civil Központ munkája számunkra elsősorban bizalomépítés. Hisszük, hogy a civil szervezetek akkor tudnak igazán fejlődni, ha érzik, hogy nincsenek egyedül. Ezért alakítottuk ki működésünket úgy, hogy ne csak egy irodában legyünk elérhetőek, hanem valódi, személyes kapcsolatokat építsünk ki a vármegye szervezeteivel. Kecskeméti és kiskőrösi irodánk mellett folyamatosan jelen vagyunk a településeken, rendezvényeken, közösségi alkalmakon is. Munkánk során arra törekszünk, hogy a civil szervezetek számára stabil háttérrel, szakmai biztonságot és emberi támogatást adjunk.

Egyik legmeghatározóbb élményünk a fiatalok bevonásához kapcsolódik. Amikor először vittük el középiskolákba az Alacoolj! programot, még mi sem tudtuk pontosan, hogyan fogadják majd a diákok a civil szervezetek világát. Az első alkalmak egyikén azonban egy visszahúzódió diák a foglalkozás végén odalépett hozzánk, és azt mondta: „Nem gondoltam volna, hogy a civil élet ennyire érdekes, és hogy itt tényleg lehet számítani az emberekre.” Ez világított rá, miért fontos a munkánk. Nemcsak programokat szervezünk vagy tanácsadást nyújtunk, hanem szemléletet formálunk és közösségi élményeket adunk tovább.

Ugyanezt az élményt erősítjük a Civil Korzó rendezvényeinken is, amelyeket a vármegye több településén szervezünk meg. Ezek az alkalmak civil szervezetek, intézmények és különböző közösségi szereplők személyesen mutatkoznak be a fiataloknak és az érdeklődőknek. A standokon lehetőséget teremtünk arra, hogy a résztvevők közvetlenül találkozzanak azokkal az emberekkel és szervezetekkel, akik a helyi közösségi életet formálják. Sokszor azt tapasztaljuk, hogy egy kötetlen beszélgetés vagy egy közös élmény sokkal erősebben fordítja a fiatalokat a társadalmi szerepvállalás felé, mint bármilyen formális előadás. A Civil Korzó számunkra ezért nem csupán ren-

dezvény, hanem egy olyan találkozási pont, ahol bizalom, kapcsolatok és új közösségi kezdeményezések születnek.

Számunkra a civil világ nem munkaidőhöz kötött feladat, hanem hivatás. Egy olyan közösségi tér, ahol együtt gondolkodunk, kapcsolatokat építünk, és hiszszük, hogy a legkisebb kezdeményezésből is születhet valódi érték.

Mecseki Polgári Egyesület

Cím: 7622 Pécs, Rákóczi út 55.

Telefon: 20/505-5355

E-mail cím: info@ckszbaranya.hu

Honlap: www.ckszbaranya.hu

BARANYA

„Civilnek lenni érték, mert együtt összefogást és fejlődést hozunk közösségeinkbe”

Nálunk Baranyában a civil munka hivatás. Mindannyian más útról érkeztünk, mégis ugyanaz a belső indíttatás tart bennünket itt. Látni, ahogy egy közösség életre kel, ahogy egy bizonytalan szervezet megtalálja az útját, vagy ahogy egy kis településen valaki először mondja ki, hogy talán ők is képesek egy egyesületet létrehozni. Ezek a pillanatok adják a munkánk értelmét.

Sokszor kérdezik, miért csináljuk. Talán azért, mert mindannyian megtapasztaltuk, milyen érzés, amikor valaki hisz bennünk, amikor a káosz mögött egyszer csak kirajzolódik a rendszer, a félelem mögött a lehetőség, a bizonytalanság mögött pedig az erő. Mi ezt szeretnénk továbbadni. Nem csupán tanácsot adunk vagy az adminisztrációban segítünk, hanem embereket kísérünk végig egy úton, amelynek az elején még ők maguk sem látják a végét.

A hitelességünket az adja, hogy ott vagyunk a terepen. Nem csak az irodában dolgozunk, hanem falvakban, kisvárosokban, Civil Pontokban, iskolákban és rendezvényeken. Ahol a civilek vannak, ott vagyunk mi is. A siklósi és mohácsi Civil Pontokban olyan szervezetekkel találkozunk, akik korábban soha nem jutottak volna el Pécsig, de „otthon” megnyílnak, és elmondják, mire van szükségük. Ezekből a beszélgetésekből születnek a legjobb ötletek.

Az I. Baranyai Civilek Bálján több mint száz ember gyűlt össze. Amikor átadtuk az Év Baranyai Sportegyesülete díjat a „FutaPécs” Sportegyesületnek, és elismertük a Csillag Mazsorett Egyesület húsz éves munkáját, a teremben érezni lehetett azt a csendes büszkeséget, amely akkor születik meg, amikor egy közösség végre látja ön-

magát. Nem a díjak voltak a fontosak, hanem az a felismerés, hogy együtt alkotjuk Baranya civil életét.

Hasonló élmény volt, amikor a Leőwey gimnazistákkal ellátogattunk a Vakok és Gyengénlátók Egyesületéhez. A diákok először bizonytalanok voltak, majd percek alatt belefeledkeztek a Braille írásba és a vak pingpongba. A vakvezető kutya bemutatója volt a nap csúcspontja, és ott egyszerre volt jelen a tanulás, az empátia és a közösség ereje.

Vannak olyan megerősítő pillanatok is, amikor egy szervezet először mondja, hogy most már értem ezt, vagy egy polgármester megkérdezi, hogyan tudnánk segíteni a helyi civileknek. Ez az élmény erőt ad nekünk a folytatáshoz.

Mi így dolgozunk. Jelenléttel, figyelemmel és türelemmel. Hiszünk abban, hogy a civil szektor akkor tud fejlődni, ha a szervezetek érzik, hogy nincsenek egyedül, hogy van kihez fordulniuk, van, aki meghallgatja őket, és van, aki velük együtt gondolkodik. Ezért csináljuk. Ez a mi történetünk.

EGYENSÚLY AE Egyesület

Cím: 5600 Békéscsaba, Sikonyi út 3.

Telefon: 20/264-4463

E-mail cím: civilkozpontbekes@gmail.com

Honlap: www.civilkozpont.

egyensulyaeegyesulet.hu

BÉKÉS

„Civilnek lenni jó, mert... együtt formálhatjuk, színesíthetjük a világunkat, és közben valódi közösségekké válhatunk.”

Amikor ebbe a munkába kezdtünk, nem egy feladatlistát láttunk magunk előtt, hanem embereket. Olyan közösségeket, amelyek tenni akarnak a saját környezetükért, de néha nem tudják, merre induljanak. Ez a felismerés lett a belső motivációnk: hogy ott legyünk ezekben a pillanatokban, amikor egy ötlet még bi-

zonytalan, amikor egy kezdeményezés még csak formálódik, és segítsünk abban, hogy valódi, működő közösséggé válhasson.

Hiszünk abban, hogy a civil munka alapja a bizalom és a kapcsolódás. Ezért nem pusztán válaszokat adunk, hanem kérdezzünk, figyelünk, és együtt gondolkodunk. A hozzánk fordulóknak történeteik számunkra nem csak ügyek, hanem személyes ügyek. Hitelességünket az adja, hogy mi is részesei vagyunk ennek a közösségnek: nem kívülről segítünk, hanem együtt haladunk.

Munkánkban egyre hangsúlyosabb szerepet kap a fiatalok megszólítása is. A Civil Központ sokrétű tevékenységei közül jelenleg kiemelten az ifjúsági kor-

osztályra fókuszálunk, mert hisszük, hogy a közösségi szemlélet alapjai már ebben az életszakaszban formálódnak. A középiskolások számára egy több pillérre épülő programot hoztunk létre. A középiskolában tanítók számára egy munkacsoportot alakítottunk a fiatalok segítése érdekében. A „civil órák” alkalmával egy interaktív, élményalapú játék során a diákok saját civil szervezeteket álmodnak és hoznak létre, miközben észrevétlenül tanulnak az önkéntesség lehetőségeiről és az iskolai közösségi szolgálat valódi értelméről. Évente mintegy harminc osztályhoz jutunk el, és minden alkalommal azt tapasztaljuk, hogy egy-egy ilyen közös gondolkodás képes új nézőpontokat nyitni.

Erre a tapasztalásra épül „Miért szeretem az IKSZ-t?” pályázatunk, amelyben a fiatalok saját történeteiken keresztül mesélnek arról, hogyan vált számukra értéké a közösségi szolgálat. Ezek a történetek nemcsak személyesek, hanem hidat is képeznek egymás felé – megmutatják, hogy az önkéntesség mögött valódi élmények és kapcsolódások húzódnak meg.

A folyamat egy különleges pillanatban teljesedik ki: a pályázatok díjátadását minden évben a Békés Vármegyei Pályaválasztási Vásár nagyszínpadán tartjuk meg. Itt a fiatalok munkája valódi figyelmet és

elismerést kap, rangot adva annak, amit létrehoztak. Ugyanezen az eseményen egy „civil falut” is életre hívunk, ahol azok a szervezetek mutatkoznak be, amelyek nyitottak a fiatal önkéntesek fogadására – így a történetekből valós kapcsolódások, a gondolatokból pedig konkrét lehetőségek születhetnek.

Mi ezért csináljuk. Mert hisszük, hogy minden közösségben ott van a lehetőség a fejlődésre, és ha kap egy kis támogatást, képes csodákat létrehozni. Mi ebben a folyamatban szeretünk jelen lenni – csendes háttérként, biztos pontként, inspiráló szervezetként.

Esély és Részvétel Közhasznú Egyesület

Cím: 3530 Miskolc, Széchenyi u 76. I. em.

Telefon: 46/611-559, 70/223-6914

E-mail cím: civilkozpont@erke.hu

Honlap: www.erke.hu

BORSOD-ABAÚJ-ZEMLÉN

„Azért jó civilnek lenni, mert jobb az ügyeket képviselni, mint bonyolítani.”

Esély: azért dolgozunk, hogy mindenkinek legyen esélye jobbá tenni az életét.

Részvétel: azért dolgozunk, hogy mindenki érdemben és felelősen vehessen részt az őt befogadó közösségépítésében.

Az ERKE küldetése alig változott a megalakulása óta eltelt tizenhét évben. A Civil Központ címmel járó feladatainkat is ebben a szellemben végezzük. Azért

segítjük a polgárok önszerveződését, mert egyedül senki sem lenne képes sikeres és megbecsült életpályát befutni. Azért dolgozunk éppen az egyesületekkel, alapítványokkal, mert folyamatos átjárást biztosítanak a személyes és a közügyek között. A személyes érintettség, az egyéni áldozatvállalás ritkán vezet tartós és széleskörű változásokhoz. Szükséges az a szervezeti háttér, ami stabilitást ad, és biztosítja a részvételhez szükséges erőforrásokat. Ugyanakkor a profi

szervezeti háttér kevés ahhoz, hogy bármely egyesület, alapítvány hitelesen és érdekesen nyilvánuljon meg az emberek, intézmények felé. Ehhez szükség van a személyes elköteleződésre és azokra az emberekre is, akik sajátként viszik előre a közösség ügyeit.

A civil közösségi szolgáltató központ cím birtokosaként egy fejlesztő programot valósítunk meg. Ennek célja, hogy kiegészítsük a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében működő civil szervezetek hiányzó erőforrásait. Évente legalább ezer órnyi tanácsadást biztosítunk számukra. Ez jól mutatja, hogy sok olyan szervezet működik a környezetünkben, amely önállóan nehezen tudná rendezni a jogi, gazdálkodási, pályázati ügyeit. A szűkösebb erőforrásokkal rendelkező szervezetek gyakran nagyobb kockázatot kénytelenek vállalni. Sajnos sok történetet ismerünk mindenféle bírságokról, elvesztett pályázati lehetőségekről, amelyek azt mutatják, hogy a „kis” szervezetek nehezebben férnek hozzá a megfelelő színvonalú és megbízható szolgáltatásokhoz. Ezért kínálunk kifejezetten olyan képzéseket, információs és egyéb szolgáltatásokat, amelyek a szabályos működéshez elengedhetetlenül szükséges feladatok teljesítését segítik.

Több mint kétezer egyesülettel, alapítvánnyal állunk kapcsolatban. Közösén építjük a szolgáltatásainkat. Arra törekszünk, hogy a szervezetek tovább lássanak a saját közegük által kínált lehetőségeknél. Ezért a térségi, nemzeti és európai illeszkedési pontokat is igyekszünk bemutatni számukra. Ugyanakkor a hozzánk forduló szervezetek tapasztalatai beépülnek a civil központ szolgáltatásaiba, illetve alakítják azt, ahogyan a civil szektor érdekében felépünk a különböző szakmai, szakmapolitikai fórumokon.

Pesti Fiatalokért Egyesület

Cím: 1011 Budapest, Fő utca 3.
(bejárat: Bem rakpart 2.)

Telefon: 20/273-9686

E-mail cím: ckszk.budapest@gmail.com

Honlap: www.budapesticivil.hu

BUDAPEST

„Civilnek lenni jó, mert mi magunk is civil szervezetek által lettünk azzá, akik ma vagyunk és ezt az utat, folyamatot szeretnénk másoknak is megmutatni.”

Célunk, hogy a fővárosi civilek és fiatalok valódi közösségként tudjanak működni. Olyan közeget építünk, ahol az emberek találkozhatnak, kapcsolódhatnak, és hosszabb távon is együtt gondolkodhatnak és dolgoznak. Tapasztalatunk szerint már az is sokat jelent, ha van egy tér, ahol ezek a találkozások rendszeresen

megtörténnek. Ebben fontos szerepe van a rakparton található közösségi terünknek, amely valódi találkozási pontként szolgál.

Munkánk során interaktív, nonformális módszerekkel dolgozunk. Célunk, hogy mindenki számára nyitott teret és lehetőségeket biztosítsunk, és hogy a hozzánk érkező fiatalok és civil szervezetek élményeken keresztül tanuljanak. A közösségépítés,

a mentális jóllét támogatása és a készségfejlesztés nálunk együtt jelenik meg. Arra törekszünk, hogy minél szélesebb körben érijünk el civileket, és minél sokszínűbb, érdekes témával foglalkozó szervezettel működjünk együtt. Nemcsak bevonni szeretnénk őket, hanem képzési lehetőségeket és valódi támogatást is biztosítunk számukra, hogy hosszabb távon is működő, aktív közösségek alakuljanak ki.

Tevékenységeink sokrétűek: szervezünk képzéseket, közösségi eseményeket, nemzetközi ifjúsági cseréket, valamint olyan programokat, amelyek a fiatalok életkezdését és társadalmi részvételét segítik. Kiemelt figyelmet fordítunk a diákönkormányzatokban aktív fiatalokra. Civil Központként az egyik legnépszerűbb programunk a Civil Reggeli. Ezek az alkalmak egyszerű keretek között zajlanak: egy közös reggeli mellett a civil szervezetek képzésben részesülnek, miközben lehetőségük van kötetlen beszélgetésekre, tapasztalatcserére, és arra is, hogy bemutassák aktuális programjaikat. A civil reggeli alkalmakon rendszeresen foglalkozunk gyakorlati témákkal, mint például a pályázatírás, kommunikáció, közösségépítés vagy forrásteremtés. Emellett lehetőséget biztosítunk arra is, hogy a résztvevők

egymástól tanuljanak, visszajelzéseket adjanak, és akár közös programokat indítsanak. Több együttműködés is ilyen találkozásokból indult el, amelyek később közös projektekként vagy rendezvényekként folytatódtak. A Civil Reggeliket mindig egy adott szervezettel közösen szervezzük meg az adott budapesti kerületben.

Tisza-parti Civil Közösségekért Egyesület

Cím: 6722 Szeged, Mérey utca 6/b fsz.

**Telefon: 62/898-808, 20/285-9355,
20/403-0717**

E-mail cím: civilcsongrad@gmail.com

Honlap: www.recic.hu/csongrad

CSONGRÁD-CSANÁD

„Mi vagyunk a társadalom szíve.”

Egy csendben működő szív a közösségek testében...

Csongrád-Csanád vármegye különösen gazdag civil energiában. A folyók, a határ menti helyzet, a hagyományok és a pezsgő egyetemi élet mind hozzájárulnak ahhoz, hogy sokféle kezdeményezés szülessen. A Csongrád-Csanád Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ ebben a sokszínű térben afféle

kapcsolópont. Összeköti a kis falusi egyesületet a megyei lehetőségekkel, a lelkes önkéntest egy nagyobb programmal, vagy akár különböző szervezeteket egymással. Az itt dolgozók segítenek eligazodni a pályázatok világában, tanácsot adnak egy frissen alakuló egyesületnek, vagy éppen teret biztosítanak egy közösségi programhoz. Sokszor olyan kérdésekre adnak választ, amelyek elsősre bonyolultnak tűnnek, hogyan lehet egy jó ötletből működő szervezet. Hogyan lehet támogatást szerezni egy helyi üggyhöz? Hogyan lehet embereket bevonni?

A Csongrád-Csanád Vármegyei Civil Központ célja, hogy támogassa a társadalmi felelősségvállalásban a helyi civil szervezetek erőfeszítéseit. Lehetőséget kínál a civil szervezeti vezetők és önkéntesek számára ismereteik bővítésére, és arra, hogy erősíteni tudják a civil, az önkormányzati és a vállalkozói szféra együttműködését. A központ jelenléte folyamatos, segítő és proaktív: a szakmai tanácsadáson, a hiteles információk átadásán túl a közösségsszervezéssel, az együttműködések kiépítésével, azok megerősítésével foglalkozik. Egyszerre műhely, találkozópon és iránytű.

A mindennapokban a címbirtokos Tisza-Parti Civil Közösségekért Egyesület elnöke, Molnár Elvira, és munkatársai: Pusztayné Tóth Gabriella irodavezető és Varga Márta, a társadalmi kapcsolatok szakértője látja el főállású munkatársként a civil törvény által meghatározott, tanácsadói feladatokat. Speciális esetben külsős partnerek bevonásával tesznek eleget kötelező és vállalt kötelezettségeiknek. Szakmai felkészültséggel, sok éves tapasztalattal és kapcsolati hálójuk felhasználásával azért dolgoznak, hogy tovább erősítsék a civilek szerepvállalásának lehetőségeit.

Az általuk működtetett civil központ olyan, mint egy csendben működő szív a közösségek testében.

Nem mindig látványos, nem villog reflektorfényben, mégis innen indul el sok apró kezdeményezés, amely végül embereket köt össze, ügyeket mozgat meg, vagy egyszerűen csak egy kicsit jobbá teszi a hétköznapokat. Ugyanakkor a legfontosabb szerepük az, hogy bátorítanak, mert a civil világ sokszor lelkesedésből épül, és ez a lelkesedés könnyen elfáradhat. Egy jó tanács, egy képzés, egy közös beszélgetés viszont új lendületet adhat. A civil központ így nemcsak információt nyújt, hanem hitet is abban, hogy egy kisebb közösség is képes változást hozni.”

Szegényeket Támogató Alapítvány

**Cím: 8000 Székesfehérvár,
Rákóczi utca 25.**

Telefon: 30/617-3292

E-mail cím: civil@echomail.hu

Honlap: <https://www.echoinn.hu/>

FEJÉR

„Ahol a múlt érték, ott a közösség jövőt teremt.”

A Fejér Vármegyei Civil Központ címbirtokosának lenni számunkra különös felelősség. Először is azért, mert egy olyan kiváló csapatunk van, amelyben elkötelezett munkatársak, önzetlen támogatók, felkészült partnerek és kitartó önkéntesek dolgoznak együtt a társadalmi szolidaritás megteremtéséért, a modern szociális jogok érvényesüléséért és az egymásért felelős helyi közösség megteremtéséért.

Különös felelősség azért is, mert elődeink Fejér megyében kijelölték azt az utat, melyről addig nem szabad letérni, amíg vannak rászoruló közösségek, fejlesztendő szervezetek, segítségre vagy partnerségre szoruló alapítványok, egyesületek, informális közösségek.

Mi nem csak egy alapítvány, nemcsak egy régóta működő civil szervezet, nemcsak egy közösség, hanem annál jóval több vagyunk. A SZETA szimbólum. Az összefogás, az emberség, a közösségben való gondoskodás és a társadalmi felelősségvállalás jelképe. Eredetileg nem alapítványként, hanem informális mozgalomként bátor elődeink a kommunista rend-

szer viszonyai között szinte egyedülálló módon nem kérték állami jóváhagyást ahhoz, hogy megalakuljanak, működjenek és segítsék embertársaikat a hivatalosan nem is létező szegénységben. Csak tették a dolgukat. Hétköznapi hősök voltak, akik tették, amit a lelkiismeretük diktált, nem törődve azzal, hogy mit szól ehhez a mindenkori hatalom. Mert rászoruló, nélkülözők, olyan embertársaink, akikhez a sors kevésbé kegyes, mindig is voltak és lesznek is. Ami változik, változhat, az az, hogy hogyan tekintünk rájuk, milyen módszerekkel tudunk együtt dolgozni a civil közösségek fejlesztéséért Fejér vármegyében.

Nem településekben gondolkodunk és nem ágazatokban, hanem helyi és tágabb közösségekben, amelyek az önkéntesség nélkül nem működhetnek jól. A központunknak különösen fontos az önkéntesség és az önkéntes programok. Meghatározó élményünk volt 2013-ban a rendkívüli márciusi havazás, amely megbénította az országot. 2013. március 14-én a korábbi hetek enyhe tavaszias időjárása után hirtelen lecsökkent a hőmérséklet az egész országban, majd szinte mindenhol fagypont alá is esett március 15. hajnalára. A hóátfúvások miatt sok út járhatatlanná vált. Az autópályákat a torlódások és elakadások ellenére nem

zárták le időben, ezrek rekedtek Fehérvár határában az utakon. Civil Központunk befogadópontra lett az úton rekedt emberek számára, s felemelő érzés volt látni, hogy a környező házakból mindenfelől jöttek az emberek segítséget nyújtani. Takarókat hoztak, a gyerekeknek játékokat, telefontöltőket, mások teát főztek, volt aki több száz palacsintával érkezett segíteni. Ekkor értettük meg igazán, milyen jó is ebben a közösségben élni, dolgozni és miért kell megerősíteni a segítőket is. Ez is azt mutatja, nem vagyunk egyedül.

Kisalföldi Vállalkozásfejlesztési Alapítvány

Cím: 9024 Győr, Bakonyi út 4/A fsz. 2.

Telefon: 96/512-532, 20/356-4296

E-mail cím: info@civil-gyms.hu

Honlap: civil-gyms.hu

GYŐR-MÉNŐCSANAK

*„Civilnek lenni jó, mert közösséget építünk,
értéket teremtünk és együtt formáljuk a jövőt.”*

Hiszünk abban, hogy a civil szervezetek és a vállalkozások nem két külön világot jelentenek, hanem egymást erősítő szereplői ugyanannak a közösségnek. Nap mint nap látjuk, hogy a civilekben ott van az elhivatottság és a társadalmi érzékenység, a vállalkozásokban pedig az erőforrás, a tudatosság és a stratégiai gondolkodás. Bennünket az motivál, hogy ezt a két világot közelebb hozzuk egymáshoz, és megmu-

tassuk: együtt sokkal nagyobb hatást tudnak elérni, mint külön-külön.

Munkánk során hídként működünk. Abban segítjük a hozzánk forduló szervezeteket, hogy működésükben megjelenjen a tudatos tervezés, az átgondolt költségvetés és a hosszú távú szemlélet – mindaz, ami a vállalkozások világában természetes. Közben a vállalkozások felé is közvetítjük a civil szféra értékeit és lehetőségeit, támogatva a felelős együttműködések kialakulását. Hitelességünket az adja, hogy mindkét oldal nyelvét értjük, és képesek vagyunk közös nevezőt találni.

Egyik legemlékezetesebb élményünk egy olyan együttműködéshez kötődik, amely egy gyakorla-

ti problémából indult ki. Sajtóreggeli programunk eredetileg csak Győrben valósulhatott volna meg a rendelkezésre álló forrásból, ugyanakkor fontosnak tartottuk, hogy a mosonmagyaróvári civil szervezetek is lehetőséget kapjanak a bemutatkozásra. Már a tervezés során látszott, hogy ehhez további erőforrásokra lesz szükség.

A megoldás egy olyan helyi vállalkozással való kapcsolatfelvétel lett, amely számára szintén fontos a közösségi jelenlét és a helyi kezdeményezések támogatása. A vállalkozás nemcsak a rendezvényhez szükséges vendéglátást biztosította, hanem ezzel lehetővé tette azt is, hogy a mosonmagyaróvári sajtóreggeli egyáltalán megvalósulhasson. Ennek köszönhetően több helyi civil szervezet mutathatta be tevékenységét, terveit és közelgő programjait a sajtó képviselőinek, ami számukra új nyilvánosságot és kapcsolódási lehetőségeket jelentett.

A program során a vállalkozás közvetlenül kapcsolódhatott a helyi civil közösséghez, erősítve társadalmi szerepvállalását, míg a Civil Központ egy olyan partnerre talált, amely nyitott a közös ügyek mentén történő együttműködésre. Amikor a rendezvényen együtt láttuk a civil szervezetek képv-

selőit és a támogatókat, egyértelművé vált, hogy ez több volt, mint egy egyszeri segítség – egy valódi, működő kapcsolat jött létre, amely hosszabb távon is példaként szolgálhat.

Számunkra ezek a pillanatok adják a munkánk valódi értelmét. Amikor a civil és az üzleti világ találkozik, nemcsak projektek valósulnak meg, hanem erősebb, összetartóbb közösségek születnek, amelyek hosszú távon is képesek fejlődni és hatást gyakorolni a környezetükre.

Civilek a Fiatalokért Egyesület

Cím: 4024 Debrecen, Piac utca 69. fsz. 2/A

Telefon: 52/501-372, 30/228-6006

E-mail cím: hbmcivilkozpont@gmail.com

Honlap: www.civil-tanacsadas.hu

HAJDÚ-BIHAR

„Civilnek lenni jó, mert együtt képesek vagyunk valódi közösségeket építeni, ahol az emberek figyelnek egymásra.”

Hiszünk abban, hogy a közösségek ereje az emberekben rejlik. Azért dolgozunk a civil szférában, mert nap mint nap látjuk, milyen sokat jelent, amikor emberek összefognak egy közös ügyért. Belső motivációnk abból az élményből táplálkozik, amikor egy kezdeményezés mögött valódi emberi történetek állnak, amikor egy ötletből közösségi program lesz, és amikor a találkozásokból együttműködés

sek születnek. Számunkra ez a munka nem csupán feladat, hanem szolgálat is – lehetőség arra, hogy támogassuk azokat, akik tenni szeretnének a saját közösségükért.

Munkánk során a nyitottság, az együttműködés és a bizalom vezérel bennünket. Hiszünk abban, hogy a civil szervezetek fejlődésének alapja a párbeszéd és a tapasztalatok megosztása. Ennek egyik legszebb példája a Hajdú-Bihar vármegyében megrendezett Civil Piknik. Az évek során ez az esemény hagyománnyá vált: egy olyan nap, amikor a civil szervezetek kilépnek a mindennapi feladataikból, és közösen ünneplik a közösség erejét. A beszélgetésekből ötletek születnek, a nevetésekből barátságok, és sokszor már ott körvonalazódik egy-egy jövőbeli együtt-

működés. Amikor a nap végén körbenézünk, és látjuk az együtt beszélgető, tervezgető, egymást segítő embereket, mindig megerősítést kapunk abban, hogy miért csináljuk ezt a munkát.

Ugyanezzel a szemlélettel indítottuk el a Civil Vezetőképző Workshopot is, amely országos szinten ad lehetőséget a civil vezetők fejlődésére. A célunk egy olyan tér létrehozása volt, ahol a civil szervezetek vezetői és aktív tagjai nem csak új ismereteket szerezhettek, hanem egymással is kapcsolatba léphetnek, megoszthatják tapasztalataikat, és közösen kereshetnek megoldásokat a mindennapi kihívásokra. A workshopok során szakértők segítenek abban, hogy gyakorlati tudással gazdagodjanak a szerveztirányítás, a közösségépítés és a fenntartható működés területén. Az évek során azt tapasztaltuk, hogy óriási igény van

az ilyen találkozásokra. Míg 2021-ben közel nyolcvanan csatlakoztak a workshophoz, addig 2025-re már csaknem háromszázötven résztvevő kapcsolódott be az előadás-sorozatba. Számunkra azonban nem a számok a fontosak, hanem azok a pillanatok, amikor látjuk, hogy egy-egy gondolat valódi változást indít el. Egy alkalommal például egy kisebb településről érkező szervezet vezetője mesélt el, hogy a workshopon megismert módszereket rövid időn belül a saját közösségében is alkalmazni tudta, és ennek köszönhetően új együttműködések indultak el a térségben.

Az ilyen történetek emlékeztetnek arra, miért is fontos ez a munka. Legyen szó egy közös piknikről vagy egy szakmai műhelyről, számunkra minden találkozás egy új lehetőség arra, hogy a civil közösségek erősebbé, összetartóbbá és aktívabbá váljanak.

Egri Norma Alapítvány

Cím: 3300 Eger, Törvényszék u. 1.

Telefon: 36/420-660

E-mail cím: normaalapitvany@gmail.com

Honlap: www.egrinormaalapitvany.hu

HEVES

„Civilnek lenni jó: emberi és inspiratív.”

2013 óta minden évben megszervezzük a Mozdulj, válassz sportot Egerben! című rendezvényt, amelyen több mint húsz sportegyesület kap bemutatkozási lehetőséget a sportiskolai beiratkozások előtt. A program különlegessége, hogy a gyerekek, fiatalok és családjaik egy helyen és egy időben próbálhatnak ki számos sportágat, így könnyebben találhatják meg a hozzájuk legközelebb álló mozgásformát. A rendezvény nemcsak a civil szervezetek számára hasznos,

hanem a helyszínt biztosító Agria Pláza számára is, hiszen ilyenkor jelentősen megnő a látogatottság. Számunkra, mint Civil Közösségi Szolgáltató Központ számára pedig kiváló kapcsolódási pontot jelent a civil, a magán- és a forprofit szektor között.

A sportválasztó évek óta a város egyik kedvelt közösségi eseménye, ahol minden évben moderátor segíti a programok koordinálását és a sportegyesületek bemutatkozását. Az egyik év különösen emlékezetes maradt számunkra. Fél évvel a rendezvény után találkoztunk az akkori moderátorral, aki elmesélte,

hogy a sportválasztó olyan nagy hatással volt rá, hogy életmódját váltott, rendszeresen mozogni kezdett, és azóta 16 kilogrammot fogyott. Úgy fogalmazott, nem véletlenül kellett ott lennie azon a napon. Számunkra ez megerősítette, hogy egy közösségi program néha sokkal többet adhat néhány órás élménynél – akár valódi változást is elindíthat egy ember életében.

Hasonlóan meghatározó élmény volt a Szocioséta országos programsorozathoz kapcsolódó egri rendezvény megszervezése. A program során egy önszerveződő, fiatalokból álló színjátszó kör saját előadást mutatott be olyan szervezetek és közösségek számára, amelyek halmozottan sérült gyermekekkel és családjaikkal, illetve hospice vagy ápolási területen dolgozó emberekkel foglalkoznak. Az egyik évben a Grincs című darabot adták elő, igazodva az ünnepi időszakhoz.

A színháztér megtelt, a közönség pedig önfeledten nevetett és együtt élt a történettel. Megható volt látni, hogy kerekesszékekben ülő, halmozottan sérült, értelmi fogyatékkal élő, autista vagy Down-szindrómás felnőttek ünnepi ruhában érkeztek meg a színházba, és milyen felszabadultan kapcsolódtak az előadáshoz. Az előadás végén többen felmentek a színpadra közös fotót és aláírást kérni Grincstől. Ezek azok a pillana-

tok, amelyek megerősítenek bennünket abban, hogy a közösségépítésnek, az elfogadásnak és a közösen megélt élményeknek valódi ereje van.

Vasutasok Otthona Szolnoki Egyesület

Cím: 5000 Szolnok, Baross út 56.

Telefon: 56/393-133, 30/629-0318

E-mail cím: jnszcivil@gmail.com

Honlap: www.jnszcivil.hu

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK

„Civilnek lenni jó, mert valódi ügyért mozdulunk és együtt többre vagyunk képesek.”

Belső motivációnk legmélyebb forrása az a rendíthetetlen hit, hogy a társadalom igazi ereje a helyi közösségekben és az önzetlen emberi kapcsolatokban rejlik. Azért végezzük ezt a munkát nap mint nap, mert hisszük, hogy minden jó ügy mögött egy dobbanó szív áll, és a mi feladatunk az, hogy ezeket a szíveket összekössük. Személyes indíttatásunk abból a vágyból fakad, hogy láthatóvá és sikeressé tegyük

azokat a civil kezdeményezéseket, amelyek szebbé, élhetőbbé varázsolják a környezetünket. Munkánkat támogató partnerség szemléletével végezzük, nem külső szemlélőként, hanem aktív és megbízható társként állunk a szervezetek mellett. Jelen vagyunk, figyelünk, és mindig jó szívvvel, tiszta szándékkal tesszünk az emberekért. Ez a hivatás leginkább az inspiráló találkozásokról és a bizalomépítésről szól, amit mi sem bizonyít jobban, mint a megélt közös élményeink. Meghatározó pillanat volt, amikor 2025 őszén, Új Civil Központként először léptük át a szol-

noki középiskolák kapuit. Kicsit izgultunk, hogyan fogadják majd a kamaszok az ALACOLJ! társasjátékot, de a diákok és az osztályfőnökök nyitottsága minden várakozásunkat felülmúlta. Záporoztak a kreatívabbnál kreatívabb ötletek a megalakítandó szervezeteik tevékenységével kapcsolatban. Akkor és ott megértettük, hogy a jövő civil társadalmának magvait most ültetjük el, és ez az élmény akkora lendületet adott nekünk, hogy igyekszünk a vármegye minél több településére eljutni ezzel a programmal. Látjuk, ahogy a diákok a játékos tanulás révén a non-profit szféra aktív önkénteseivé és formálóivá válnak. Ez az összetartozás-érzés bontakozik ki évente a legnagyobb és legkedvesebb rendezvényünkön, a szolnoki Civil Kavalkádon is, amely a Város Napja programsorozat részeként valóságos ünneppé növi ki magát. A legutóbbi, vidám hangulatú, nyüzsgő eseményünk pontosan megmutatta munkánk lényegét: a civil szervezetek végre közvetlen kapcsolatba léphetnek a lakossággal és egymással is. A személyes találkozások során megszülető párbeszéd és bizalom az, ami igazán élővé és erőssé teszi a közösséget. Ezt a felemelő ívet a Vármegyei Civil Díjátadó ünnepségünk koronázta meg. Felhívásunkra nagyon sok javaslat

érkezett, hiszen rengeteg rendkívüli ember dolgozik a civil szférában, akik elismerésre méltóak. Szinte lehetetlen feladat volt dönteni a méltó jelöltek között. Az ünnepség meghitt pillanatai, a díjazottak öröme számunkra a legnagyobb visszaigazolás. Ezekért a pillanatokért érdemes dolgozni, mert ezek igazolják, hogy a civil összefogásnak valódi megtartó ereje van.

Majki Népőiskolai Társaság

Cím: 2800 Tatabánya, Kós Károly utca 2.

Telefon: 34/787-242, 20/237-5137,

20/236-2553

E-mail cím: civil.kem@mntkem.hu

Honlap: www.mntkem.hu

KOMÁROM-ESZTERGOM

„Civilnek lenni jó, mert egy jó közösségben minden jobban megy.”

Empátia, segítségnyújtás, bizalom, közösségépítés. Ez a négy szó jellemzi leginkább tevékenységünket. Munkánkkal értéket szeretnénk biztosítani és közvetíteni partnereink és a velünk kapcsolatban álló civil szervezetek felé. Kiemelten fontos számunkra, hogy hídaként működjünk az oktatási intézmények és a helyi civil közösségek között, elősegítve ezzel a

generációk közötti párbeszédet, kapcsolódást, értéktáradást.

Nyitottság, közvetlenség, megértés. Partnereinkkel, a helyi civilekkel közösen dolgozunk azért, hogy a civil szervezetek körében felmerülő problémákra, nehézségekre, együttműködve, közös erővel tudjunk megoldást találni. Hiszünk abban, hogy az

iskolai közösségi szolgálat és az önkéntesség hatékony eszköz lehet a fiatalok bevonására a civil szervezetek életébe.

Kiállunk a jó ügyért!

2025-ben a Civilek napja alkalmából rendezett civil sajtóreggeli eseményünkön egy nemes gesztus fültanúi lehettünk.

A civil összeföveteleink alkalmával az új partnereinknek mindig lehetőséget kínálunk, hogy pár mondatban bemutassák tevékenységüket, s miután ez egy sajtóreggeli program volt, így az új szerveze-

tek bemutatkozásán túl, minden megjelent szervezet megosztotta az aktuális nyilvános programjait, rendezvényeit is a jelenlévőkkel.

Ez alkalommal történt, hogy egy megnyerő civil szervezeti bemutatkozás után, partnerünk azzal a felajánlással élt, hogy az adott jótékonyssági rendezvényének a bevételét felajánlotta az újonnan alakult szervezet részére. Ez a nem mindennapi gesztus is példázza az összefogás erejét! A tevékenységünkkel mi pedig azon vagyunk nap mint nap, hogy ezen összefogásnak helyet, teret, lehetőséget biztosítsunk.

A „Háztartások Foglalkoztatásáért” Alapítvány

**Cím: 3100 Salgótarján,
Klapka György tér 4.**

Telefon: 32/786-740, 20/943-9366

E-mail cím:

nogradcivilkozpont@gmail.com

Honlap: www.nogradcivillek.hu

NÓGRÁD

„Civilnek lenni jó, mert sosem vagy egyedül.”

Aki már találkozott velünk, tudja, hogy a mosoly és a segítőkészség a munkaeszközünk, az időbeosztásunk rugalmas, a türelmünk végtelen, a találékonyságunk pedig határtalan. Valamennyi munkatársunk minimum évtizedes civil tapasztalattal rendelkezik, elkötelezett a szektor iránt.

A munkánk a hivatásunk, a szolgáltatás pedig számunkra igazi szolgálat.

Az eltelt 14 évben több mint 200 civil szervezet születésénél bábáskodtunk. E szervezetek révén jöttek létre egyedülálló társadalmi kezdeményezések és példaértékű projektek is: alapítványi működtetésű családi napközik és óvodák, roma drogprevenciós polgárőrség, szenvedélybetegeket és pszichiátriai betegeket segítő szervezetek, jótékonyági alapítványok,

közösségfejlesztő egyesületek, civil kerekasztalok és fórumok.

Ott vagyunk a létrehozásnál, segítünk a folyamatos működésben, és ha úgy hozza az élet, akkor támogatást nyújtunk a megszüntetésben is. Részei leszünk nemcsak a szervezetnek, hanem betekintést kapunk tagjai családi életébe, munkájába, hobbijába. Osztozunk örömeikben, fájdalmukban, kétségeikben, sikereikben. Van, hogy velük sírunk, de szerencsére inkább együtt nevetünk.

A vármegye számtalan településén segítettünk már a tenni akaró civileknek, hogy egyesek közös álma szervezeti formában öltönni tudjon. Sokszor erőnkön és lehetőségeinken felül is mindent megteszünk, hogy teljesítsük a kéréseket. Programjainkat sok tekintetben igyekszünk újítoán és kreatívan megvalósítani, szeretnénk frissek és naprakészek lenni a civil szféra igényeiben is. Saját projektjeink a Civil Mozaik, a Civil Zsongás, a Civil Advent és a Civil Pilvax. A médián és az internetes fórumokon keresztül rendszeresen hírt adunk a munkánkról, youtube csatornánkon rövid kisfilmekben kaphatnak betekintést a civil központ és a vármegyei civil szervezetek tevékenységébe. Ezek a megjelenések hűen tükrözik

a civil világunk sokszínűségét és a stábunk elkötelezettségét.

Ügyfélszolgálati irodánkban folyamatos a mozgás, a közösségi terünkben pedig napi rendszerességgel találkoznak a civil szervezetek. Igazi központként működünk a megyeszékhely szívében: találkozóhely, információforrás, energetizáló pont. Itt partnerségek, barátságok, kapcsolatok születnek; közös programok válnak valóra.

Nálunk minden civil otthon érzi magát, szeretettel várunk téged is!

Isten Szolgálatában Református Missziói Alapítvány

Cím: 2336 Dunavarsány, Habitat u. 16. (közösségi ház)

Telefon: 24/656-905, 20/311-1877

E-mail cím: ckszkpestmegye@gmail.com

Honlap: www.ckszkpestmegye.com

PEST

a diákokat. Az év talán egyik legkedvesebb programja, amikor az iskolában a diákokkal találkozunk és igyekszünk a civil világnak megnyerni őket. Hogy ne kényszernek érezzék a civil közösségi szolgáltatást, hogy az egyesületek tagjai ne fogyjanak el, hogy közösséget és barátokat találjanak maguknak. Természetesen ez a tanóra jó lehetőség arra is, hogy a partner/helyi civil szervezetek bemutatkozzanak és a kölcsönös kérdezz-felelekkel a diákok ismereteiket, tapasztalataikat bővítsék. Ennek a programnak kiemelt eseménye, amikor egyetemi közegben tartunk civil szemináriumot.

„Civilnek lenni jó, mert számítok és számíthatnak rám!”

A fiatalok megszólítása, nevelése/képzése/érzékenyítése, illetve tartalmas program biztosítása valamennyiünk számára rendkívül fontos. Szívünk és szolgálatunk kiemelt területe, hiszen civilek vagyunk, nagycsaládosok, cserkészek, művészek.

Évek óta középiskolai tanórákat tartunk, ahol a civil élettel és a civil szervezetekkel ismertetjük meg

Pár évvel ezelőtt egy vidéki, súlyos gondokkal küzdő középiskolában voltunk. Megérintő volt az iskola nyitottsága, amivel fogadták megkeresésünket. Boldogan tárták ki ajtajuk és engedték, hogy a gyermekekkel foglalkozzunk. A tanórákat követően a kapcsolat megmaradt és egy vármegyei találkozóhoz adott otthont az iskola. Tekintettel arra, hogy a diákok szakmát is tanulnak az Intézményben, a megbeszélésre a diákok maguk készítettek a terített asztal finom étkeit, megmutatva szakértelmüket, a vendégek iránti kedvességüket és mindezzel kifejezték e kapcsolat kölcsönös fontosságának elismerését. Az asztaltársaságban természetesen helyet kapott az iskola egyik nevelője is, aki a gyermekek testi-lelki fejlődéséért felelős. Minden szavából érezhető volt a szakmája és a tanítványai iránti szenvedélyes elhivatottsága. A megbeszélés a résztvevők gazdag tapasztalatait, illetve a képviselt közösségek színessége okán is, nagyon hasznosnak és tartalmasnak mutatkozott.

A vármegyei fórumot a mentális szakemberrel személyes találkozók követték. Alapos online egyeztetések, majd pedig egy fontos, személyes találkozás – a sok évnyi tervezést követően – a „magból fáva növesztette” a tinédzsereket szolgáló alapítvány lét-

rehozását. Az alapítvány a bejegyzése óta működik, „gondozza a kertet és benne az embert”, testi-lelki egészségünk érdekében.

A fenti folyamatban úgy gondoljuk, hogy misszióink sarokkövei: kapcsolatfelvétel, a civil élet gondozása és védelme, a fiatalság tanítása/képzése/nevelése a lehető legszélesebb szakmai tanácsadás keretében.

Kaposvári Gazdaságfejlesztő és Munkahelyteremtő Egyesület

Cím: 7400 Kaposvár, Kossuth L. u. 1-9.

Telefon: 30/408-4945, 20/252-0967

E-mail cím:

somogyicivilkozpont@gmail.com

Honlap: www.somogycic.hu

SOMOGY

„Civilnek lenni jó, mert közösségeket építünk és erősítünk.”

A civil szervezetek világában élni, segíteni a szervezeteket elhivatottság nélkül nem lehet. Tudjuk, hogy csak akkor tudnak működni, ha megfelelő támogatást kapnak mind anyagi, mind pedig szakmai értelemben. Mindent megteszünk azért, hogy a hozzánk forduló képviselőket a legjobb tudásunk

szerinti tanácsokkal lássuk el, támogassuk őket működésükben. Mivel a Civil Központok vezetését és egyesületek, alapítványok látják el, tudjuk, mekkora felelősség egy szervezetet fenntartani, milyen akadályokba ütközhetnek a tevékenységeik során, és milyen biztos hátteret tud adni, ha van kihez fordulni a problémákkal. Elsődleges célunk, hogy Somogy vármegyében a lehető legtöbb forrást tudjuk

a pályázatok során „biztosítani” részükre, hiszen mind tudjuk, ha nincsenek meg a megfelelő anyagi körülmények, a tevékenységek elvégzése is veszélybe kerülhet. Ezt pályázati tanácsadásainkkal biztosítjuk - személyesen, telefonon, emailben – sok esetben „csak” megerősítést kérnek egy ellenőrzés után, hogy biztosan jól készítették-e el az adott támogatási kérelmet. A képviselők szívesen keresnek minket, visszajeleznek egy-egy sikeres pályázat, program, vagy tevékenységeikhez kapcsolódó munkálatok miatt, amiben segítséget nyújtottunk. Ez számunkra a legnagyobb elismerés. Természetesen nemcsak pályázati tanácsok miatt fordulnak hozzánk, több egyéb, működéssel kapcsolatos, pénzügyi, jogi kérdésben is választ várnak. Az elmúlt évek során kapcsolatba kerültünk új szervezetekkel, közülük az egyik alapítvány vezetője, rendszeres személyes ügyfelünk lett, és nem mulasztja el egy alkalommal sem megköszönni azt a szakmai segítséget, amit részére nyújtunk, a kedvességet, amivel fogadjuk.

Szeretünk eleget tenni a velünk együttműködő civil szervezetek meghívásainak, így, ha tehetjük részt veszünk rendezvényeiken, szakmai programjaikon, hiszen elhangozhatnak számunkra is új információk.

Saját szervezésű rendezvényeinken vannak olyan szervezeti képviselők, akik rendszeresen jelen vannak. 2025-ben harmadik éve szerveztük meg a Civil Adventi Áhítat programunkat. Az első két évben szűk körben, kis létszámú kerekasztal beszélgetést tartottunk a mögötünk álló időszakról, lezárva az évet, viszont 2025-ben már meghirdetett eseményként valósult meg. Fellépett az egyik egyesület énekes párosa karácsonyi műsorával, ezután kötetlen beszélgetésben folytatódott az este, miközben megvendégeltük a résztvevőket. Ezzel köszöntük meg az egész éves önzetlen munkájukat a szervezet képviselőinek, miképpen ők is kifejezték hálájukat az általunk nyújtott segítségért, elmondták, méltó lezárása volt az évnek ez a rendezvény.

Hierotheosz Egyesület

Cím: 4400 Nyíregyháza, Árok utca 41. fsz. 2. iroda

Telefon: 42/311-324

E-mail cím: civilkozpontszsb@gmail.com

Honlap: www.hierotheosz.hu, www.szabolcs-cic.hu, www.kulhonicic.hu

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG

fontos számunkra a fiatalok megszólítása, támogatása és közösségi szemléletük erősítése, hiszen bennük látjuk a jövőt. Lassan 14 éve működtetjük Nyíregyházán a Civil Közösségi Szolgáltató Központ irodáját ebben a szemléletben. Motivációnk abból fakad, hogy látjuk: szükség van olyan terekre és lehetőségekre, ahol valódi emberi kapcsolatok születhetnek. Programjaink célja mindig az, hogy a résztvevők többel menjenek haza, mint amivel érkeztek – legyen az egy új barátság, egy felismerés vagy az összetartozás

„Civilnek lenni jó, mert az ember alapvetően közösségi lény, a civil közösség olyan hely, ahol megtudjuk ezt élni, s felelősséget tudunk vállalni másokért.”

Számunkra a civil lét nem csupán programok és rendezvények szervezését jelenti, hanem valódi küldetést. Olyan alkalmakat teremtünk, ahol az emberek kapcsolódhatnak egymáshoz, kiszakadhatnak a mindennapokból, és közösségre találhatnak. Kiemelten

érzése. Ifjúsági programokat, közösségi eseményeket, partneri találkozokat és szakmai együttműködéseket szervezünk, de számunkra mind ugyanarról szól: találkozásokról, beszélgetésekről és közösen megélt pillanatokról. Jelenleg együttműködünk a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivattal, a vármegyei önkormányzattal, 216 települési önkormányzattal, több mint 200 civil szervezettel és számos partnerrel. Mivel egy nagy kiterjedésű, sok településből álló vármegyében dolgozunk, kiemelten fontos számunkra, hogy minden közösséghez eljussunk – rendezvényekkel, tanácsadásokkal vagy akár egy személyes beszélgetéssel. Ebben több mint 100 önkéntes segíti munkánkat, akik nélkülözhetetlen szereplői a helyi közösségi életnek.

Különösen fontosak számunkra a külhoni magyar kapcsolatok. Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye háromhatár menti elhelyezkedése miatt kiemelt feladatul tartjuk a magyar–magyar civil együttműködések erősítését. Az elmúlt években számos határon átvélő projektben vettünk részt, amelyek nemcsak szakmai, hanem emberi kapcsolatokat is építettek.

2014-ben két irodával kezdtük meg külhoni hálózatunk kiépítését, amely mára 19 irodára bővült.

Irodáink jelen vannak a Felvidéken, Erdélyben, Partiumban, Kárpátalján és a Vajdaságban is. Munkánk során gyakran tapasztaljuk, hogy egy helyi közösség álma mögött akár évtizedes várakozás áll. Ilyen volt a Nagypeleske–Zajta civil együttműködés is. 2019-ben 89 év után nyílt meg először a határ egy egynapos határnyitás keretében. Azóta a két település civil összefogással közösen szervezi eseményeit, újraéledtek a baráti és családi kapcsolatok, és ma már elképzelhetetlen lenne a jövő egymás nélkül. Különleges megtiszteltetés számunkra, hogy ebben a találkozásban és közösségépítésben a Civil Közösségi Szolgáltató Központ jelentős szerepet tölthetett be.

Dunamenti Polgári Egyesület

Cím: 7100 Szekszárd, Széchenyi u. 21.

Telefon: 74/672-800, 20/967-3735

E-mail cím: civilkozpont.tolna@gmail.com

Honlap: www.civiltolna.hu

TOLNA

*„Civilnek lenni jó, mert sokat ad a közösségnek,
s attól csak gazdagabb leszel.”*

2012-óta, tehát több, mint 15 éve vagyunk a Civil Központok Országos Hálózatában. Ez idő alatt megszámlálhatatlan tanácsadást, információs napot tartottunk, bejártuk Tolna vármegye minden szegletét, sőt az ország nagy részét is. Rengeteg tapasztalattal, élménnyel gazdagodtunk, de ami a legfontosabb, hogy olyan élő és személyes kapcsolatot tudtunk kialakítani a civil szervezetekkel, mely lehetővé teszi azt, hogy értük, az ő értéke-

iket figyelembe véve tudjuk alakítani a Tolna Vármegyei Civil Központ programjait.

Bár számunkra minden civil szervezet egyformán fontos, kicsit mégis elfogultak vagyunk, és nekünk a Dél-dunántúl a szívünk csücske. A vármegyei sajátosságokat figyelembe véve alakítjuk szolgáltatásainkat, szervezzük programjainkat. Azon dolgozunk nap, mint nap, hogy tevékenységünkkel minden korosztályban felkeltjük és erősítsük a közélet iránti érdeklődést, hogy működésünkkel hozzájáruljunk a „civilben” gondolkodás megőrzéséhez, valamint, hogy közösségeket teremtsünk, építsük és fejlesszük a civil összetartást.

Nyitott, kezdeményező kommunikációval állunk minden szervezet felé, legyen az évek óta működő, nagy tagsággal rendelkező, vagy épp újonnan alakuló egészen kis szervezet. Hiszünk benne, hogy tevékenységi körtől, anyagi helyzettől, taglétszámtól függetlenül is tud egy szervezet a köz számára nélkülözhetetlen lenni, melyhez, valamint a működéséhez minden szakmai segítséget megadunk számára.

Meghatározó szereplője vagyunk Tolna vármegyei civil életének, partnerként támogatjuk a helyi civil szervezeteket, szolgáltatásainkkal kiegészítjük az egyes településeken biztosított, a civil szervezetek számára elérhető szolgáltatásokat, munkánkkal napról napra hozzájárulva a civil társadalom megerősödéséhez.

Számunkra a Tolna vármegyei civil társadalom egy olyan közösség, mely a vármegyei értékeket képviseli, amelyekre méltán büszke minden itt élő, mely sokszor észrevétlenül végzi azt a munkát, ami nagyban hozzájárul a települések élhetőbbé tételéhez, erősíti a közösséghez tartozás érzését és hosszú távon hozzájárul a vármegye fejlődéséhez és akiket mi büszkén képviselünk a Civil Központok Hálózatában.

2

Hegypásztor Kör

Cím: 9700 Szombathely, Kálvária utca 18.

Telefon: 30/224-9008

E-mail cím: info@vasicivil.hu

Honlap: www.vasicivil.hu

VAS

*„Civilnek lenni jó. Kis lépések.
Maradandó érték. Közös jövő”*

Miért csináljuk? Erre a kérdésre talán minden nap, mind a hárman- akik közvetlenül a Vas Vármegei Civil Közösségi Szolgáltató Központban dolgozunk-, más választ tudnánk adni. A lényege mégis mindig ugyanaz: tudjuk, hogy a civil közösségekben hatalmas erő, lehetőség van.

A civil központban végzett munka számunkra nem csupán programok szervezéséről vagy szolgálta-

tások nyújtásáról szól. Sokkal inkább arról, hogy találkozások jölessenek létre, közösségek erősödjének meg. Azok az emberek pedig, akik sokszor csendben, reflektorfény nélkül dolgoznak a közösségükért, érzék, amit tesznek, annak valódi értéke van.

A 2025-ös év egyik legemlékezetesebb pillanata számunkra az volt, amikor először adtunk át elismerést az önkénteseknek. Már a jelölések olvasása közben is éreztük, hogy valami különleges dolog részesei vagyunk. Sorra érkeztek a történetek olyan emberekről, akik hosszú évek óta tesznek a közösségükért – sokszor

úgy, hogy ezért semmilyen elismerést nem várnak. A méltatások tele voltak személyes gondolatokkal, hálával és tisztelettel. Jó érzés volt megtapasztalni, mennyi láthatatlan munka és mennyi szív van a civil világban.

Egy másik felemelő élményünk a Civilek Napjához kapcsolódó fotókiállítás volt. Arra kértük a közösségeket, hogy egy-egy képen keresztül mutassák meg, mit jelent számukra a civil élet. Végül közel hatvan fotó érkezett – hatvan történet, hatvan pillanat egy-egy közösség életéből. A kiállítás megnyitójának reggelen különösen emlékezetes marad számunkra. Kedd volt, egy átlagos munkanap kezdete, a helyszínt napokkal ezelőtt berendeztük. Kora reggel, még minden olyan csendes volt a teremben, mégis beszélgetések voltak a kiállított fotók. Aztán érkeztek a vendégek, meglepetés volt számunkra, hogy szinte minden kép beküldője ott volt. Ez talán apróságnak tűnik, mégis sokat jelentett. Tudjuk, hogy a civilek többsége a saját munkája mellett vállal közösségi feladatokat, mégis időt szakítottak arra, hogy együtt ünnepeljünk. A megnyitót egy felemelő koncert tette teljessé, és abban a pillanatban szinte tapintható volt a hangulat: a képek, a történetek és az emberek mind ugyanarról meséltek – arról, hogy közösségben lenni jó.

Mi, akik nap mint nap a civilekért dolgozunk, pontosan tudjuk, milyen különleges világ ez. Talán ezért esik különösen jól, amikor a civil közösségek meghívják bennünket a rendezvényeikre. Ezek nem csupán udvariassági meghívások. Érezzük rajtuk, hogy valóban fontos nekik a jelenlétünk – és nekünk is fontos látni, milyen értékeket képviselnek a hétköznapi napokban. Ilyenkor mindig megerősödik bennünk, hogy a civil világ valójában történetekből áll. Emberekből, pillanatokból, közös élményekből. Mi pedig abban próbálunk segíteni, hogy ezek a történetek megszülethessenek, láthatóvá válhassanak, és minél több emberhez eljuthassanak.

A Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület

**Cím: 8200 Veszprém, Kossuth u. 10.
I.em 107.**

Telefon: 88/401-110

E-mail cím: civilhaz@vpmegye.hu

Honlap: www.cicveszprem.hu

VESZPRÉM

*„Civilnek lenni jó, mert értéket teremtesz –
és ha ezt meg tudod mutatni, a világ is észreveszi,
támogatja, és melléd áll.”*

„Magyarországon nincs adományozói kultúra.” Ezt halljuk legtöbbször, amikor leülünk egy kimerült civil szervezet képviselőjével. Sokan hiszik, a jó ügyek támogatása nálunk nem működik. Mi, a Veszprém Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ csapata azért dolgo-

zunk, hogy ezt a mítoszt megdöntsük. Belső motivációnk: az az elképesztő érték, amit a közösségek teremtenek, ne maradjon láthatatlan. Hiszünk abban, hogy a jó szándék nem veszhet el a bürokrácia útvesztőiben.

Célunk, hogy ne egy távoli, arctalan intézményként adjunk elméleti tanácsokat, hanem valódi partnerként üljünk le a hozzánk fordulókkal mellé.

Van egy történetünk, ami tökéletesen megmutatja, hogyan is dolgozunk. Nem egy többmillióes költségvetésű alapítványról szól, hanem néhány elhivatott emberről. Egy kis településen hátrányos helyzetű gyerekekkel foglalkoznak. Az érték, amit a mindennapokban megteremtenek, óriási, de a megfelelő figyelem hiányában

sokáig láthatatlanok maradtak a társadalom széles rétegei számára. Számukra a valódi cselekvés, a mindennapi segítségnyújtás volt az elsődleges, nem pedig a nyilvános szereplés. Aztán jöttek a problémák: egy pályázat, amit nem tudtak beadni, egy elszámolás, amitől rettegtek. Nőtt a nyomás, és elhangzott a kétségbeesett mondat: „Lehet, hogy ezt nem tudjuk tovább csinálni.”

Ez volt az a pont, ahol bekapcsolódtunk a folyamatba. Nem elvégeztük helyettük a munkát, hanem eszközt és tudást adtunk a kezükbe a megoldáshoz. Megmutattuk, hogyan lesz egy pályázatból valós esély, hogyan válik a rémisztő Excelből átlátható költségvetés. Számítógép elé ültünk velük, és addig mentoráltuk őket, amíg magabiztosan nem kezelték a felületeket. De a legfontosabb lépés csak ezután következett: forrásteremtő és kommunikációs műhelymunkáinkon megtanítottuk nekik, hogy amit csinálnak, az óriási érték, amit büszkén ki kell mondani. Kezdetben féltek a visszautasítástól, nem mertek segítséget kérni. Aztán egyszer kitettek egy posztot. Nem volt tökéletes, de végtelenül őszinte volt. Jött egy komment. Aztán egy utalás. Valaki jelentkezett önkéntesnek.

Először érezték azt, hogy végre látják őket. Nemcsak adományok érkeztek, hanem kapcsolódás és elismerés. Ma ez az egyesület már azt tervezi, hogyan tudna még többet tenni a gyerekekért. Ez nem egy egyedi eset, hanem egy minta. Veszprém vármegyében több száz, az országban több ezer ilyen szervezet működik láthatatlanul. Mi azért dolgozunk, hogy ők ne csupán túléljenek, hanem fejlődjenek, és munkájuk társadalmi támogatást hívjon életre.

Jövőképünk világos: Legyen adományozói kultúra Magyarországon!

Zalai Civil Életért Közhasznú Egyesület

**Cím: 8900 Zalaegerszeg,
Kossuth L. út 47-51.**

Telefon: 20/474-3300

E-mail cím: info@zalacivil.hu

Honlap: zalacivil.hu

ZALA

„Civilnek lenni jó, mert a közösségért végzett munka teszi lehetővé és erőssé a településeinket.”

A Zala Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ munkája során egy egyszerű, mégis meghatározó felismerésre jutottunk: egy település közösségi élete akkor válik igazán élővé, amikor a civil szervezetek, az önkormányzat és a helyi vállalkozások nem külön utakon járnak, hanem egymás partnereivé válnak.

A civil szervezetek ott vannak a közösségek mindennapjaiban. Érzik a helyi igényeket, megszólítják az embereket, és gyakran olyan ügyeket képviselnek, amelyek nélkül szegényebb lenne egy település élete. Az önkormányzatok irányt és keretet adnak a fejlődésnek, a vállalkozások pedig erőforrásaikkal és szemléletükkel tudják erősíteni a közösségi kezdeményezéseket. Amikor ez a három szereplő egymásban partnert lát, akkor nemcsak programok születnek – hanem valódi közösség.

E hitből született meg a Civil referensek találkozója is. Egy olyan alkalom, ahol települések vezetői és civil ügyekkel foglalkozó munkatársai leülnek egymással beszélgetni, tapasztalatot cserélni, és közösen gondolkodni arról, hogyan lehet hatékonyabban

együttműködni. Ezek a beszélgetések rendre megerősítik: a nyitottság megvan, sokszor csak a találkozás és a jó példák hiányoznak.

A találkozó kapcsán új kezdeményezés született, a „Civilbarát Önkormányzat” díj, amellyel azokat a településeket ismerjük el, ahol a civil szervezetek és az önkormányzat valódi partnerségben dolgoznak együtt. Amikor egy polgármester átveszi ezt az elismerést, az valójában a közösség bizalmának visszajelzése: annak bizonyítéka, hogy az együttműködés értéket teremt.

Ugyanezt a gondolatot erősíti „Az Év Zala Vármegyei Adományozója” elismerés is, amelyet a civil szervezetek által jelölt vállalkozások kapnak. Egyre több cég fedezi fel, hogy a civil ügyek támogatása nem csupán segítség, hanem a közösség iránti felelősségvállalás és egyben olyan kapcsolat, amely mindenkinek értéket ad.

Számunkra ezek a kezdeményezések ugyanannak a meggyőződésnek a különböző megnyilvánulásai. Teret adunk a találkozásoknak, láthatóvá tesszük a jó példákat, és elismerjük azokat, akik a közösségért tesznek. Amikor a civil szervezetek, az önkormányzat és a gazdasági szereplők közös ügyek

mentén kezdenek gondolkodni, egy település közössége megerősödik. Az együttműködés erősíti a helyi összetartozást, növeli a település megtartó erejét, és olyan környezetet teremt, ahol jó élni, dolgozni. Az ilyen közösségek nemcsak működnek, hanem fejlődnek is, mert az emberek szívesen maradnak, és szívesen tesznek a közös jövőért.

5. Külhoni kapcsolatok a Kárpát-medencében

A Civil Közösségi Szolgáltató Központok (továbbiakban: Civil Központok) országos hálózatának egyik szakmai feladata a külhoni partnerszervezetekkel történő kapcsolattartás, ezzel párhuzamosan pedig az anyaországi és külhoni szervezetek kapcsolatépítésének segítése, igény esetén közös projektek, programok megvalósításának elősegítése. Ez formát ölthet egy konzorciumi pályázat benyújtásában, külhoni-anyaországi látóút¹ megszervezésében, vagy egy állandó „testvérkapcsolat” kialakításában. Számos vármegyei Civil Központ aktív és folyamatos kapcsolattartásban van külhoni szervezetekkel, melyek a fent leírt célokat hatékonyan tudják segíteni. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Civil Központ koordinálásával létrejött egy külhoni irodahálózat, amely elérhető Felvidéken, Erdélyben és Partiumban, Kárpátalján és Vajdaságban. Összesen 19 ilyen külhoni szolgáltató iroda működik, amelyek tevékenységükkel hozzájárulnak a közösségek megerősítéséhez, az identitásmegőrzéshez és együttműködések kialakításához.

A külhoni irodák helyszínei:

Erdély és Partium:

Szatmárnémeti (Szatmár megye)

Partner kapcsolat: Fundatia Identitas Alapítvány, Szatmárnémeti

Arad (Arad megye)

Partner kapcsolat: Délbáb Egyesület, Arad

Nagyvárad (Bihar megye)

Partner kapcsolat: Vidéki Ifjúsági Szövetség, Biharfélegyháza

Zilah (Szilágymegye)

Partner kapcsolat: Szilágyság Kulturális Egyesület, Zilah

Kolozsvár (Kolozs megye)

Partner kapcsolat: KIFOR Egyesület, Kolozsvár

Országos Ifjúsági szervezeteket tömörítő ernyőszervezet

Partner kapcsolat: Magyar Ifjúsági Értekezlet, Sepsiszentgyörgy

Marosvásárhely (Maros megye)

Partner kapcsolat: Maros Megyei Ifjúsági Egyeztető Tanács, Marosvásárhely

Székelyudvarhely (Hargita megye, Udvarhelyszék)

Partner kapcsolat: Udvarhelyszéki Ifjúsági Egyeztető Tanács, Székelyudvarhely

Csikszereda (Hargita megye, Csíkszék)

Partner kapcsolat: Civil Információs Központ Egyesület, Csikszereda

Sepsiszentgyörgy (Kovácsna megye)

Partner kapcsolat: Asociația Komitatusz Egyesület, Sepsiszentgyörgy

Nagybánya (Máramaros megye)

Partner kapcsolat: ITT-HON MA Egyesület, Nagybánya

Gyergyóremete (Gyergyói-medence)

Partner kapcsolat: Asociația „Együtt a Jövőnkért – Impreuna pentru Viitor” Egyesület

Felvidék:

Nagykapos (Ungvidék-Bodrogköz- Szlovákia)

Partner kapcsolat: Bodrung Polgári Társulás, Nagykapos

Újvári és Lévai régió (Szlovákia)

Partner kapcsolat: Marthos Polgári Társulás (Esterházy Akadémia), Martos

Gömör (Szlovákia)

Partner kapcsolat: Szövetség a Közös Célokért, Rimaszombat

Mátyusföld, Zoboralja (Szlovákia)

Partner kapcsolat: Galánta és Vidéke Társulás, Galánta

Dunaszerdahely (Szlovákia)

Partner kapcsolat: Dunamenti Regionális Fejlesztési Iroda (Regionálna rozvojová agentúra PODUNAJSKO együttműködve a Kukkonja Polgári Társulással), Lehnice

Kárpátalja:

Beregszász (Kárpátalja, Ukrajna)

Partner kapcsolat: Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Ifjúsági Szervezete, Beregszász

Vajdaság:

Szabadka (Vajdaság, Szerbia):

Partner kapcsolat: Vajdasági Magyar Ifjúsági Központ, Újvidék

¹ A látóút olyan tanulási és tapasztalatmegosztási forma, amelynek során egy adott közösségi tevékenységet sikeresen végző személy vagy szervezet saját működését, jó gyakorlatait és tapasztalatait mutatja be az érdeklődőknek, interaktív módon, a megvalósítás minden elemére kiterjedően.

5.1. Külhoni partnerszervezetek

A civil szervezetek az élet minden területén jelen vannak: a társadalom mozgatórugói, amelyekre jelentős felelősség hárul. Határokon innen és túl segítik hagyományaink fenntartását, közösségszervező erejük révén életet visznek a hétköznapiakba, és hozzájárulnak identitásunk formálásához és megőrzéséhez. Különösen fontos a határon túli magyar szervezetek tevékenysége, hiszen idegen országban, más kulturális közegben számos tényező nehezíti az anyanyelv használatát és a hagyományok életben tartását. Éppen ezért kiemelt jelentőségű a kapcsolatok kialakítása, ápolása, valamint az összetartozás élményének erősítése.

Az idei Civil Kézikönyvben négy külhoni tevékenykedő civil szervezet munkája kerül bemutatásra, melyek tevékenysége joggyakorlatként, illetve motivációként szolgálhat más szervezetek számára.

5.1.1. Olvassunk Egyesület – Erdély

Az Olvassunk Egyesület Erdély szívében, a Kárpátok ölelésében fekvő Nyárádszereda városában folytatja tevékenységét. Az egyesület egy helyi kezdeményezésből indult 2019-ben. A kezdetek egy Facebook-csoport alapításához kötődnek, ahová az alapító olyan ismerősöket hívott meg, akik szintén a könyvek szerelmesei voltak. A csoport célja a könyvek cseréje, ajánlása és közös megbeszélése volt havi találkozók alkalmával a tagok otthonaiban.

A már meglévő közösségi alapok a járvány idején, a nehéz körülmények ellenére tovább erősödtek: az elszigeteltség és a lelassult mindennapok közepette még nagyobb szerepet kapott az összetartozás és a közös érdeklődés, az olvasás. Bár a személyes találkozások abban az időszakban háttérbe szorultak és az online jelenlét vette át a főszerepet, a közösség nemcsak fennmaradt, hanem szorosabbá is vált. A járvány enyhülésével a kezdeményezés ismét kilépett az online térből, és könyvklub formájában fizikai jelenlétet folytatódott, melynek biztos bázisa a városi könyvtár lett. Az egyesület megalakulása óta megszakítás

nélkül, minden egyes hónapban könyvklubot tartott, egyetlen alkalom sem maradt el. Az alapító könyvek iránti szeretetéből kinőve mára egy több száz tagot számláló, összetartó civil közösséggé fejlődött.

A közösséget 2023-ban hivatalosan is bejegyezték civil szervezatként, ami új lendületet adott a működésnek: pályázatokat írtak és nyertek, melyek által tovább tudták emelni a könyvklubok színvonalát, például egy okostábla beszerzésével, valamint a támogatásoknak köszönhetően több rendezvényt tudtak megvalósítani. A személyes találkozók között a Facebook-csoport biztosít teret a tagok számára gondolataik és élményeik megosztására. Emellett a csoportban heti és havi kihívások is kitűzésre kerülnek, különböző tematikák mentén: egy adott korszak, szerző, földrajzi helyszín, pszichológiai vagy történelmi téma köré építve választanak olvasmányokat. Az adott hónap tematikája határozza meg a könyvklub beszélgetéseinek irányát is. Az alkalmakat minden esetben a téma gazdája teszi különlegessé: díszlettel, falatokkal, játékokkal és érdekes kiegészítőkkel készül.

Az egyesület azonban nemcsak könyvklubokat szervez. A nyilvánosság számára is rendszeresen

rendeznek író–olvasó találkozókat, amelyek az évek során ismertté váltak a hazai irodalmi életben is. Számos magyarországi és erdélyi alkotó látogatott már el Nyárádszeredába, hogy találkozzon ezzel az elkötelezett közösséggel. A vendégek között szerepelt többek között Durica Katarina, Dr. Kádár Annamária, Fábíán Janka, Visky András, Schäffer Erzsébet, Berg Judit, Borsa Brown, Bibók Bea, Patat Bence műfordító, Imre Eszter, Péterfy-Novák Éva, Zágoni Balázs, Bauer Barbara, Miklós Csongor, Csata Éva, valamint számos további író és szakember.

Pap Éva író nő így emlékezett vissza az itt szerzett élményeire:

„...Amikor a terem ajtaját résnyire megnyitották, morajlást hallottam, és azt éreztem, ennyi ember még nem várt rám. Majd felcsendült a zene, a Parni Valjak egyik balladája, és akkor libabőrös lettem: még a kedvencemet is tudták. Meghatódtam, és úgy éreztem, alig tudok belépni. ... A közönséget talán nem is látni kellett, hanem a szeretet áramlását érezni. Nyáradszeredában lenni számomra egyenlő volt egy háromnapos csodával, amelynek érzése máig elkísér.”

Az egyesület a fiatalabb generációkra is figyel: gyerekeknek tartanak interaktív foglalkozásokat, valamint számukra is szerveznek író–olvasó találkozókat. Ilyen alkalmakon vendégük volt például Vadadi Adrienn író nő vagy Csipán Kristóf fiatal költő.

A szervezet helyi fesztiválokhoz és jelentős világnapokhoz kapcsolódva is szervez programokat. Például az irodalom napja alkalmából egész napos rendezvényekkel és olvasó flashmobbal készülnek, valamint felavattak egy „olvas-lak” nyilvánosan elhelyezett dobozát is, mely a város lakóinak biztosít lehetőséget könyveik cseréltetésére. Továbbá a nők elleni erőszak világnapjához kapcsolódva „A csend mögött” címmel

szerveztek panelbeszélgetést. Az eseményen szakértők és közéleti szereplők – köztük Dr. Kovács Réka Rozália és Dr. Antalka Ágota pszichológusok, valamint Csép Éva Andrea parlamenti képviselő és nőszervezeti elnök – beszélgettek a családon belüli erőszak felismeréséről és a lehetséges megoldásairól. Mindezek a kezdeményezések jól mutatják, hogy egy közösség ereje nem a földrajzi elhelyezkedésében, hanem az elhivatottságában és összetartásában rejlik. Az Olvassunk Egyesület története inspiráló példa arra, hogy egy egyszerű Facebook-csoportból is kinőhet egy aktív, értékteremtő civil szervezet, amely nemcsak helyi szinten, hanem egy tágabb kulturális térben is ismertté válik.

Ez a példa másokat is arra ösztönözhet, hogy merjenek kezdeményezni, közösséget építeni, és aktívan tenni kulturális örökségük megőrzéséért – határokon innen és túl egyaránt. Az Olvassunk Egyesület azt üzeni: kitartással, szenvedéllyel és közös céllal bárhol lehet maradandót alkotni.

Kapcsolattartó – Tanászi Rozália

Románia, 547410 Nyáradszereda, Varga utca 2.

Telefon: +40745320177

E-mail: olvassunk1@gmail.com

5.1.2. Muravidéki Magyar Ifjúsági Szervezet – Muravidék

A Muravidéki Magyar Ifjúsági Szervezet (MMISZ) egy önkéntes, nonprofit szervezet, amely 2017 óta működik jelenlegi nevén. Korábban Lendvai Ifjak Egyesülete - Life néven tevékenykedtek. Az

egyesület azzal a céllal működik, hogy ösztönözze az ifjúsági tevékenységeket a kultúra, a nevelés, az oktatás és a sport területén, valamint a rendezvények szervezésében. Különböző egyesületekkel tartják a kapcsolatot országon belül és kívül egyaránt. Az elmúlt években több sikeres programot szervezve nagy hangsúlyt fektetnek a magyar nyelv és kultúra ápolására és annak megőrzésére. Azzal a céllal döntöttek a szervezet átnevezése mellett, hogy ne csak a lendvai fiatalokat, hanem minden muravidéki fiatalt be tudjanak vonni egyesületükbe. 2017 óta több programot szerveztek, ahol mind az öt magyar önkormányzat fiataljait sikeresen elérték a szervezésben és a részvételben is. A fő céljuk a jövőben, hogy Szlovéniában és Magyarországon működő ifjúsági szervezetekkel új kapcsolatokat teremtsenek és megtartsák azokat. A

másik fő prioritás számukra, hogy minden programjukon, amit megvalósítanak, minél többen vegyenek részt. A programjaikat hét tematika köré szervezik: kultúra, oktatás, sport, szabadidő és szórakozás, jótékonyság és aktív állampolgárság.

Kapcsolattartó – Bogar Patrik

Szlovénia, 9220 Lendva, Fő utca 7.

Telefon: +38631694 348

E-mail: mmisz.pmmmd@gmail.com

5.1.3. Ökobecse Polgári Egyesület – Vajdaság

Az Ökobecse Polgári Egyesület 2010 óta aktívan dolgozik a környezettudatos szemlélet erősítésén és a közösségi környezetvédelem népszerűsítésén. A szervezet célja, hogy gyakorlati programokon, közösségi akciókon és oktatási tevékenységen keresztül hívja fel a figyelmet a természetvédelem és a fenntartható életmód fontosságára. Az egyesület tevékenységei közé tartoznak a városi környezettisztító akciók, ökológiai szemléletű műhelymunkák, gyermek- és ifjúsági foglalkozások, valamint különböző közösségi rendezvények és fesztiválok szervezése egyaránt. Az Ökobecse Polgári Egyesület rendszeresen szervez kisebb és nagyobb eseményeket, amelyek során a résztvevők gyakorlati formában ismerkedhetnek meg a környezetvédelem alapjaival, az újrahasznosítás lehetőségeivel és a természet „tisztelőtén” fontosságával. Több mint egy évtizedes munkájával a szervezet jelentős szerepet vállal a helyi közösség környezeti nevelésében, emellett hozzájárulnak ahhoz, hogy a fenntarthatóság mindennapi értékévé váljon a térségben.

Az egyesület különösen nagy hangsúlyt fektet a fiatal generációk bevonására, hiszen ők lehetnek a jövő környezettudatos döntéshozói. Projektek keretében kö-

zösségi kerteket, zöld tanösvényeket hoznak létre, hulladékmentes programokat indítanak el, amelyek mind a helyi lakosság életminőségét javítják. A szervezet folyamatosan együttműködik iskolákkal, önkormányzatokkal és más civil szervezetekkel, hogy minél szélesebb körben terjessze a környezeti tudatosságot. Mindemellett rendszeresen tartanak előadásokat és workshopokat, amelyek során a résztvevők konkrét praktikákat sajátíthatnak el a fenntartható mindennapokhoz. Az Ökobecse Polgári Egyesület munkája így nemcsak oktató jellegű, hanem közösségépítő és inspiráló hatású is.

Kapcsolattartó – Kis Zoltán

Szerbia, 21220 Óbecse, Božidar Mirić utca 1.

Telefon: +381 62 8226690

E-mail: ekobecej@gmail.com

5.1.4. Fundament Polgári Társulás – Felvidék

A Fundament Polgári Társulás Felvidéken működő, dinamikus, fejlődő civil szervezet, amely elkötelezetten dolgozik a közösségfejlesztés, a civil együttműködések erősítése és a társadalmi kohézió előmozdítása érdekében. Tevékenységük középpontjában a helyi közösségek aktivizálása, a lakossági részvétel ösztönzése, valamint a civil szektor szakmai támogatása áll. Céljuk, hogy hozzájáruljanak egy élhetőbb, együttműködésre épülő társadalmi környezet kialakításához.

Szervezetük kiemelt figyelmet fordít a civil szervezetek kapacitásépítésére, működésük fejlesztésére és fenntarthatóságuk erősítésére. Ennek érdekében szakmai tanácsadást, képzéseket és mentorálást biztosítanak, különös tekintettel a projekt-előkészítés és -megvalósítás területére. Jelentős tapasztalattal rendelkeznek hazai és nemzetközi pályázati rendszerekben való részvételben, különösen a határon átnyúló együttműködések támogató programokban, mint az Interreg, az Erasmus+ vagy a Nemzeti Együttműködési Alaphoz kapcsolódó partnerségek.

A Fundament Polgári Társulás tevékenysége kiterjed a partnerségépítésre, a pályázati tanácsadásra, valamint közösségi és szakmai programok szervezésére is. Emellett a

www.gomorilap.sk címen működő online hírportálukon keresztül rendszeresen tájékoztatják a nyilvánosságot a térségi eseményekről, kezdeményezésekről és civil aktivitásokról.

Aktív szereplői a térségi és nemzetközi együttműködéseknek, programjaik révén hozzájárulnak a térség fenntartható fejlődéséhez, az együttműködések elmélyítéséhez és a civil szféra hosszú távú megerősítéséhez. Nyitottak új partnerségek kialakítására, innovatív kezdeményezésekre és közös projektek megvalósítására.

Kapcsolattartó – Hajdú István

Szlovákia, 979 01 Rimaszombat, Daxner utca 33.

Telefonszám: +421 905 944 648

E-mail: ozfundament@rsnet.sk

CIVIL SZERVEZETEK ÉS AZ IFJÚSÁG

Bevezető

Generáció-elmélet, generációs együttműködés

Fiatalok szerepe a civil szervezetek életében

Iskolai közösségi szolgálat

Tíz lépcsős ötlettár – Hogyan fiatalíthatók a civil szervezetek?

Ifjúság szakmai programok a civil központok feladatellátásában

Ifjúság szakmai társhálózatok, együttműködő partnerszervezetek

1. Bevezető

A civil szervezetek és a fiatalok kapcsolata Magyarországon szorosan összefügg a társadalmi részvétel, az önszerveződés és a demokratikus kultúra alakulásával. A fiatalok bevonása történetileg mindig fontos szerepet játszott a civil szféra megújulásában, ugyanakkor a részvétel formái és lehetőségei jelentősen függtek az adott korszak politikai, társadalmi és intézményi környezetétől. Az alábbi áttekintés röviden bemutatja a civil szervezetek és az ifjúság kapcsolatának főbb magyarországi állomásait.

1.1. A 19. század és a 20. század eleje: egyesületek és ifjúsági közösségek

Magyarországon a modern civil szerveződés gyökerei a 19. századra nyúlnak vissza, amikor sorra alakultak meg a kulturális, sport-, jótékonyági és vallási egyesületek. Ezek a szervezetek gyakran biztosítottak terepet a fiatalok számára a közösségi életben való részvételre, az önkéntességre és az értékalapú nevelésre. Az ifjúsági egyesületek, diák- és tanulókörök, valamint később a cserkészmozgalom fontos szerepet tölthettek be a közösségi felelősségvállalás és az állampolgári szemlélet formálásában.

Ebben az időszakban a fiatalok bevonása elsősorban nevelési és közösségépítési célokat szolgált, erős nemzeti és erkölcsi értékrenddel összekapcsolva.

Az 1989–1990-es rendszerváltást követően Magyarországon jelentősen megerősödött a civil szféra. Újra lehetővé vált az alulról szerveződő egyesületek és alapítványok létrehozása, és ezzel párhuzamosan megjelentek az önálló ifjúsági civil szervezetek is. A fiatalok aktív szerepet vállaltak a diákmozgalmakban, helyi közösségi kezdeményezésekben, valamint országos és nemzetközi programokban.

Ebben az időszakban a civil szervezetek fontos terepet biztosítottak a fiatalok számára a demokratikus részvétel gyakorlására, az érdekképviselőre és az önkéntességre.

1.2. A 21. század: új kihívások és részvételi formák

A 21. század elején a digitalizáció és a globalizáció új lehetőségeket nyitott meg a fiatalok civil szervezeti részvétele előtt Magyarországon is. Az online kommunikáció, a közösségi média és a pro-

jektalapú működés átalakította a bevonás formáit. A fiatalok gyakran rövidebb távú, „ügy – és programalapú” elköteleződéssel kapcsolódnak be civil kezdeményezésekbe, például környezetvédelmi, társadalmi, sport vagy hagyományőrző projektek mentén.

Konklúzióként levonható, hogy Magyarországon a civil szervezetek és a fiatalok bevonásának kapcsolata történetileg folyamatosan változott, alkalmazkodva a társadalmi és politikai környezethez. A fiatalok minden korszakban fontos szereplői voltak a közösségi életnek, míg a civil szervezetek stabil keretet biztosítottak számukra az aktív társadalmi részvétel és az állampolgári szerepvállalás gyakorlásához.

1.3. A civil szervezetek és az ifjúsági szerepvállalás kölcsönhatásai

A civil szervezetek fontos nevelő, közösségformáló és érdekképviselői funkciót töltenek be a fiatalok életében. Olyan formális és informális tanulási tereket biztosítanak, ahol a fiatalok fejleszthetik készségeiket, kipróbálhatják magukat különböző szerepekben, valamint tapasztalatot szerezhetnek a közösségi cse-

lekvésről. Az önkéntesség, a projekt munkákban való részvétel vagy a helyi közösségi kezdeményezések mind hozzájárulnak a személyes fejlődéshez és a társadalmi felelősségvállalás erősítéséhez.

A civil szféra emellett lehetőséget teremt arra is, hogy a jövő nemzedékének hangja megjelenjen a közéletben, és a fiatalok aktív szerepet vállaljanak az őket érintő kérdések alakításában.

Az ifjúság jelenléte friss szemléletet és új energiát hoz a civil szervezetek mindennapi működésébe. Nyitottságuk, kreativitásuk és alkalmazkodóképességük révén hozzájárulnak az új módszerek, kommunikációs formák és technológiák bevezetéséhez.

Különösen jelentős a szerepük a digitális eszközök használatában, az online kommunikációban és a közösségi média jelenlétének erősítésében.

A fiatalok aktív kezdeményezőként is megjelenhetnek: programokat szervezhetnek, kortársaik között önkénteseket toborozhatnak, kampányokban vehetnek részt, valamint segíthetik a szervezetek társadalmi láthatóságának növelését. Részvételük erősíti a generációk közötti párbeszédet és hozzájárul a szervezeti kultúra megújulásához.

A civil szervezetek és az ifjúság együttműködése kölcsönösen előnyös kapcsolat. A fiatalok tudást, tapasztalatot és közösségi élményeket szereznek, míg a szervezetek motivált, elkötelezett résztvevőkkel és új nézőpontokkal gazdagodnak. Ugyanakkor kihívást jelenthet a fiatalok hosszú távú megtartása, az eltérő generációs igények összehangolása, valamint a megfelelő támogatási és mentorálási rendszerek kialakítása.

Bevezetésképpen elmondható, hogy a civil szervezetek és az ifjúság kapcsolata a társadalmi fejlődés egyik alapvető pillére. A tudatos bevonás, a partneriségen alapuló együttműködés és a fiatalok igényeire való nyitottság hozzájárul ahhoz, hogy a civil szféra élő, dinamikus és jövőorientált maradjon.

Indokoltság

A civil szervezetek működésének közép- és hosszútávú fenntarthatósága szorosan összefügghet azzal, hogy mennyire képesek bevonni az aktív társadalmi csoportokat, különösen az ifjúságot. A fiatal korosztály nemcsak utánpótlást jelent a szervezetek számára, hanem új szemléletet, friss ötleteket és modern eszközhasználatot is hoz magával. A digitális világban felnövő generáció természetes módon mozog az online térben, ami kiemelten fontossá teszi szerepüket a programszervezésben, a marketingben, az audiovizuális tartalmak előállításában, valamint az egyre inkább teret nyerő mesterséges intelligencia (AI) alkalmazásában.

2. Generáció-elmélet, generációs együttműködés

A civil társadalom fenntarthatósága 2026-ra egyértelműen túlmutat a finanszírozási kérdéseken: alapvetően generációs és kulturális kihívássá vált. Magyarországon a civil szervezetek jelentős része még mindig olyan működési logikát követ, amely a 20. század végének hierarchikus, lojalitásalapú és bürokratikus struktúráira épül. Ezzel párhuzamosan a munkaerőpiacra és az önkéntes szférába belépő Z generáció (1995–2009) új értékrendet, elvárásokat és digitális eszközhasználatot képvisel. A két világ közötti eltérés nem csupán működési zavarokat okoz, hanem hosszú távon a szervezetek elöregedéséhez és kiüresedéséhez vezethet. A kihívás azonban kezelhető: a megoldás kulcsa az élményalapú működés és a kölcsönös tanulás.

A Z generáció számára a munka és az önkéntesség nem statikus állapot, hanem fejlődési lehetőség. Elvárják az azonnali visszacsatolást, a látható társadalmi hatást, valamint a pszichológiai biztonságot és a horizontális kommunikációt. Ezzel szemben a hagyományos civil szervezetekben gyakran a „vívmányalapú” hierarchia dominál, ahol

a döntéshozatal jogát az idő és a szolgálati múlt határozza meg. Ez a struktúra a fiatalok számára nehezen értelmezhető és sok esetben taszító. Az egyirányú kommunikáció, a formalizált működés és a túlzott adminisztráció elszigetelő hatással bír. A fiatalok nem utasításokat keresnek, hanem küldetést, partnerséget és valódi bevonódást.

A civil szféra jelenlegi népszerűségi problémái részben ebből a strukturális merevségből fakadnak. A fiatalok szemében az önkéntesség gyakran alacsony presztízsű, túlterhelt és technológiailag elmaradott tevékenységként

jelenik meg. Ezzel szemben a piaci szektor már felismerte az élményalapú működés jelentőségét.

Jeff Fromm generációs szakértő rámutat arra, hogy az új generációk nem csupán fogyasztani akarnak, hanem élményeket gyűjteni és történetek részeseivé válni. Ez a logika a civil szférában is alkalmazható: a problémák bemutatása helyett a részvétel élményét kell hangsúlyozni.

Az élményalapú megközelítés gyakorlati szinten is értelmezhető. Egy hagyományos közgyűlés átalakítható interaktív jövőtervező workshoppá, ahol minden résztvevő – életkortól függetlenül – aktívan hozzájárulhat a döntésekhez. Az önkéntes tevékenységek pedig közösségi élménnyé formálhatók, ahol a storytelling eszközei segítik a bevonódást. A cél nem pusztán a feladatok elvégzése, hanem az, hogy a résztvevők érzelmileg is kapcsolódjanak a szervezet küldetéséhez. A fiatalok bevonását erősítheti a gamifikáció alkalmazása is, amely a feladatokat játékos elemekkel – például pontgyűjtéssel, szintekkel vagy kihívásokkal – teszi motiválóbba és átláthatóbbá. Ez különösen hatékony lehet az önkéntes programokban, ahol a folyamatos visszajelzés és az elért eredmények láthatóvá tétele növeli az elköteleződést és a hosszú távú részvételt.

A generációk közötti tudásáramlás ma már nem egyirányú folyamat, hanem kölcsönös tanulási tér, ahol minden korosztály értéket ad a másiknak. A fordított mentorálás különösen is jól megmutatja, hogy a tapasztalat és a friss nézőpont hogyan tudja egymást erősíteni. Az idősebb generációk élettapasztalata olyan stabil alapot jelent, amelyre a fiatalabbak könnyen építhetnek. Az általuk közvetített értékek – kitartás, felelősségvállalás, közösségi szemlélet – ma is relevánsak, és fontos ellensúlyt adnak a gyorsan változó világ bizonytalanságaihoz. Ez a találkozás nemcsak tudást ad át, hanem szemléletet formál és közösséget épít.

A generációk közötti együttműködés egyik leghatékonyabb eszköze tehát a fordított mentorálás, amely tudatosan épít arra, hogy a tudás nem egyirányúan áramlik. A veterán generáció (1925–1945) olyan élettapasztalattal rendelkezik, amely egyedülálló perspektívát adhat a Z generáció számára, különösen a kitartás, az értékalapú gondolkodás és a közösségi felelősségvállalás területén. Az ő mentorálási szerepük nem elsősorban technikai vagy szervezési kérdésekben jelenik meg, hanem sokkal inkább szemléletformáló, érték-közvetítő jellegű. A veteránok egyik legfontosabb átadható tudása a nehézségekhez való viszony. Olyan történelmi és társadalmi környezetben szocializálódtak, ahol a bizonyta-

lanság, az erőforráshiány és az alkalmazkodás mindennapos volt. Egy fiatal önkéntes számára különösen inspiráló lehet például egy olyan személyes történet, amely bemutatja, hogyan lehet korlátozott eszközökkel is közösséget építeni vagy segíteni másokon. Ez a szemlélet erősíti a problémamegoldó gondolkodást és a rugalmasságot.

A baby boomer generáció (1946–1964) és az X generáció (1965–1979) tagjai olyan tapasztalati tudással rendelkeznek, amely a civil szervezetek működésében pótolhatatlan. Ez a tudás azonban akkor válik igazán értékké, ha átadhatóvá és láthatóvá válik a fiatalabb generációk számára. A baby boomerek különösen erősek a kapcsolati tőke építésében és fenntartásában. Egy civil szervezetben például mentorálhatják a fiatalokat abban, hogyan kell önkormányzati szereplőkkel egyeztetni, támogatást kérni, vagy hosszú távú partnerségeket kialakítani. Egy kezdő önkéntes számára nem magától értetődő, hogyan kell egy hivatalos tárgyaláson megszólalni, hogyan épül fel egy együttműködés, vagy milyen „láthatatlan szabályai” vannak az intézményi kommunikációnak – ezek mind olyan területek, ahol a tapasztaltabb generáció konkrét helyzeteken keresztül tud iránymutatást adni.

Az X generáció erősségei közé tartozik a rendszerszerű gondolkodás és a problémamegoldás. Ők már megta-

pasztalták az analóg és digitális világ közötti átmenetet, így képesek közvetíteni a két működésmód között. Egy civil projekt esetében például mentorálhatják a fiatalokat abban, hogyan kell egy ötletet lépésekre bontani, költségvetést készíteni, vagy egy eseményt logisztikailag megszervezni. Egy környezetvédelmi akció vagy egy kulturális rendezvény mögötti „láthatatlan munka” – időtervezés, engedélyeztetés, erőforrás-kezelés – tipikusan olyan terület, ahol az X generáció tapasztalata kulcsfontosságú.

Mindhárom generáció fontos szerepet játszhat a konfliktuskezelés és a közösségi működés tanításában is. Egy önkéntes csapatban gyakran adódnak nézeteltérések vagy motivációs problémák. A tapasztaltabb tagok konkrét példákon keresztül mutathatják meg, hogyan lehet egy konfliktust konstruktívan kezelni, hogyan kell visszajelzést adni, vagy hogyan lehet egy közösséget hosszú távon egyben tartani. Ez különösen fontos a fiatalabb generációk számára, akik sokszor kevesebb tapasztalattal rendelkeznek a személyes, offline együttműködés terén.

A mentorálási folyamat azonban csak akkor működik igazán jól, ha kölcsönössé válik: miközben az idősebb generációk átadják tapasztalataikat, a fiatalok digitális tudással, kreatív megoldásokkal és új szemlélettel gazdagítják a szervezet működését. Ez a kétirányú tanulás teremti meg

azt a dinamikus egyensúlyt, amely a civil szervezetek hosszú távú megújulásának alapja lehet.

A fiatalok bevonása szempontjából kulcsfontosságú a civil munka újrapozicionálása. Bereczki Enikő kutatásai is rámutatnak arra, hogy a fiatalok tudatosan keresik azokat a lehetőségeket, ahol valódi munkatapasztalatot szerezhettek. A civil szervezeteknek ezt az igényt kell felismerniük és kommunikálniuk. Az önkéntesség nem csupán társadalmi szerepvállalás, hanem kompetenciafejlesztési tér: projektmenedzsment, konfliktuskezelés, kommunikáció és innováció gyakorlati terepe. Ha a szervezetek ezt tudatosan hangsúlyozzák, az önkéntesség vonzó karrierindító lehetőséggé válhat.

A generációs együttműködés szükségességét történeti perspektívában is érdemes vizsgálni. Steigerwald Krisztián hangsúlyozza, hogy a generációk közötti feszültség nem új jelenség, hanem állandó társadalmi dinamika. Minden nemzedék saját normáit tekinti alapértelmezettnek, miközben kritikusan szemléli az utána következőt. A veterán generáció (1925–1945) elsősorban a tekintély és a hagyományos rend meggyengülésétől tartott, a baby boomerek az erősödő individualizmust érezték fenyegetőnek, az X generációt a digitalizáció felgyorsulása bizonytalanította el, míg az Y generáció számára a figyelem szétszóródása

és a folyamatos online jelenlét jelent kihívást. A Z generáció és az Alfa generáció közötti különbségek már most hasonló aggodalmakat keltenek. Ez a folyamat azonban nem hiba, hanem a társadalmi fejlődés természetes velejárója.

A civil szféra jövője szempontjából a szinergia nem választható opció, hanem túlélési stratégia. A sikeres szervezetek azok lesznek, amelyek képesek nyitott, élményalapú közösségi terekre alakulni. Ehhez nemcsak szemléletváltásra, hanem vizuális és strukturális megújulásra is szükség van. A digitális eszközök – például közösségi média alapú döntéshozatal vagy digitális elismerési rendszerek – segíthetik, hogy a különböző generációk könnyebben kapcsolódjanak egymáshoz.

Összességében megállapítható, hogy a fiatalok nem elutasítják a civil szférát, hanem más típusú kapcsolódást keresnek. Olyan környezetet, ahol a részvétel élményszerű, a hozzájárulás látható és a fejlődés biztosított. Ha a civil szervezetek képesek erre a szemléletváltásra, nemcsak a fiatal generációkat vonják be sikeresen, hanem saját társadalmi relevanciájukat is megerősítik. A jövő civil szervezete egy dinamikus, együttműködésen alapuló közösség, ahol a generációk nem egymás mellett, hanem egymást erősítve működnek a közös érdekében.

3. Fiatalok szerepe a civil szervezetek életében

3.1. Programszervezés és közösségépítés

A fiatalok egyik legfontosabb hozzájárulása a civil szervezetek életéhez a programszervezés területén jelenik meg. Kreativitásuk és nyitottságuk révén olyan eseményeket képesek megálmodni és megvalósítani, amelyek jobban megszólítják a kortársaikat és a szélesebb közönséget is. Gyakori példa erre a tematikus workshopok, közösségi akciók, jótekonysági rendezvények vagy akár fesztiváljellegű események szervezése.

A fiatalok sokszor projektalapú gondolkodással dolgoznak, ami jól illeszkedik a civil szféra rugalmas működéséhez. Emellett erős közösségépítő szerepük van: könnyebben mozgósítják ismerősi hálójukat, önkénteseket toboroznak, és aktívan bevonják a résztvevőket az események előkészítésébe és lebonyolításába. Egy környezetvédelmi civil szervezet esetében például fiatal önkéntesek szervezhetnek szemétszedési akciókat, faültetéseket vagy edukatív programokat iskolások számára.

3.2. Marketing és közösségi média jelenlét

A civil szervezetek láthatósága és társadalmi hatása nagy mértékben függ a hatékony kommunikációtól. Ezen a területen a fiatalok kiemelt szerepet töltenek be, különösen a közösségi média platformok használatában. A Facebook, Instagram, TikTok, YouTube vagy akár a LinkedIn tudatos és kreatív alkalmazása segít elérni a célcsoportokat, növelni az ismertséget és támogatásokat szerezni.

A fiatalok pontosan érzik az aktuális trendeket, a vizuális stílusokat és a platformokra jellemző kommunikációs formákat. Például rövid, figyelemfelkeltő videókkal, történetmeséléssel (storytelling), mémekkel vagy élő bejelentkezésekkel képesek bemutatni egy civil szervezet tevékenységét. Egy állatvédő szervezet esetében a fiatalok által készített Instagram- vagy TikTok-videók jelentősen növelhetik az örökbe fogadások számát vagy az adományozási kedvet.

Emellett fontos szerepük van az online kampányok megtervezésében és lebonyolításában is, például

dául adománygyűjtő akciók, petíciók vagy esemény-meghívók népszerűsítésében.

3.3. Audiovizuális támogatás

A modern kommunikáció elképzelhetetlen audiovizuális tartalmak nélkül. A fiatalok technikai affinitása és kreatív látásmódja nagy előnyt jelent a civil szervezetek számára ezen a területen. Gyakran ők készítik a fotókat, videókat, rövidfilmeket, aftermovie-kat vagy promóciós anyagokat, amelyek professzionálisabb megjelenést kölcsönöznek a szervezetnek.

Egy jól elkészített bemutatkozó videó vagy eseményösszefoglaló nemcsak az online jelenlétet erősíti, hanem a pályázatoknál, támogatók megkeresésénél is komoly értéket képvisel. Például egy ifjúsági civil szervezet fiatal tagjai dokumentálhatják a programjaikat videó formában, amely később motivációt adhat új önkéntesek csatlakozásához.

3.4. AI támogatás és innováció

Az utóbbi években a mesterséges intelligencia egyre nagyobb szerepet kap a civil szektorban is és ezen a területen szintén a fiatalok járnak az élen. Nyitottak az új technológiákra, gyorsan tanulják és alkalmaz-

zák az AI-alapú eszközöket a szervezeti munka hatékonyabbá tételére.

Az AI támogatás megjelenhet például tartalomkészítésben (szöveg- és posztötletek generálása), adatelemzésben, kampányok optimalizálásában vagy akár chatbotok használatában, amelyek segítenek a szervezet és az érdeklődők közötti kommunikációban. Egy civil szervezet fiatal önkéntesei AI segítségével elemezhetik a közösségi média statisztikákat, és ennek alapján hatékonyabb kommunikációs stratégiát alakíthatnak ki.

Összességében elmondható, hogy a fiatalok fontos szereplői lehetnek a civil szervezetek életének. Kreativitásuk, digitális kompetenciáik és innovatív gondolkodásuk hozzájárul a szervezetek megújulásához és fenntartható működéséhez. A programszervezés, marketing,

audiovizuális támogatás és az AI alkalmazása mind olyan területek, ahol a fiatalok aktív részvétele jelentős hozzáadott értéket teremt. A civil szervezetek jövője nagy mértékben azon múlik, mennyire képesek bevonni, megtartani és támogatni ezt a generációt.

4. Iskolai közösségi szolgálat

Az iskolai közösségi szolgálat (IKSZ) a civil szervezetek számára fontos együttműködési lehetőséget jelent az oktatási intézményekkel, valamint hatékony eszközt a fiatalok társadalmi bevonására és érzékelésére. A civil szféra aktív szereplőként járul hozzá az iskolai közösségi szolgálat megvalósításához azáltal, hogy valós közösségi szükségletekre reagáló tevékenységeket kínál a diákok számára. Az IKSZ így nemcsak nevelési célokat szolgál, hanem erősíti a civil szervezetek társadalmi beágyazottságát is.

Az iskolai közösségi szolgálat szerepe a civil szervezetek működésében

Civil szervezeti nézőpontból az iskolai közösségi szolgálat lehetőséget teremt arra, hogy a fiatalok szerve-

zett, biztonságos és pedagógiailag támogatott keretek között kapcsolódjanak be közérdekű tevékenységekbe. A diákok bevonása hozzájárulhat a szervezetek programjainak megvalósításához, ugyanakkor hosz-

szabb távon utánpótlást és elkötelezett önkéntesi bázist is jelenthet.

A civil szervezetek az IKSZ keretében megismeretik a fiatalokat saját küldetésükkkel, értékeikkel és működésükkkel, ezáltal formálva a diákok társadalmi szemléletét és felelősségvállalását.

A civil szervezetek széles körben tudnak „fogadóhelyként” részt venni az iskolai közösségi szolgálatban. Ide tartozhatnak a szociális, környezetvédelmi, kulturális, ifjúsági, sport- vagy egészségmegőrzéssel foglalkozó szervezetek programjai. A tevékenységek kialakításánál fontos szempont a tanulók életkori sajátosságaihoz és kompetenciáihoz igazodó feladatmegosztás, valamint a folyamatos szakmai kísérés.

A sikeres együttműködés alapja az iskolák és civil szervezetek közötti partnerség, amely magában foglalja

az előzetes egyeztetést, a tanulók felkészítését, valamint a szolgálat során szerzett élmények közös értékelését.

A civil szervezetek számára az iskolai közösségi szolgálat jelentős hozzáadott értéket képvisel, mivel növeli a társadalmi láthatóságot, erősíti a helyi beágyazottságot, és elősegíti a fiatalokkal való hosszú távú kapcsolat kialakítását. Ugyanakkor kihívást jelenthet az adminisztratív kötelezettségek kezelése, a megfelelő mentorálás biztosítása, valamint a rövid távú részvételből fakadó fluktuáció.

Az iskolai közösségi szolgálat a civil szervezetek számára nem csupán közreműködési feladat, hanem stratégiai lehetőség is. A tudatosan tervezett és szakmailag támogatott IKSZ hozzájárul a fiatalok társadalmi felelősségvállalásának erősítéséhez, miközben a civil szervezetek küldetésének megvalósítását és hosszú távú fenntarthatóságát is támogatja.

5. Tíz lépcsős ötlettár – Hogyan fiatalíthatók a civil szervezetek?

1. „Fiatalbarát” közösségi pontok feltérképezése, felkeresése

Helyi szinten térképezzük fel azokat a színtereket, ahol könnyebben megszólíthatók a fiatalok (pl. iskola, diákönkormányzatok, hallgatói önkormányzatok, klubok, ifjúsági események, sportesemények, állásbörzék, kariernapok, középiskolai és egyetemi napok, ide tartoznak a virtuális közösségi terek is, de a családtagokon keresztül is elérhetjük őket).

2. Valódi döntési szerepek biztosítása fiataloknak

A fiatalítás nem csak részvételt, hanem szervezeti „befolyást” is jelent. Fiatal tagok bevonása munkacsoportokba, vezetőségi tanácsadó szerepekbe vagy önkormányzat esetében az ifjúsági referens támogató munkájába erősítheti az elköteleződést.

3. Projektalapú működés erősítése

A fiatalok gyakran ügyekhez és projektekhez kötődnek, nem pedig hosszú távú, életre szóló tagsághoz. Rövid, jól körülhatárolt projektek segítik a bekapcsolódást és a sikerélményt, ami megalapozhatja a hosszabb távú elköteleződést is.

lódást és a sikerélményt, ami megalapozhatja a hosszabb távú elköteleződést is.

4. Közösségi média és digitális jelenlét fiatalos hangon

Nem elég jelen lenni – lehetőség szerint érthető, hiteles és vizuálisan vonzó kommunikációra van szükség. A Facebook, Instagram, TikTok, YouTube vagy Discord használata fiatal önkéntesek bevonásával segíthet újabb ifjúsági szereplők megszólításában.

5. Mentorálás és generációk közti tudáscsere

A tapasztaltabb tagok segítsék a fiatalokat, miközben a fiatalok digitális, kommunikációs vagy innovációs tudást adnak vissza. Ez erősítheti a kölcsönös megbecsülést és a generációk közti együttműködést.

6. Tanulási és fejlődési lehetőségek biztosítása

A képzések, tréningek, soft skill fejlesztés, referencialevél vagy szakmai gyakorlat lehetőségének kihasználása. A fiatalok számára fontos, hogy a részvétel értéket adjon a későbbi jövőjükhez.

7. Partnerségek iskolákkal és egyetemekkel

Iskolai közösségi szolgálat, szakmai gyakorlat, önkéntes programok révén folyamatos utánpótlás biztosítható. A személyes jelenlét (rendhagyó osztályfőnöki órákon, rendezvényeken) különösen hatékony.

8. Fiatalokat érintő ügyek fókuszba helyezése

Lakhatás, mentális egészség, környezetvédelem, digitális tudatosság – ha az ügy személyesen érinti őket, nagyobb lehet az aktivitás és az elköteleződés az ügyet fókuszba helyező civil szervezet irányába.

9. Közösségi élmény és identitásépítés

Nem csak „munka”, hanem közösség: csapatépítők, informális találkozók, közös „ünnepi alkalmak”. A fiatalok ott érzik magukat komfortosabban, ahová jó tartozni, impulzív környezetet biztosítanak számukra.

10. Nyitottság a változásra és a fiatalok visszajelzéseire

A fiatalítás civil szervezeti tanulást, komfortzónából kimozdulást igényel. Kérdőívek (akár online), visszajelző beszélgetések, közös értékelések segítenek abban, hogy a szervezet valóban alkalmazkodjon az új generációk igényeihez.

5.1. Ifjúsági érdekképviselőből civil szervezeti vezető - Települési gyermek- és ifjúsági önkormányzatok

A települési gyermek- és ifjúsági önkormányzatok a helyi fiatalok érdekképviselői és közösségszervező fórumai. Olyan demokratikus struktúrát biztosítanak, amelyben a fiatalok megtapasztalhatják a részvételiség, a felelősségvállalás és a közösségi döntéshozatal működését. Ezek az „ifjúsági testületek” gyakran együttműködnek a helyi önkormányzattal, oktatási intézményekkel és civil szervezetekkel, így hidat képeznek a fiatal generáció és a helyi közélet között.

Magyarországon a gyermek- és ifjúsági részvétel intézményesített formái szakpolitikai szinten is megjelennek, összhangban az Európai Bizottság ifjúsági részvételre vonatkozó irányelveivel és az ENSZ gyermekjogi és ifjúsági ajánlásaival. A részvétel elve nem csupán jog, hanem tanulási folyamat is: a fiatalok „gyakorolják” az aktív állampolgárságot.

Mit ad a fiataloknak egy helyi ifjúsági önkormányzat?

- Demokratikus tapasztalatot: választás, képviselő, bizottsági munka, határozathozatal.
- Vezetői kompetenciákat: napirend-tervezés, vita-vezetés, döntéshozatal, felelősségvállalás.
- Projektmenedzsment-gyakorlatot: rendezvény-szervezés, pályázatírás, költségvetés-kezelés.
- Kommunikációs készségeket: tárgyalás a polgármesterrel, egyeztetés intézményvezetőkkel, médiamegjelenés.
- Közösségépítési tapasztalatot: önkéntesek bevonása, partnerségek kialakítása.

Ezek a fiatal korban elsajátítható kompetenciák szinte teljes mértékben megegyeznek azokkal a készségekkel, amelyek egy sikeres civil szervezeti vezető számára is nélkülözhetetlenek.

ségekkel, amelyek egy sikeres civil szervezeti vezető számára is nélkülözhetetlenek.

Hogyan válhatnak aktív fiatalokból később civil szervezeti vezetők?

1. Korai felelősségvállalás → vezetői identitás kialakulása

A gyermek – és ifjúsági önkormányzatban szerepet vállaló fiatalok megtapasztalják, hogy hatással lehetnek környezetükre. Ez az élmény erősíti a közéleti önbizalmat és a „képes vagyok változást elérni” attitűdöt.

2. Hálózatépítés → társadalmi tőke

A települési együttműködések során kapcsolatba kerülnek önkormányzati döntéshozókkal, pedagógusokkal, civil szereplőkkel. Ezek a kapcsolatok később alapot adhatnak egy civil kezdeményezés elindításához vagy vezetéséhez.

3. Projektalapú gondolkodás → civil működési rutin

A rendezvények, akciók, kampányok szervezése során a fiatalok megtanulják a célkitűzés-tervezés-

megvalósítás–értékelés ciklusát. Ez a nonprofit szervezeti működés alaplogikája.

4. Érdekképviselő → ügyalapú elköteleződés

A helyi ügyek mentén kialakuló értékalapú gondolkodás (környezetvédelem, kulturális élet, esélyegyenlőség stb.) gyakran civil szervezeti szerepvállalásban teljesedik ki.

A civil szektor felelőssége

Ahhoz, hogy a gyermek- és ifjúsági önkormányzatok valóban civil szervezeti „utánpótlásbázissá” váljanak, szükséges:

- mentorprogramok indítása civil vezetők bevonásával,
- közös projektek szervezése ifjúsági önkormányzatokkal,

- gyakornoki és önkéntes munka lehetőségének biztosítása,
- a fiatalok bevonása stratégiai tervezési folyamatokba.

A települési gyermek- és ifjúsági önkormányzatok nem csupán részvételi fórumok, hanem a demokratikus kultúra és a civil vezetői kompetenciák fejlesztésének helyi műhelyei is lehetnek. Megfelelő intézményi-civil szervezeti együttműködés esetén a gyermek – és ifjúsági önkormányzatban aktív fiatalokból felkészült, közösség iránt elkötelezett, tapasztalt civil szervezeti vezetők válhatnak, akik hosszú távon hozzájárulnak a helyi társadalom kohéziójához és a civil szektor fenntarthatóságához.

6. Ifjúságsszakmai programok a civil központok feladatellátásában

6.1. Pályaválasztási és Képzési Kiállítás

A Vas Vármegyei Civil Központ évek óta interaktív standdal vesz részt a Pályaválasztási és Képzési Kiállításon, ahol elsődleges célunk, hogy a fiatalok számára

kézzelfogható módon mutassuk be a civil szféra világát és lehetőségeit.

A kitelepülés nem csupán tájékoztató jellegű részvételt jelent, hanem aktív párbeszédet, élményszerű

találkozást és közvetlen kapcsolatépítést a diákokkal. A program keretében az érdeklődők megismerhetik a Civil Központ munkáját, rávilágítunk arra, hogy a civil szervezetek milyen sokrétű tevékenységi körben végzik munkájukat - kulturális, környezetvédelmi, karitatív, sport, vagy közösségfejlesztési területen. A stand interaktív elemei segítik, hogy a fiatalok ne csak információt kapjanak, hanem személyes élményeken keresztül értsék meg, milyen értéket képvisel a civil szerepvállalás. A rendezvényen történő kitelepülés azért is kiemelten fontos, mert a pályaválasztás időszakára meghatározó a fiatalok jövője szempontjából. A civil szektor sokszor kevésbé látható karrierútként jelenik meg, holott számos továbbtanulási és későbbi munkaerő-piaci lehetőséget kínál.

Az önkéntesség, a projektmunkában való részvétel vagy egy civil szervezetnél szerzett tapasztalat fejleszti azokat a kulcskompetenciákat – kommunikáció, együttműködés, felelősségvállalás, problémamegoldás –, amelyek a munka világában is versenyelőnyt jelentenek. A civil szervezetek utánpótlása, megújulása és fenntarthatósága nagy mértékben múlik azon, hogy sikerül-e bevonni a következő generációt. A személyes találkozás lehetőséget ad arra, hogy

a diákok kérdezzenek, inspirációt kapjanak, és felismerjék, hogy aktív részvételükkel ők maguk is formálhatják környezetüket.

Összességében a megjelenésünk célja, hogy hidat építsünk a fiatalok és a civil szféra között, láthatóvá tegyük a civil szervezetekben rejlő erőforrásokat, és tudatosítsuk, hogy a közösségi szerepvállalás nem csak társadalmi érték, hanem személyes fejlődési és karrierlehetőség is.

Pályaválasztási kiállítás, Szombathely

6.2. Az Év Vas Vármegyei Önkéntese – Junior kategória

A civil közösségek működésének alapját az önkéntesek adják, akik idejükkel, tudásukkal és elhivatottságukkal nap mint nap hozzájárulnak egy élhetőbb, összetartóbb társadalom építéséhez. Ezt az áldozatos munkát ismeri el a Vas Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ által első alkalommal meghirdetett Az Év Vas Vármegyei Önkéntese 2025 díj, amelyet az Önkéntesek Világnapjához kapcsolódva adtak át ünnepélyes keretek között. A kezdeményezés célja, hogy erősítse a közérdekű önkéntesség társadalmi megbecsültségét, valamint méltó módon ismerje el azokat, akik gyakran csendben, reflektorfény nélkül dolgoznak közösségükért. A díj különlegessége, hogy „junior” kategóriában is jutalmazza a kiemelkedő teljesítményt, hangsúlyozva: az önkéntesség életkoron átívelő érték, amelyben minden generációnak fontos szerepe van.

A program egyik legfontosabb üzenete a fiatalok elismerésének jelentősége. A junior kategória létrehozása nem csupán formai elem, hanem tudatos értékvallás. A fiatal önkéntesek díjazása megerősítést ad számukra abban, hogy munkájuk számít, jelenlétük és aktivitásuk valódi értéket teremt. Az elismerés

motivációt jelent a további közösségi szerepvállalásra, és hozzájárul ahhoz, hogy a társadalmi felelősségvállalás már fiatal korban beépüljön a személyes értékrendbe. Emellett példát mutat kortársaik számára is, ösztönözve őket az aktív, felelős állampolgári magatartásra.

Az év Vas megyei junior önkéntese (Szombathely)

6.3. „Miért szeret(t)em az IKSZ-et?” esszé- és videópályázat középiskolásoknak

Amikor a fiatalok közösségi szerepvállalásáról gondolkodunk, nem óraszámokat vagy kötelezettségeket látunk magunk előtt, hanem történeteket. Olyan pillanatokat, amikor egy diák először tapasztalja meg, hogy szükség van rá, hogy a jelenléte számít, és hogy képes hatással lenni másokra. Ez az élmény az, ami bennünket is motivál, hogy segítsünk láthatóvá tenni ezeket a csendes, mégis meghatározó átalakulásokat.

Munkánk során arra törekszünk, hogy ne csak lehetőségeket kínáljunk, hanem teret adjunk a megszólalásra is. Hiszünk abban, hogy a fiatalok hangja akkor válik igazán erőssé, ha saját élményeiken keresztül szólhat meg. Ezért kezdeményeztük a Miért szere(t)tem az IKSZ-et? című pályázatot is, amely számunkra nem csupán egy program, hanem egy ablak a fiatalok világára. Amikor civil óráinkon beszélgetünk velük, gyakran látjuk azt a bizonytalanságot, ami a közösségi szolgálathoz kapcsolódik, ugyanakkor azt a kíváncsiságot is, ami csak egy kis bátorításra vár.

Az egyik alkalom különösen emlékezetes maradt számunkra. Egy visszahúzódó diák az egyik ilyen órán még alig szólalt meg, inkább csak figyelt. Később mégis

Az önkéntesség nem csupán gyakorlati segítséget jelent a civil szervezetek működésében, hanem erősíti a társadalmi kohéziót, támogatja a kulturális, gazdasági és környezeti fejlődést, valamint lehetőséget ad az egyéneknek kreativitásuk kibontakoztatására. A fiatalok bevonása és elismerése különösen fontos a jövő közösségeinek építése szempontjából, hiszen ők lesznek azok, akik hosszú távon is továbbviszik az önkéntesség értékeit. A program sikerét jelzi, hogy már az első felhívásra 13 jelölés érkezett, köztük több fiatal jelölttel, ami azt mutatja, Vas vármegyében élő és aktív az önkéntes közösség.

A díjátadó ünnepség nem csupán elismerés, hanem közösségi ünnep is volt, ahol a résztvevők megerősítést kaptak abban, hogy önkéntes szerepvállalásuk kiemelt jelentőségű. Az Év Vas Vármegyei Önkéntese díj így nemcsak egy cím, hanem értékközvetítő kezdeményezés: ráirányítja a figyelmet az önkéntesség társadalomformáló erejére, és külön hangsúlyt helyez a fiatal generáció megbecsülésére.

A program hozzájárul ahhoz, hogy az ifjúsági önkéntes munka presztízse is növekedjen, és egyre többen érezzék úgy: érdemes tenni a közösségért már fiatalon, mert a közösség ezt észreveszi és értékeli.

Miért szerettem az IKSZ-et Békéscsaba

beadott egy esszét a pályázatra. Írásában arról mesélt, hogyan kezdett el idősekkel foglalkozni egy civil szervezetnél, és hogyan változott meg a hozzáállása az első, majd gyorsan letudom a kötelezőt gondolattól odáig, hogy már várta ezeket az alkalmakat, és azóta már 78 óránál tart, a kötelezőn felül. Amikor a díjátadón személyesen is találkoztunk vele, már magabiztosan mesélt a tapasztalatairól - nemcsak nekünk, hanem az egész közönségnek. Ő egy új pályát választott!

Ekkor vált számunkra igazán kézzelfoghatóvá, hogy mit jelent ez a kezdeményezés. Nem csupán

pályázatokat gyűjtünk, hanem történeteket emelünk ki és adunk tovább. Olyan élményeket, amelyek más fiatalokat is inspirálhatnak, és amelyek megmutatják, hogy az Iskolai Közösségi Szolgálat sokkal több lehet, mint egy kötelező feladat: egy út önmaguk és mások felé. Pályaorientáció, személyiségfejlesztés, munkatapasztalat, kapcsolatépítés, készségfejlesztés... és még annyi minden.

Mi így dolgozunk: figyelemmel, nyitottsággal és azzal a meggyőződéssel, hogy minden történet számít. Hisszük, hogy ha a fiatalok meglátják saját értékeiket és hatásukat a közösségükben, akkor egy tudatosabb, aktívabb társadalom alapjai születnek meg.

6.4. IKSZ Börze és Önkéntesség Napja

Tapasztalatunk szerint az iskolai közösségi szolgálat témájával kapcsolatban mind az iskolák, mind a diákok és a fogadó szervezetek körében is hiányosak az ismeretek, emellett a diákok és a pedagógusok nem látják a téma pozitív hozadékait.

Az ismeretek átadására és az iskolai közösségi szolgálat kötelező jellegének ellensúlyozására született meg a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság kezdeményezésére az IKSZ Börze 2017-ben. A prog-

ram akkora sikert aratott, hogy azóta minden évben megrendezésre kerül Tatán a Güntner Arénában.

A fogadó szervezetek saját standdal jelennek meg és játékos, interaktív formában mutatják be működésüket a helyi középiskolásoknak. A diákok menetlevelet kapnak, amelybe a meglátogatott szervezetek pecsételnek. Ebben a menetlevélben szerepelnek a kiállító szervezetek kapcsolattartóinak adatai is. A diákok kellő számú pecsét gyűjtéséért cserébe egy közösségi munka órát kapnak jutalmul.

Az IKSZ Börze hasznosságát és indokoltságát tovább gondolva 2025-ben elsőként, de hagyományteremtő szándékkal a Komárom-Esztergom Megye Ifjúságáért Egyesület és a Majki Népfőiskolai Társaság együttműködésében került megszervezésre az Önkéntesség Napja elnevezésű rendezvény a Tatabányai Bányászati és Ipari Skanzenben.

A rendezvény célja az önkéntesség népszerűsítése, különösen a fiatal korosztály körében, helyi civil szervezetek és közösségek bevonásával. Az esemény lehetőséget teremt az önkéntesség sokszínűségének bemutatására, a diákoknak alkalmat kínál arra, hogy közvetlen élményeken keresztül találkozzanak a civil szféra értékteremtő munkájával.

A rendezvényen mintegy 30 kiállító, köztük 25 térségi civil szervezet mutatkozott be a kilátogató (elsősorban tatabányai) diákoknak, pedagógusoknak. A diákok a különböző standok látogatása során ismerkedhettek, beszélgethettek a szerteágazó tevékenységet folytató civil szervezetek és önkéntes fogadó intézmények munkatársaival, tagjaival. A napot a szervezetek bemutatkozásán túl kerekasztal-beszélgetés, kutyás bemutató, zenei fellépések tették még emlékezetesebbé.

IKSZ Börze és Önkéntesség Napja Tatabánya

6.5. Civil Mozaik

A Civil Mozaik egy interaktív nagyrendezvény, amelynek megrendezésére első alkalommal 2022. 10. hónap 10. napján 10 órai kezdettel, a Civil Központ 10. születésnapján került sor. A program célja, hogy a fiatalok és a civil szervezetek közötti kommunikációt erősítse, továbbá bemutatkozási lehetőséget biztosítson a különféle tevékenységi ágakban létrejött formális csoportoknak. A civil szervezetek „előregedése” általános probléma, a rendezvény pedig erre kíván reagálni.

A Nógrád Megyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ közös kalandra invitálja a diákokat Nógrád vármegye iskoláiból, két korcsoportban: általános iskola 7-8. osztályosok és a középiskolások. Az esemény elsődleges helyszíne a Nógrádi Vármegyei Civil Központ előtti utcaszakasz. A program során az 5 fős csapatok 12 állomáson 12 civil szervezettel találkozhatnak, ahol a játékos feladatok megoldásáért egy-egy matricát kapnak jutalmul. A matricákat egy kirakós játéktáblán elhelyezve – mint egy puzzle – összeáll a kép.

A feladatokat leggyorsabban teljesítő három csapat díjban részesül, de a tombola jóvoltából minden résztvevő esélyt kap egy kis ajándékra a Salgótarjáni Civil Kerekasztal jóvoltából.

Civil Mozaik Nógrád

A Civil Mozaik 2022 óta öt alkalommal került megrendezésre a nógrádi vármegyeszékhelyen. Állandó partnerünk a Salgótarjáni Civil Kerekasztal, Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Nógrád Vármegyei Szakképzési Centrum és a Salgótarjáni Tankerületi Központ. Az eltelt években egy-egy rendezvényen 15-20 csapat vett részt, így összesen több mint 500 fiatal ismerkedhetett meg közvetlenül a civil szervezetek sokszínű világával.

6.6. Ifjúsági honlap

A Civil Központok Országos Hálózata egy olyan non-profit kezdeményezés Magyarországon, amely támogatja a civil szervezetek működését, közösségi tevékenységeket, önkéntességet és közösségi részvételt. Célja, hogy széles körben ismertté tegye a civil világ lehetőségeit – különösen a fiatalok számára –, és segítséget nyújtson nekik abban, hogy aktív szereplőivé váljanak a társadalmi életnek és közösségi ügyeknek.

Ifjúságot megszólító honlappal is rendelkezünk, amely elsősorban olyan témákkal foglalkozik, mint:

- Az iskolai közösségi szolgálat, önkéntesség és közösségi fejlődés. Információkat adunk arról, hogyan lehet részt venni ezekben a tevékenységekben.
- Képzések, workshopok, rendezvények és programok, amelyek célja, hogy fejlesszék a fiatalok készségeit és kapcsolatait.
- Kapcsolódási pont civil szervezetekhez, ahol akár hosszabb távú önkéntes, vagy szakmai tapasztalatot is szerezhetnek a fiatalok.

Az oldal emellett országos szinten felsorolja, hogy az egyes vármegyékben és Budapesten hol találhatók Civil Közösségi Szolgáltató Központok, amelyek helyi segítséget nyújtanak a fiataloknak és a civil közösségeknek.

A Civil Központok ifjúsági honlapja:

- Bemutatja a civil szervezetek és közösségi programok lehetőségeit.
- Állandóan frissülő hírfolyammal, hírlevélre történő feliratkozás lehetőségével segít a fiataloknak közösségi tevékenységek közül választani és önkéntes tapasztalatokat szerezni.
- Díjmentesen hozzáférhető szakmai háttéranyagokat biztosít fiatalok számára - Civil Kézikönyv, tematikus „Okos füzetek”.
- Ösztönzi őket arra, hogy aktívan részt vegyenek a közösségi életben.

Az ifjúság megszólítása az online térben ezért fontos, mert itt érhetőek el legkönnyebben és a digitális kommunikáció lehetővé teszi, hogy a non-profit szektor alternatívái – gyakran kevésbé ismert információk – egyszerűen és gyorsan eljussanak hozzájuk.

7. Ifjúságsszakmai társhálózatok, együttműködő partnerszervezetek

7.1. NIT – Nemzeti Ifjúsági Tanács – ifjúsági érdekképviselő

Nemzeti Ifjúsági Tanács (NIT): A civil szféra és az ifjúság hangja.

A Nemzeti Ifjúsági Tanács Magyarország legjelentősebb ifjúsági ernyőszervezete, amely több mint száz tagszervezetet tömörítve látja el a fiatalok és az ifjúsági szervezetek képviselését. A NIT célja, hogy szakmai bázisként és érdekérvényesítő fórumként segítse a civil szektort és a döntéshozók közötti párbeszédet.

- Miért előnyös a NIT-hez kapcsolódni civil szervezetként?
- Erősebb érdekérvényesítés: a NIT hídként működik a kormányzati döntéshozók és a civil szervezetek között, becsatornázva a szektor javaslatait a szakpolitikai döntésekbe.
- Szakmai hálózat és láthatóság: a tagszervezetek egy országos közösség részévé válnak, ahol megoszthatják jó gyakorlataikat, és növelhetik saját programjaik elérését.

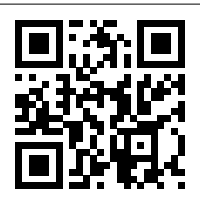
- Közös projektek: a Tanács olyan országos kezdeményezéseket koordinál, mint a KÖZÖS. Egyetemi Önkéntes Pont program, amely közvetlen kapcsolatot teremt a civil szervezetek és a motivált egyetemista önkéntesek között.
- Képzések és fejlesztés: a NIT tréningekkel és mentorprogramokkal támogatja a tagszervezetek munkatársainak és önkénteseinek szakmai fejlődését.

Fókuszban a társadalmi felelősségvállalás

A NIT kiemelt figyelmet fordít az önkéntesség népszerűsítésére, hiszen ez nemcsak a fiatalok készségeit fejleszti, hanem alapvető erőforrást biztosít a civil szervezetek napi működéséhez és innovatív projektjeihez. A csatlakozás feltételeiről, a tagszervezetek listájáról és a hálózat aktuális híreiről az ifjusanacs.hu oldalon tájékozódhat.

Bővebb információ:

<https://ifjusanacs.hu/>

7.2. GYIÖT – Gyermek – és Ifjúsági Önkormányzati Társaság – aktív állampolgárságra nevelés, ifjúságsszakmai tanácsadás, képzési programok

A GYIÖT az ifjúsági munka fejlesztéséért dolgozó szakértői szervezet. Azért tevékenykedik, hogy Magyarországon stabil és kiszámítható feltételei legyenek az ifjúsági munkának, azaz annak a fiatalokkal és a fiatalokért végzett szakmai tevékenységnek, amelyben az érintettek megélhetik fiatalságukat, lehetőségük van hibázni és ezekből tanulni. Mindez olyan szakmai környezetben, ahol a kizárólagos elvárások helyett – a demokratikus értékek megismerésén és megélésén keresztül – olyan lehetőségek állnak a fiatalok rendelkezésére, amelyek támogatják kibontakozásukat és saját útjuk megtalálását.

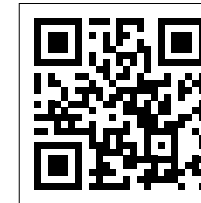
A cél az, hogy létrejöjjön egy önálló ifjúsági szakpolitika és egy közfinanszírozott, elsősorban helyi szinten szervezett ifjúsági intézmény- és szolgáltatásrendszer. Célcsoportja elsősorban az ifjúsági munkát végző szakemberek és civil szervezetek, az önkormányzatok, valamint a fiatalok közösségeinek vezetői és aktív tagjai.

Munkájuknak három fő iránya van:

- Megismerés: az ifjúsági munka és a fiatalokkal foglalkozó szakemberek helyzetének mély és átfogó megértése.
- Szakmafejlesztés: a fiatalokkal végzett munka minőségének javítása, elsősorban új módszerek, módszertanok, eszközök kialakításával, képzésekkel, továbbá hazai és nemzetközi együttműködésekkel.
- Láthatóság és lobbizás: az ifjúsági munka helyzetének megerősítése és elismertségének előmozdítása.

A civil szervezeteknek elsősorban abban tudnak partnerei lenni, hogy minél professzionálisabb módon dolgozzanak a fiatalokkal, azaz ne csak értjük, hanem velük, őket bevonva működjenek együtt. Tudjanak valós cselekvési teret adni a fiataloknak, amely egyszerre biztonságos, és lehetőséget ad a bátor kísérletezésre. Ehhez – többek között – online elérhető szakmai anyagokkal (<https://gyiot.hu/szakmai-kiadvanyok>), kapcsolatépítési lehetőségekkel, (<https://gyiot.hu/halozatok>) és személyre szabott tanácsadással és képzési programokkal (<https://gyiot.hu/szolgáltatataink>) tudnak hozzájárulni. Bővebben: <https://gyiot.hu>

7.3. **Közös – Egyetemi Önkéntes Pontok hálózata – felsőoktatási ifjúsági önkéntesség**

A KÖZÖS egy innovatív kezdeményezés, amelynek elsődleges célja, hogy stratégiai hidat építsen az egyetemi szféra és a civil társadalom közé. A program küldetése az önkéntesség népszerűsítése a fiatalok körében, miközben támogatja a hallgatók személyes és szakmai fejlődését, valamint a civil szervezetek társadalmi beágyazottságát.

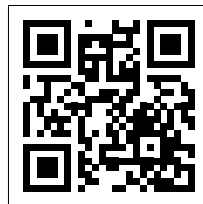

- Szakmai támogatás: a program képzéseket kínál a civil szervezeteknek az önkéntesek hatékony megszólításához és menedzseléséhez.
- Utánpótlás nevelése: az önkéntesek a munka során értékes készségeket szereznek, így potenciális jövőbeni munkatársakká válhatnak.

Sokszínű területek és hallgatói előnyök

A program keretében a hallgatók számtalan területen – például környezetvédelem, digitális inklúzió, karitatív tevékenység vagy idős- és egészség gondozás – végezhetnek értékteremtő munkát. A civil szervezeteknek nyújtott segítségért cserébe a hallgatók egyetemi kreditet szerezhetnek, fejleszthetik szociális tőkájukat, és akár az „Év önkéntese” díjat is elnyerhetik.

A hálózat működésével kapcsolatos további részletek és a résztvevő egyetemek listája az oldalon érhető el.

Miért érdemes civil szervezetként csatlakozni?

A hálózathoz való csatlakozás számos előnyt kínál a civil partnerek számára:

- Önkéntes kapacitásbővítés: a programon keresztül a szervezetek motivált, egyetemi hallgatói körből kikerülő önkénteseket vonhatnak be céljaik eléréséhez.
- Innováció és friss perspektívák: az egyetemisták kreativitása és újszerű látásmódja új lendületet adhat a szervezeti projekteknek.
- Láthatóság növelése: a partnerek az egyetemi campusokon és közösségi eseményeken keresztül szélesebb körben válhatnak ismertté a fiatalok előtt.

7.4. **KÖSZI – Közép-Dunántúli Szövetség az Ifjúságért – kistélepi ifjúsági munka**

A KÖSZI 1998-ban került bejegyzésre. Ernyőszervezet, tagjai ifjúsági szervezetek. Kezdetben az ő együttműködésük segítése volt a cél, ma legfontosabb feladata a fiatalok térségben való megtartása.

Főbb tevékenységek, mérföldkövek:

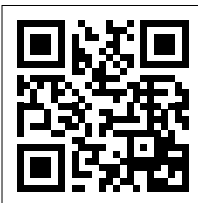
- Hétévente térségi ifjúsági stratégiát készít (2007-13, 2014-20, 2021-27).
- Ifjúsági értékör hálózatot működtet a Pannon Térség Fejlődésért Alapítvánnyal itthon és a határon túl.
- Kétévente ifjúsági konferenciát szervez.
- 2016-ban KÖSZI-díjat alapított, mely kétévente kerül átadásra a konferencián.
- 2017-től évente szervezi a Taliándörögdi Értékek Ünnepe.
- A Korlennyomat, Taliándörögdi kincsei projektje országos mintaprogram lett.
- Helyi identitást erősítő projekteket bonyolít le Taliándörögden, Veszprém Vármegyében és a Kárpát-medencében.

- Szerkeszti a KincsesHáz Kürtölő folyóiratot és egyéb kiadványokat.
- 2021-ben stratégiai együttműködést kötött a Nemzeti Művelődési Intézettel, mintaprogramok kidolgozására és megvalósítására, a fiatalok aktív társadalmi szerepvállalásának segítésére, továbbá Látópont címbirtokosság elnyerése.
- A Balaton-felvidéki Ifjúsági Kulcsfigura Program, valamint az Ifjúsági Inkubátor Program megvalósítása az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület településein.
- 2024-től a Táj-Kapocs Alapítvánnyal együttműködésben a Marcal-mente öt járásának fiataljaira is kiterjesztette ifjúságsegítő tevékenységét.

A KÖSZI abban tud segíteni más civil szervezeteknek, hogy ifjúság szakmai kérdésekben szakmai segítséget nyújt, bemutatja a projekteket, és átadja a tapasztalatokat. Látópontként más szervezetek képviselőit fogadja. A térségben széleskörű szakmai partnerséget tart fenn, az ifjúság ügyét a fejlesztéspolitika különböző ágaiban képviseli. Identitáserősítő programokat fejleszt és bonyolít le fiatalokkal, a kis-

településeken élő érintett korosztály közösséggé való szerveződését segíti. A térség fiataljait nagyobb eseményeket szervezve összefogja, a települési ifjúsági szervezeteknek találkozási pontot nyújtva. A döntéshozók felé a fiatalok ügyét képviseli.

Bővebben: www.koszi.org

7.5. Fekete Sereg Ifjúsági Egyesület **Nagyvázsony – nemzetközi ifjúsági munka**

Az egyesület 1997-ben alakult Nagyvázsonyban harminc helyi fiatal kezdeményezésére, azzal a céllal, hogy teret és támogatást biztosítson a fiatalok alulról jövő ötleteinek megvalósításához. A kezdeti évek egyik meghatározó mérföldköve volt az 1999-ben megnyitott Teleház, amely azóta is folyamatosan működő, alacsony küszöbű ifjúsági közösségi szolgáltató térként biztosít találkozási lehetőséget a helyi fiatalok számára. A nemzetközi nyitás 2000-ben kezdődött, amikor először vettek részt ifjúsági programban; azóta négy kontinens 35 országában építettek

ki szakmai és ifjúsági kapcsolatokat. 2005-ben küldték első magyar önkéntesüket Finnországba, és azóta összesen 243 fiatalt segítettek nemzetközi tapasztalatszerzéshez. Egy évvel később, 2006-ban fogadták első külföldi önkéntesüket Tunéziából. A program mára több mint 330 fiatalt ért el világszerte.

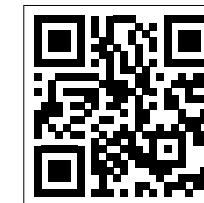
Szervezetük működésében kiemelt szerepet kap a hálózatosodás: tagjai hazai és nemzetközi ifjúsági, vidékfejlesztési és társadalmi vállalkozói szervezeteknek, amelyek révén folyamatos szakmai fejlődést és kapcsolati tőkét biztosítanak közösségük számára. Helyi szinten átfogó szolgáltatásokat nyújtanak Nagyvázsonyban és térségében: ifjúsági közösségi teret működtetnek, tanácsadást biztosítanak hasonló terek létrehozásához, rendszeresen szerveznek ifjúsági és környezetvédelmi programokat – utóbbiak közül kiemelkedik a 2006 óta folyamatos patakmeder-tisztítási akció. Emellett aktívan bevonják a helyi fiatalokat nemzetközi projektekbe, és népszerűsítik az önkéntességet a Balaton-felvidéken.

Egyesületük szakmai partnerséget kínál civil szervezetek és ifjúsági szakemberek számára, külö-

nösen a 13–30 éves korosztályt megszólító közösségi terek működtetésében. Lehetőséget biztosítanak látóutakra, tapasztalatcserére, valamint nemzetközi programokba való bekapcsolódásra, ezzel is erősítve a fiatalok aktív részvételét és a civil szektor együttműködéseit.

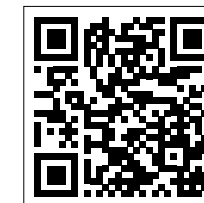
Honlap:

<https://fekete-sereg.hu/>

Instagram:

<https://www.instagram.com/fekete.sereg/>

HASZNOS MŰKÖDÉSI ÉS JOGI TUDNIVALÓK CIVIL SZERVEZETEKNEK

Gyakori kérdések
A civil szervezetek szerepe és érintettsége
a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemben
Amikor a képviselő már nem képviselő

Gyakori kérdések a civil szervezetek működésével kapcsolatban

Köthető-e jogszerűen alapítvány kuratóriumi tagjával, vezető tisztségviselőjével megbízási szerződés szolgáltatás nyújtására?

Igen, az alapítvány kuratóriumi tagjával, vezető tisztségviselőjével megbízási szerződés jogszerűen köthető, amennyiben a szerződés tárgya ténylegesen

elvégzett szolgáltatás nyújtására (például előadás, oktatás vagy képzés megtartása) irányul, a díjazás piaci viszonyoknak megfelelő ellenértéket tükröz, továbbá a kuratóriumi tag, illetve a vezető tisztségviselő a szerződés megkötésével és teljesítésével kapcsolatos döntéshozatalban nem vesz részt, ezáltal az összeférhetlenségi szabályok nem sérülnek. A szabályozás értelmezésekor elsősorban a megbízási szerződésen alapuló „díjazás” és a „cél szerinti juttatás” fogalmakat szükséges elhatárolni, mely különbség a jogügylet céljában rejlik: juttatás esetén a vezető tisztségviselő nem „megbízott” lenne – aki szolgáltatásnyújtásra kötelezett – hanem az alapítványi célok egyik kedvezményezettje. Ezzel szemben a díjazás a megbízási szerződésen alapuló visszterhes szolgáltatás, melynek keretében a vezető tisztségviselőt az általa elvégzett tevékenységért az alapítvány díjazásban részesíti (ez tehát az alapítvány működésével kapcsolatos költség).

A fentiek szerint, amennyiben a felsorolt feltételek teljesülnek, a megbízási díj nem minősül az

egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Civil tv.) 2. § 4. pontja szerinti cél szerinti juttatásnak, hanem polgári jogi értelemben vett ellenszolgáltatásnak tekintendő a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:272. §-a alapján. Szükséges hangsúlyozni, hogy a jogviszony gyakorlati megítélése során kiemelt jelentősége van a valós teljesítés igazolhatóságának, a díjazás arányosságának, valamint annak, hogy a szerződés ne eredményezzen burkolt vagyoni juttatást a közhasznú szervezet meghatározott személyi köre részére.

Milyen adminisztratív terheket ró a civil szervezetekre a Digitális Állampolgárság Program (DÁP program) keretében 2025 novemberében bevezetett új szabályozás?

A DÁP program keretében 2025 novemberében bevezetett új szabályozás szerint a civil szervezeteknek az állami szervekkel való elektronikus kapcsolattartáshoz, illetve az elektronikus úton benyújtott, joghatással bíró pályázati dokumentumok hitelesítéséhez minősített elektronikus aláírás szükséges.

Tekintettel arra, hogy a civil szervezetek jellemzően alacsony költségvetéssel működnek, valamint arra, hogy az új szabályozás az érintett szervezetek adminisztratív terheinek növekedésével jár, ezen kiadások csökkentése érdekében biztosított számukra a piaci szolgáltatók (pl. Microsec) által kínált kedvezményes csomag igénybevételének lehetősége, melynek megfelelően az évente fizetendő, kb. 50.000-70.000 forintos alapsomagot 50%-os kedvezménnyel vehetik igénybe.

Jogszerűen foglalkoztathatnak a hazai civil szervezetek 3. országból (nem az Európai Gazdasági Térséghez – EGT – tartozó államból) származó önkéntes tevékenységet végző személyeket?

Igen, a hazai civil szervezetek jogszerűen foglalkoztathatnak 3. országból (nem az Európai Gazdasági Térség – EGT – valamely tagállamból) származó, önkéntes tevékenységet végző személyeket (a továbbiakban: önkéntes), azonban ennek szigorú jogi feltételei vannak, melyről elsősorban a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Köt.), valamint a harmadik

országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény rendelkezik.

A legfontosabb feltételek:

- **A fogadó szervezet regisztrációja:** a civil szervezetnek regisztrálnia kell a kormányhivatalnál vagy az illetékes minisztériumnál, hogy jogszerűen fogadhasson önkéntest.
- **Önkéntes szerződés:** a szervezet az önkéntessel írásbeli szerződést köt, amely rögzíti a tevékenység jellegét, idejét, és azt, hogy a tevékenység ellenszolgáltatás nélkül történik.
- **Tartózkodási engedély:** a 3. országbeli önkéntesnek rendelkeznie kell érvényes, „önkéntes tevékenység folytatása célú” tartózkodási engedéllyel, amelyet részére az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság állít ki.
- **Tevékenységi korlátok:** amennyiben az önkéntes a fogadó szervezettel fennálló más jogviszony keretében ellenszolgáltatás fejében munkát végez, a munkakörébe tartozó feladatokat a fogadó szervezetnél önkéntes jogviszonyban nem végezheti.

Egy egyesület elnökének halála esetén az új elnök megválasztásáig képviselheti-e az egyesületet a szervezet két bejegyzett alelnöke úgy, hogy az alapszabály szerint ezen személyek joggyakorlásának módja együttes, a képviseleti joguk terjedelme pedig különös?

Nem, a hazai jogszabályok nem teszik lehetővé, hogy az alelnökök (akiknek csupán korlátozott, különös képviseleti joguk van meghatározott ügycsoportok tekintetében), vagy bármely más személy az új elnök megválasztásáig automatikusan ellássák az elnöki tisztségből fakadó feladatokat, amennyiben az egyesületük alapszabálya nem rendelkezik arról, hogy az elnök tisztségének megszűnése esetén mely személy(ek) jogosultak e tisztség betöltésére.

A fenti, jogilag bizonytalan helyzet megoldására a következő lépések jelenthetnek megoldást (*a Polgári Törvénykönyvről* szóló 2013. évi V. törvény – Ptk. - alapján):

- a) az egyesület alapszabályának áttekintése olyan szempontból, hogy tartalmaz-e rendelkezéseket az elnöki tisztség ideiglenes betöltésével kapcsolatban. Amennyiben igen, úgy a kijelölt személy láthatja el az egyesület képviseletét az új elnök megválasztásáig, a közgyűlés összehívása is az ő feladata.

- b) amennyiben a fentiekről nem rendelkezik az alapszabály, megoldást jelenthet, ha az egyesület úgy tart közgyűlést és választja meg az új elnököt, hogy a tagok legalább háromnegyede jelen van és egyhangúlag hozzájárul az ülés megtartásához [erre a Ptk. 3:76. § (2) ad lehetőséget arra az esetre, ha más módon, szabályosan, az elnökség által nem lehet összehívni a közgyűlést].

Szükséges kiemelni, hogy amennyiben az alapszabály nem tartalmaz rendelkezéseket az elnöki tisztség átmeneti betöltésével kapcsolatban, úgy mindenképpen szükséges a közgyűlést a lehető leghamarabb összehívni annak érdekében, hogy új elnök megválasztására és az alapszabály módosítására sor kerüljön. Az új elnök megválasztása azért kiemelten fontos, mert törvényes képviselő hiányában az egyesület nem jogosult semmilyen olyan kötelezettségvállalásra, ami egyébként az elnöki tisztségből fakadnak (mint például: szerződéskötés, bankszámla-műveletekre, hivatalos nyilatkozattételre, stb.), így végső soron törvényességi felügyeleti eljárás is indulhat az egyesülettel szemben. Javasolt továbbá, hogy az egyesület akadálytalan, törvényes működésének biztosítása érdekében az új elnök megválasztását követően az alapszabály tartalmazzon rendelkezéseket arra az esetre, ha az elnöki tisztség nincs betöltve.

Amennyiben egy egyesület alapszabálya szerint a szervezetnek több vezető tisztségviselője van, és közülük valamennyi rendelkezik képviseleti joggal, úgy a szervezet nyilvántartásba vétele során kötelező bejegyezni a szervezet valamennyi vezető tisztségviselője (képviseelője) tekintetében a képviseleti jog terjedelmét és a megbízás időtartamát?

Igen, a nyilvántartásba vétel során az egyesület valamennyi vezető tisztségviselője (képviseelője) tekintetében kötelező megadni – az alapszabályban szereplő adatoknak megfelelően – a képviseleti jog terjedelmét és a megbízás időtartamát.

A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 20. § (1) f) pontja értelmében a civil szervezet, illetve a 63. §-a értelmében az egyesület (így a közhasznú egyesület is) által benyújtott nyilvántartásba vétel iránti kérelemnek kötelező tartalmi elemét képezi a képviseleti joggal rendelkező személy(ek) képviseleti jogának terjedelme, gyakorlásának módja, valamint a megbízás időtartama. Tekintettel arra, hogy a fent hivatkozott jogszabály a kérelem kötelező tar-

talmi elemeinek tekintetében eltérést nem enged, így nem elegendő, ha a képviseleti joggal rendelkező vezető tisztségviselők közül csupán az egyik esetben szerepelnek a szükséges információk. Az összefoglaltak alapján tehát, amennyiben egy egyesület alapszabálya

szerint a szervezetnek több vezető tisztségviselője van, és közülük valamennyi rendelkezik képviseleti joggal, úgy ezen személyek esetében a fent felsorolt információk közül valamennyit szükséges feltüntetni a civil szervezetek nyilvántartásában.

A civil szervezetek szerepe és érintettsége a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemben

A pénzmosás a bűncselekményből származó pénzek eredetének elfedését jelenti. Bár gyakran bűnözéshez kötik,

tágabb értelemben azonban minden olyan tevékenység ide sorolható, amely illegális pénzek „tisztára mosását” célozza. A civil szervezetek a méretüktől, tevékenységüktől, a bevételeik és kiadásaik jellegétől függően viselnek pénzmosással kapcsolatos kockázatokat. A civil szervezetek esetében a visszaélések, valamint a pénzmosással kapcsolatos kockázatok elkerülése érdekében fontos az átlátható működés, a szabályok betartása, és a pénzügyi ellenőrzés.

A Civil Közösségi Szolgáltató Központok az átlátható gazdálkodás előmozdítása céljából tájékoztatást, képzést és tanácsadást nyújtanak. A civil központok hálózatán belül külön ezzel a témával foglalkozó munkacsoport jött

létre, mely a civil szervezetek rendszeres tájékoztatását jelölte meg követendő iránynak. A munkacsoport 2025 őszén megjelentetett ebben a témában egy ún. „Okos füzetet” a civil szervezetek részére, mely már a CIP portálon is elérhető. A kiadvány a civil szervezetek átlátható működését helyezi fókuszba, tulajdonképpen egy gyakorlati útmutató a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás kockázatainak csökkentéséhez civil szervezetek számára.

A tájékoztató füzet meghatározza a főbb fogalmakat, majd bemutatja azt, hogy hogyan kapcsolódnak a civil szervezetek az ML/TF/PM elleni küzdelemhez. Megismerteti az olvasót a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás területén jelentkező kockázatokkal, valamint azzal, hogy mit tehetnek a szervezetek ezen kockázatok mérséklése érdekében. Itt három területet jelöl meg: a szervezetek integritása, belső rendje, partneri és adományozói kapcsolatok, valamint a pénzügyi elszámoltathatóság és átláthatóság. Ezen kívül felhívja a figyelmet a civil szervezeteket érintő kötelezettségekre is. A civil szervezetek kötelesek belső szabályzatot alkotni és ez alapján kockázatértékelés végezni, ügyfél-átvilágítást végezni, nyomon követni az ügyfeleket és tranzakciókat, bejelenteni a szokatlan és gyanús ügyleteket. A tájékoztató füzet rendszerezi az ügyfél átvilágításra vonatkozó tudnivalókat, mint

az ügyfél azonosítás, a képviseletre jogosult személyek azonosítása, tényleges tulajdonosok azonosítása, az üzleti kapcsolat céljának és jellegének feltárása, a folyamatos monitoring. Bemutatásra kerül a pénzügyi rendszerek globális védelme és az átlátható működés jelentősége is, különös tekintettel a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni fellépésre. A kiadvány átfogó képet ad a FATF ajánlásairól, melyek nemzetközi iránymutatásként szolgálnak az országok és szervezetek számára ezen kockázatok kezelésében, kiemeli az átlátható szervezeti működés és szabályozási megfelelés fontosságát is. Összességében szemlélteti, hogyan járulnak hozzá ezek az elvek a pénzügyi biztonság és bizalom erősítéséhez.

A kiadvány részletesen kitér a Civil Közösségi Szolgáltató Központok átlátható gazdálkodás előmozdítása céljából nyújtott képzéseire, tanácsadásaira, ezen belül az ingyenes tanácsadásra, rendezvényekre, előadásokra, képzésekre, a havonta kiküldésre kerülő hírlevelekre, workshopokra, valamint a civil központok által létrehozott szakmai munkacsoportra.

Végezetül a füzet nemzetközi kitekintést is ad a témában, valamint QR kódok segítségével érhetőek el honlapok, módszertanok és értékelésre vonatkozó hivatkozások is.

Amikor a képviselő már nem képviselő

Gondolatok a megbízási idő lejártáról és a megoldás lehetőségeiről

1. Bevezető és problémafelvetés

Gyakori probléma, hogy egyszer csak kiderül: a bejegyzett képviselő már nem is képviselő, ekként a civil szervezetnek a közhiteles nyilvántartás szerint nincs is képviselője. Hogy miért? Leggyakrabban azért, mert már egy ideje lejárt a képviselő megbízási ideje, ez ki is derül a nyilvántartási adatokból, mégsem jelenik ott meg sem a megbízási esetleges meghosszabbítása, sem pedig egy új képviselő.

A felismerés gyakran nem magától jön, hanem egy külső helyzet szembesít vele. Például amikor a képviselő kivonatát kér a nyilvántartó bíróságtól, de nem kap, mert már nem jogosult kérni. Amikor pályázat benyújtása során el kellene járnia a szervezet nevében, de már igazolni sem tudja a képviselési jogosultságát (a kivonaton pedig az állna, hogy már korábban meg is szűnt a képviselési joga). Amikor rendelkezni kellene a bankszámla felett, de a számlavezető bank észreveszi a megbízási (ezzel a rendelkezési jogosultság) lejártát. Amikor az elnökségnek össze kellene hívnia egy tisztújító közgyűlést, de már nincs is elnökség, ha pedig valahogy mégis összehívják és lebonyolítják, néhány tag vitatni kezdi a határozatok szabályszerűségét. Vagy amikor jelentkezik egy ügyvéd,

hogy törvényességi felügyeleti eljárás indult a szervezet ellen a nyilvántartó bíróságon, mert a nyilvántartás szerint nincs képviselője, és ő látja el a bíróság által kirendelt ügygondnokként az eljárási képviselésüket (utóbbinak a költségei végső soron gyakran a szervezetet terhelik).

Hogyan védhetőek ki ezek a helyzetek? Milyen lehetőségek vannak, ha mégis bekövetkezett a baj? Milyen szabályokra kell odafigyelni? Erről szólunk a következőkben.

2. Alapismeretek

A törvényes képviselők¹ vezető tisztségviselői megbízása sokszor határozott időre szól. Egyesületek esetén a megbízási időtartam határozott idejű, ami legfeljebb ötéves tartamú lehet.² Hogy konkrétan mennyi ez a megbízási idő, azt az alapszabály, illetve a tisztújító

határozat tartalmazhatja. (Ha ez egyikből sem derül ki, akkor a megbízási törvényes ideje két év).³ Alapítványoknál jogszerű mind a határozatlan, mind a határozott idejű megbízási időtartam az alapító okiratból, illetve a kijelölő alapítói határozatból derül ki.⁴

A nyilvántartásban ma már kötelező feltüntetni a megbízási idő tartamát (pl. öt év), határozott idejű megbízási esetén a megszűnésének pontos dátumát (pl. 2028. június 30.), és ha a megbízási valamiért idő előtt szűnik meg, ezt a tényleges megszűnési dátumot is (pl. 2026. május 17.).⁵

A kiindulópont az, hogy pontosan ismerni kell: mikor választották meg az egyes vezető tisztségviselőket, meddig tart a megbízási idő és mi alapján, továbbá hogy minderről milyen adatok szerepelnek a nyilvántartásban, és azoknak mi az alapja.

¹ Jelen cikkben csak a vezető tisztségviselők által ellátott ún. törvényes képviselőkkel foglalkozunk [a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:29. §], nem tárgyaljuk az ún. szervezeti képviselőket [Ptk. 3:30. §].

² Ptk. 3:79. § (2) bek. Ha az egyesület még a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég Ptk.) hatálya alatt működik, ott még elképzelhető a határozatlan idejű megbízási.

³ Ptk. 3:79. § (1) bek.

⁴ Ptk. 3:398. § (1) bek.

⁵ A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (Cet.) 92. § (1) bek. m) pont, 94. § (1) bek. g) pont, 95. § d) pont.

Emellett pontosan ismerni kell a szervezet saját szabályait is. Vagyis azt, hogy pl. a létesítő okirat vagy más belső szabályzat hogyan szabályozza a döntéshozatali folyamatot (mely szerv és hogyan jogosult dönteni a tisztújításról, hogyan zajlik le maga a folyamat a jelöléstől a választásig).

Egyesületeknél pl. ide tartozik, hogy a közgyűlés⁶ ülés tartásával vagy ülés tartása nélkül, írásban is jogosult-e döntést hozni⁷. Ülés tartása esetén azt ki jogosult összehívni és hogyan; lehet-e azt részben vagy egészben elektronikus hírközlési eszközzel megtartani⁸; melyek az esetleges megismételt ülés szabályai⁹; hogyan kell a tisztújítást szabályszerűen lebonyolítani¹⁰ és milyen szavazattöbbséget kell elérni a megválasztottsághoz. Írásbeli szavazás esetén is alapkérdés, hogy azt ki és hogyan jogosult

elrendelni, hogyan kell azt lebonyolítani, továbbá hogy nincs-e ebből a döntéshozatali módból kizárva a tisztújítás tárgyköre.

Alapítványoknál tudni kell, hogy jelenleg ki az alapítói jogok gyakorlója, és ha ők többen vannak, hogyan jogosultak dönteni: együttesen vagy többségi elven (alapítók gyűléseként).¹¹

A legjobb nyilvánvalóan az, ha megelőzzük a vezető tisztségviselői megbízatás és ezzel a képviseleti jog lejárat miatti megszűnését. Még a lejáratot megelőzően célszerű gondoskodni legalább a tisztújítási folyamat megindításáról, így pl. a tisztújító közgyűlés ülésének összehívásáról, annak érdekében, hogy a későbbiekben a határozatok szabályszerűsége ez okból ne legyen támadható.

De mi a teendő akkor, ha már megtörtént a baj?

3. Ha már megtörtént a baj

A „baj” konkrétan két fő dolgot jelent.

- Egyfelől azt, hogy a vezető tisztségviselői megbízatás az időtartam lejártakor a törvény erejénél fogva megszűnik.¹² A lemondással ellentétben a törvény nem tartalmaz erre a helyzetre „türelmi időt”. Míg a lemondás – legfeljebb 60 nappal – később is hatályosulhat, ha a szervezet működőképessége ezt megkívánja, a megbízatási időtartam lejártakor nincs tovább: a megbízatás a lejárat napjának végével mindenképpen megszűnik, és nem hosszabbodik meg a képviselő nyilvántartásból való törléséig, illetve az új képviselő bejegyzéséig. A bírósági gyakorlat jelenleg a megbízás nélküli ügyvitel szabályainak alkalmazhatóságát sem ismeri el ebben a helyzetben.
- A másik, amit jelent, hogy mivel a bírósági nyilvántartás közhiteles, ezért ami abban bejegyzett adatként szerepel, azt az ellenkező bizonyításig valódinak kell elfogadni.¹³ Ha pedig ott olyan lejáratú időpont szerepel, amely már bekövetkezett, akkor abból kell kiindulni, hogy a bejegyzett képviselő képviseleti joga megszűnt. Ha pedig emellett nincs más (hatályos tar-

tamú) bejegyzett képviselő, akkor egyben azt is feltételezni kell, hogy a szervezetnek nincs képviselője.

Emiatt nagyon fontossá válik, hogy mi a konkrét mozgástér és milyen eszközök állnak rendelkezésre a jog szerint, illetve ténylegesen. A tényállástól függően az eseteket két fő csoportba sorolhatjuk be, és a teendőket is ehhez igazodóan tárgyaljuk.

a) Amikor „csak” a bejelentés maradt el.

Ekkor már korábban megtörtént a tisztújítás, de elmaradt annak a nyilvántartó bírósághoz történő bejelentése. Vagyis valójában van képviselő, csak nincs benne a nyilvántartásban.

Ennek egy alete az, amikor a bejelentést nem hanyagságból, hanem tudatosan mellőzték: úgy gondolták, hogy nincs változásbejelentési kötelezettség, mert szerintük nem is történt változás. Ez akkor fordul elő, ha pl. újraválasztották az egyesület elnökét – és ha eddig is ő volt a bejegyzett képviselő, feltételezték, hogy nincs is változás, így nincs mit bejelenteni. Ez régebben valóban igaz lehetett, amikor még a konkrét megbízatáshoz (ciklushoz) kapcsolódó adatok nem szerepeltek

6 Az egyesület döntéshozó szervét természetesen a tagok máshogy is hívhatják, pl. taggyűlésnek, kongresszusnak, választmányoknak, ...stb [Cet. 67. § (1a) bek.]. Mi most a Ptk. által használt terminológiával élünk.

7 Erre csak akkor van lehetőség, ha az alapszabályban a tagok ezt megengedték [Ptk. 3:20. § (1) bek.].

8 Erre is csak akkor van mód, ha ezt a tagok az alapszabályban megengedik, és a törvénynek megfelelően szabályozzák [Ptk. 3:74. § (2) bek.].

9 Ha az alapszabályban ezt eltérően nem szabályozták, akkor a Ptk. szabályait kell alapul venni, azok viszont nem teszik lehetővé az aznapi (!) ismétlést: ekkor a megismételt közgyűlést az eredeti időpontot legalább három és legfeljebb tizenöt nappal követő időpontra lehet összehívni [Ptk. 3:76. § (3) bek.].

10 Például van-e az alapszabályban szabályozott jelölési folyamat; nyílt vagy titkos szavazás ír elő az alapszabály.

11 Ptk. 3:395. §

12 Ptk. 3:25. § (1) bek. a) pont.

13 Ptk. 3:13. § (2) bek.

a nyilvántartásban. Most azonban már szerepelnek: a megbízási idő dátum szerinti lejáratát már nyilvántartási adat, az pedig minden (újra)választásnál változik. Vagyis akkor is van változás, ha „nincs változás”, mert a ciklus konkrét adatai ekkor is változnak. Nyilvántartási szempontból az újraválasztás is változás, vagyis bejelentendő a nyilvántartó bíróságnak.

Fontos, hogy a változást a közgyűlési határozat elfogadásától számított 60 napos határidőn belül kell a nyilvántartó bírósághoz¹⁴ bejelenteni, változásbejegyzési kérelem benyújtásával. A kötelezettség elmulasztása esetén a szervezet, illetve alapítvány esetén az alapító pénzbírsággal sújtható, melynek mértéke 10.000,- Ft-tól 900.000,- Ft-ig terjedhet.¹⁵ Ha a benyújtott változásbejegyzési kérelmet a bíróság visszautasította vagy elutasította, a kérelmet ismét be kell nyújtani, a változásbejelentési kötelezettség csak az eredményes kérelemmel tekinthető teljesítettnek.¹⁶

b) Amikor maga a tisztújítás is elmaradt.

Ekkor azzal is szembe kell nézni, hogy már nincs vezető tisztségviselő, aki ebben az ügyben szabályszerűen intézkedhetne, mert az eddiginek a megbízatása az időtartam lejártával megszűnt.

ba) Rendezési lehetőségek egyesületeknél

Mint már láttuk, a gond az, hogy ekkor már nincs, aki az egyesület részéről jogszerűen össze tudja hívni a tisztújító közgyűlést, így ha mégis ők hívják össze a közgyűlést, az alapértelmezetten nem szabályszerű. Itt három irányba tudunk elindulni: 1. a tagság össze tudja-e hívni a közgyűlést az elnökség nélkül; 2. a tagság menetközben vagy utólag szabályszerűvé tudja-e tenni a közgyűlést; 3. a bíróság intézkedik a közgyűlés összehívása érdekében. Nézzük meg ezeket az eszközöket.

A kiindulópontot a konkrét szervezet adottságai képezik. Amellett, hogy itt is pontosan ismerni kell mind a nyilvántartás, mind a létesítő okirat tartalmát

(megbízatási idő és a döntéshozatali folyamat szabályai), azzal is számolni kell, hogy a tagság hány fős, illetve annak mekkora része aktív és mozgósítható. Ettől függ, milyen megoldási utat érdemes választani.

Ha az alapszabály tartalmaz pl. olyan rendelkezést, hogy a tagság adott hányada – pl. az ok és a cél megjelölésével – maga is összehívhatja a közgyűlést¹⁷, és a tagság e hányada erre képes és hajlandó is, ezen az úton meg lehet oldani a problémát, mivel ehhez sem elnök, sem elnökség nem szükséges.

Ha a tagok nem jogosultak a közgyűlés összehívására, akkor a következő lehetőségek állnak még rendelkezésre.

Amennyiben a tagság relatíve kis létszámú, illetve ha a nagy részük egyidejű jelenléte biztosítható, úgy segítséget jelenthet a Ptk. következő szabálya is: ha a közgyűlést nem szabályszerűen hívták össze, az ülést

akkor lehet megtartani, ha az ülésen a részvételre jogosultak legalább háromnegyede jelen van, és egyhangúlag hozzájárul az ülés megtartásához.¹⁸ Ez esetben a szabályszerűtlenül összehívott ülés szabályossá válik, és a tagok a napirenden szereplő kérdésekben jogszerűen döntéseket tudnak hozni, a tisztújítást is ideértve. Érdemes ezeket a körülményeket ilyenkor a közgyűlési jegyzőkönyvben kifejezetten is rögzíteni.

Ha mégsem volt jelen a részvételre jogosult tagság legalább háromnegyede, de a távolmaradtak elérhetők, úgy az előbbiektől miatt érvénytelen határozat az elfogadásának időpontjára visszamenő hatállyal érvényessé válik, ha a határozatot a közgyűlés napjától számított harminc napon belül valamennyi tag egyhangúlag érvényesnek ismeri el.¹⁹ Célszerű ezt az elismerést írásban is egyértelműen rögzíteni.

Ha az előbbi eszközökkel nem sikerül a közgyű-

¹⁴ A nyilvántartó bíróság – a cégektől ellentétben – nem az aktuális székhely vármegyéje szerint illetékes, hanem az eredeti nyilvántartásba vevő törvényszéket jelenti.

¹⁵ Cet. 37. § (2) bek. A gyakorlatban a bíróságok nem szoktak élni ezzel a pénzbírsággal, ha már benyújtották a változásbejegyzési kérelmet, de az elvi lehetőségük megvan rá. Van olyan bírósági gyakorlat is, amely az egy évet meghaladó mértékű bejelentési késedelem esetén alkalmaz pénzbírságot.

¹⁶ Ennek elmaradása később törvényességi felügyeleti eljárást von maga után.

¹⁷ Fontos, hogy ne arra legyenek a tagok jogosultak, hogy „kezdeményezzék a közgyűlés összehívását”, hanem hogy össze is hívhassák azt.

Ezt a hatályos Ptk. ugyan kifejezetten nem tartalmazza, de nem is zárja azt ki.

¹⁸ Ptk. 3:74. § (3) bek. Előfordulhat, hogy egyes alapszabályokban ennél szigorúbb követelmény szerepel, például azért, mert még a Ptk. egy korábbi rendelkezését vették át (az összes szavazásra jogosult tag jelenlétét követeli meg). Ekkor a létesítő okirat irányadó, mindaddig, amíg azt nem módosítják.

¹⁹ Ptk. 3:74. § (5) bek.

lést szabályossá tenni (pl. nincs meg az egyhangú döntés, vagy a tagság nagyobb része passzív), úgy cél-szerű a bíróság segítségét kérni. A bíróság ugyanis jogosult – a vezető tisztségviselők helyébe lépve – maga intézkedni a közgyűlés összehívása érdekében.²⁰ Ez azt jelenti, hogy vagy maga hívja össze a közgyűlést (a hely, időpont, napirend meghatározása mellett), vagy ennek a feladatnak a végrehajtására – a szervezet költségére – megfelelő személyt vagy szervezetet rendel ki. A gyakorlatban a bíróságok e két megoldást vegyítik (pl. végzéssel összehívja a közgyűlést, meghatározza annak napirendjét, de a konkrét hely és idő meghatározására, az összehívás és lebonyolítás technikai végrehajtására kijelöli pl. a volt elnököt vagy más erre alkalmas személyt).

Ez a bíróság ún. törvényességi felügyeleti intézkedéseinek egyike. Ekkor törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását kell kérni a szervezettel szemben, a képviselő hiánya miatt. A törvényességi felügyeleti eljárást bárki kérheti, akinek az eljárás lefolytatásához jogi érdeke fűződik és ezt valószínűsíti (pl. az egyesület tagja, volt elnöke). A kérelem illetéke 10.500,- Ft. Pluszköltsége az

eljárásnak, hogy mivel a kérelmezett egyesületnek nincs képviselője, kérni kell az ő eljárási képviseletének ellátására ügygondnok kirendelését, és az ő díját előlegezni kell. Ha ennek költségét az egy vagy több kérelmező nem vállalja, lehetséges az ügyész fellépését is kérni, mivel ő is jogosult az eljárás megindítását indítványozni a bíróságon, de vármegyénként változó az ügyészség leterheltsége, így fellépési hajlandósága.

Akkor fog ilyen intézkedést alkalmazni a bíróság, ha ez előreláthatóan segíthet a működési probléma elhárításában. Azonban a bíróság ezzel az eszközzel egy eljárásban csak egyszer élhet.

Nem hallgathatjuk el azt sem, hogy a gyakorlatban számos alkalommal előfordul az ún. „bepróbálkozás” is. Vagyis a volt elnök (volt elnökség) összehívja a közgyűlést, az – vagy első, vagy megismételt közgyűlésként – tisztújító határozatokat hoz, és azt az előbbiekre tekintet nélkül változásbejegyzési kérelemmel benyújtja a bíróságnak.

A változásbejegyzési eljárást lefolytatató nyilvántartó bíróságok országosan nem egységesek abban, hogy észlelik-e (észlelhetik-e) ekkor a közgyűlés szabály-

szerűtlenségét²¹, és levonják-e (levonhatják-e) ennek bármilyen jogkövetkezményét. Egyes bíróságok azt a gyakorlatot követik, hogy ameddig perben meg nem támadják ezt a határozatot, azt joghatályosnak kell tekinteni, ezért a változásbejegyzési eljárás során ezt a problémát nem vizsgálják, illetve nem vonnak le miatta negatív jogkövetkezményt. Azonban van olyan bíróság, aki ilyenkor – törvényességi felügyeleti jogkörével élve – hivatalból vizsgálja és vonja le a szabályszerűtlenség jogkövetkezményét (pl. törvényességi felügyeleti intézkedéssel megsemmisíti a határozatot és új határozat hozatalát rendeli el). Kockázati tényező továbbá az is, hogy ugyanezekre hivatkozva a tagok perben is megtámadhatják a tisztújító határozatot, és ott a támadott határozat végrehajtásának felfüggesztését is kérhetik a perbíróságtól.

Éppen ezért a szerző álláspontja az, hogy célszerű inkább a Ptk. és más jogszabályok által biztosított eszközökkel élve – előre gondolkodva – szabályossá tenni a közgyűlés megtartását.

bb) Rendezési lehetőségek alapítványoknál

Alapítványok esetén a helyzet egyszerűbb. Először is tisztázni kell, ki az az egy vagy több személy, aki az alapítói jogok aktuális gyakorlója (a továbbiakban: alapító), és neki (nekik) kell a szükséges döntéseket meghozni, és őt (őket) terheli a változásbejelentési kötelezettség is a bíróság felé.

Ez praktikusán lehet eredeti alapító, az alapítói jogokat kijelöléssel vagy szerződéssel megszerző személy, de a nyilvántartó bíróság is. A kuratórium (egyszemélyi kurátor) akkor sem gyakorolhat e körben – mintegy „saját maga” felett – alapítói jogokat, ha amúgy ez a testület (kezelő) maga az alapítói joggyakorló: ekkor a kérdésben a nyilvántartó bíróság dönt.²²

A helyzet kockázatát az képezi, ha egy vagy több alapító e döntést tudatosan nem hajlandó meghozni, vagy egyszerűen nem érhető el. Ha megállapítható és bizonyítható, hogy az alapító bármely okból az alapítói jogait véglegesen nem kívánja gyakorolni, az ő személye figyelmen kívül

²¹ Gyakran már az iratokból és a nyilvántartási adatokból egyértelműen kiderül, hogy pl. több éve lejárt megbízatású elnök hívta össze a közgyűlést, és ehhez további adatok sem lennének szükségesek.

²² Ptk. 3:394. § (3) bek.

²⁰ Cet. 71/G. § (2) bek. c) pont.

hagyható.²³Ha több alapító van, és ők testületként (alapítók gyűlése) járnak el, figyelmen kívül kell hagyni azt az alapítót, aki ismeretlen helyen tartózkodik és alapítói jogai gyakorlásának az erre irányuló felhívás hirdetményi kézbesítése alapján sem tesz eleget.²⁴

Ha azonban az előbbi lehetőségek nem alkalmazhatók, úgy itt is lehet kérni a nyilvántartó bíróság segítségét. Ekkor kérhető, hogy a nyilvántartó bíróság – egy speciális polgári nemperes eljárásban – jelöl-

je ki az alapítvány – alapító okirat szerinti – kezelő szervét (annak tagjait), és rendelje el a bejegyzésüket a nyilvántartásba.²⁵ Célszerű ekkor konkrét személyi javaslatot is megfogalmazni a bíróság felé, hogy az eljárás eredményes lehessen. Az eljárást változásbejegyzési kérelem nyomtatvánnyal kell kezdeményezni, kérelmező pedig maga az alapítvány vagy más jogilag érdekelt (pl. a volt kuratóriumi elnök/tagok) is lehet.

*dr. Tóth László István:*²⁶

23 Ptk. 3:394. § (1) bek. Ekkor a helyébe az alapító okiratban általa kijelölt személy lép, ennek hiányában – a kuratóriumi elnök, illetve tagok vagy az egyszemélyi kurátor kijelölése kérdésében – a társalapító(k), egyedüli alapító kiesése esetén pedig a nyilvántartó bíróság lép. A kuratórium (egyszemélyi kurátor) saját maga felett ugyanis nem gyakorolhat alapítói jogokat.

24 Ptk. 3:395. § (2) bek.

25 Cet. 54. §

26 A szerző a Fővárosi Törvényszék Civil és Egyéb Cégek Nem Minősülő Szervezeteket Nyilvántartó Csoportjának bírósági titkára.

A CIVIL ÉS A VÁLLALATI SZEKTOR EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Stratégiai alapok, működési modellek és jó gyakorlatok

Bevezető

A vállalati társadalmi felelősségvállalás
fejlődése és kapcsolódása a civil szektorhoz

A CSR szerepe és gyakorlata a vállalati szektorban

A vállalati együttműködés jelentősége a civil szervezetek számára

A szemléletváltás és a kölcsönös értékteremtés alapjai

A vállalati kapcsolatépítés gyakorlati lépései

Jó gyakorlatok

1. Bevezető

A civil szervezetek működésének egyik meghatározó kihívása a fenntartható, kiszámítható erőforrások biztosítása és a társadalmi hatás folyamatos növelése. Ebben a folyamatban a vállalati szektorral kialakított együttműködés egyre fontosabb szerepet tölt be. A nonprofit–forprofit kapcsolat ma már nem pusztán támogatási lehetőség, hanem stratégiai partnerség is lehet, amely mindkét fél számára értéket teremt.

A vállalatok társadalmi felelősségvállalása az elmúlt évtizedekben jelentős átalakuláson ment keresztül. A felelősségvállalás egyre inkább beépül az üzleti stratégiába, mérhető célokhoz és hosszú távú vállalásokhoz kapcsolódik. Ez új lehetőségeket, ugyanakkor új elvárásokat is teremt a civil szervezetek számára.

E fejezet célja, hogy gyakorlati útmutatót adjon a civil szervezeteknek a vállalati kapcsolatok tudatos

kialakításához és fenntartásához. Bemutatja a vállalati oldal működésének logikáját, a partnerségben rejlő lehetőségeket, a szükséges szemléletváltást, valamint a kapcsolatépítés konkrét lépéseit a felkészüléstől a hosszú távú együttműködés fenntartásáig.

A fejezet alapgondolata, hogy a sikeres együttműködés nem a véletlen műve, hanem tudatos stratégiai folyamat eredménye. A civil szervezet akkor tud valódi partnerként megjelenni a vállalati szektor előtt, ha világosan megfogalmazza saját értékeit, képes azokat a vállalati döntéshozók számára is értelmezhetővé tenni, és hosszú távú, kölcsönös értékteremtésben gondolkodik.

1 A CSR (Corporate Social Responsibility) magyarul Vállalati Társadalmi Felelősségvállalást jelent. Üzleti koncepció, amelynek keretében a vállalatok önkéntesen integrálják a társadalmi, környezeti és etikai szempontokat a mindennapi működésükbe, túlmutatva a pusztán törvényi kötelezettségeken.

2. A vállalati társadalmi felelősségvállalás fejlődése és kapcsolódása a civil szektorhoz

2.1. Nemzetközi kitekintés

A nyugat-európai országokban és az Egyesült Államokban a vállalati társadalmi felelősségvállalás (CSR) több évtizedes hagyománnyal rendelkezik, és az üzleti működés szerves részévé vált. A CSR ezekben az országokban nem csupán adományozást jelent, hanem tudatos, stratégiai szemléletet. A vállalatok hosszú távú partnerségeket alakítanak ki civil szervezetekkel, tematikus programokat finanszíroznak, munkavállalói önkéntességet szerveznek, valamint mérik és kommunikálják társadalmi hatásukat.

A civil–vállalati együttműködés így intézményesült, tervezhető és kölcsönös értékteremtésen alapul. A felelősségvállalás nem kiegészítő elem, hanem a vállalati stratégia része, amely reputációs, munkáltatói márkaépítési és hosszú távú üzleti stabilitási szempontból is jelentőséggel bír.

Ez a nemzetközi gyakorlat fontos viszonyítási pont a hazai civil szervezetek számára is, hiszen meg-

mutatja, hogy a partnerség nem kivételes helyzet, hanem strukturált együttműködési forma.

2.2. A CSR fejlődése Magyarországon

Magyarországon a vállalati társadalmi felelősségvállalás csak a közelmúlta tekint vissza. A 20. század történelmi és gazdasági sajátosságai miatt hosszú időn keresztül az állam töltötte be a társadalmi felelősség elsődleges szerepét. A vállalati szerepvállalás kultúrája így később, a rendszerváltást követően kezdett kialakulni.

A civil szektor újjáépülésével párhuzamosan jelent meg a CSR tudatosabb gyakorlata is. A multinacionális vállalatok jelenléte, az uniós szabályozási környezet, valamint a fenntarthatósági elvárások erősödése mind hozzájárultak ahhoz, hogy a társadalmi felelősségvállalás egyre inkább stratégiai kérdéssé váljon.

Ugyanakkor a partnerségi kultúra még formálódóban van. A vállalatok egy része már intézményesült

keretek között működik együtt civil szervezetekkel, mások inkább eseti jelleggel támogatnak ügyeket. A nonprofit–forprofit együttműködés erősítése ezért nemcsak finanszírozási, hanem szemléleti és szervezeti fejlődési kérdés is.

2.3. Mit mutatnak a kutatások?

A Scale Impact és a Magyar PR Szövetség 2022-ben végzett kutatása a hazai nagyvállalatok CSR-gyakorlatát vizsgálta. A kutatás arra kereste a választ, hogy a vállalatok rendelkeznek-e CSR-stratégiával, hogyan kapcsolják össze a felelősségvállalást az üzleti működéssel, mekkora forrásokat fordítanak erre, és mérik-e társadalmi hatásukat.

Az eredmények vegyes képet mutatnak. A válaszadó cégek 63%-ának már volt CSR-stratégiája, vagy annak kidolgozása folyamatban volt. Ez a stratégiai gondolkodás erősödését jelzi. Ugyanakkor a vállalatok 12%-a stratégia nélkül is folytat CSR-tevékenységet, ami inkább kampányszerű, kevésbé tudatos működésre utal.

A ráfordítások mértéke jelentős szórást mutat. A cégek többsége mérsékelt összeget fordít felelősség-

vállalási célokra, és csak kisebb részük költ kiemelkedően magas összeget. Ez arra utal, hogy a CSR fontossága elismert, de a költségvetési súlya sok esetben még korlátozott.

Különösen figyelemre méltó, hogy csupán a vállalatok mintegy harmada méri rendszeresen társadalmi vagy környezeti hatását. A hatásmérés hiánya arra utal, hogy a CSR még nem minden esetben integrált, stratégiai eszközként működik.

Ugyanakkor a vállalatok jelentős többsége nyitott lenne nonprofit szervezetek fejlesztésére, miközben a rendszeres együttműködések aránya ennél alacsonyabb. Ez a különbség jelentős, kiaknázatlan potenciált jelez a civil szektor számára.

A hazai CSR-gyakorlat és a kutatási eredmények áttekintése után a következő lépés a fókusz tudatos elmozdítása. A partnerség megértéséhez nem elegendő a civil szektor szempontjából vizsgálni a kérdést: szükséges feltárni azt is, hogyan gondolkodnak maguk a vállalatok a társadalmi felelősségvállalásról.

A következő fejezet ezért a CSR szerepét és működését kifejezetten a vállalati oldal nézőpontjából mutatja be.

3. A CSR szerepe és gyakorlata a vállalati szektorban

3.1. Bevezető a vállalat szemszögéből

A civil szervezetek számára a vállalati együttműködés gyakran finanszírozási kérdésként jelenik meg. A vállalat számára azonban a társadalmi felelősségvállalás elsősorban stratégiai döntés. A sikeres partnerség feltétele ezért az, hogy a civil oldal képes legyen a vállalat működési logikáját, döntési mechanizmusait és korlátait is megérteni.

Ez a fejezet tudatosan a vállalati nézőpontból vizsgálja a CSR szerepét és gyakorlatát. Nem azért, hogy a civil szervezet alkalmazkodjon az üzleti világhoz, hanem azért, hogy reálisan és felkészülten tudjon kapcsolódni hozzá.

3.2. A CSR szerepe a nagyvállalatoknál

Az elmúlt másfél-két évtizedben a társadalmi felelősségvállalás a nagyvállalatok működésének meghatározó elemévé vált. Különösen igaz ez a multinacionális cégekre, amelyek nemzetközi elvárások, anyavállalati irányelvek és egyre szigorodó fenntart-

hatósági szabályozások mentén alakítják ki programjaikat. Számukra a CSR ma már nem kiegészítő tevékenység, hanem a vállalati stratégia integrált része.

A nagyvállalatok jellemzően:

- írásban rögzített, éves vagy többéves CSR- vagy ESG²-stratégiával rendelkeznek,
- meghatározott tematikus fókuszterületeket jelölnek ki (pl. oktatás, egészségügy, környezetvédelem, esélyegyenlőség),
- országos vagy régiós programokban gondolkodnak,
- mérhető célokat és indikátorokat rendelnek tevékenységeikhez,
- tudatosan kommunikálják társadalmi szerepvállalásukat.

A civil partnerség ebben a körben nem pusztán adományozás. A felelősségvállalás egyszerre reputációs eszköz, a munkáltatói márkaépítés része, a fenntarthatósági jelentések fontos eleme és a hosszú távú üzleti stabilitás egyik tényezője.

A civil szervezetek szakmai tudása és társadalmi hitelessége olyan érték, amelyet a vállalatok tudatosan kapcsolnak saját működésükhöz. A kapcsolat így egyre inkább stratégiai partnerséggé alakul.

3.3. Nagyvállalati együttműködések – országos példák

A hazai gyakorlatban több olyan modell is látható, amely a CSR intézményesülését mutatja.

A SPAR Magyarország tartós együttműködésben áll a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel. Az élelmiszermentés nem kampányszerű akció, hanem a vállalat működésébe integrált folyamat. Az áruházlánc logisztikai rendszeréhez kapcsolódó együttműködés jól mutatja, hogy a CSR a működési struktúrába is beépülhet.

A WING 2018 óta elkötelezett partnere az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványnak. Folyamatosan támogatja az alapítvány Fiatalok életkezdési alapja programját, amely állami gondoskodásban nevelkedett fiatalokat segít a biztonságos életkezdésben, hozzájárul a hátrányos helyzetű fiatalok társadalmi felzárkózásához és az esélyegyenlőség megteremtéséhez.

Az OTP Bank több társadalmi és szociális területen működik együtt civil szervezetekkel – köztük a

Magyar Máltai Szeretetszolgálattal – hosszabb távú megállapodások keretében. A kiszámítható partnerség mindkét fél számára stabilitást teremt.

E példák azt jelzik, hogy a CSR a nagyvállalatoknál rendszerbe szervezett, strukturált és hosszú távra tervezett tevékenység.

3.4. A nagyvállalati CSR jellemző tendenciái

A bemutatott példák alapján jól látható, hogy a strukturált, többéves civil partnerségek elsősorban a nemzetközi háttérrel rendelkező nagyvállalatokra jellemzők. E cégek működését gyakran anyavállalati irányelvek, nemzetközi ESG-elvárások és jelentéstételi kötelezettségek keretezik, amelyek a társadalmi felelősségvállalást beemelik a vállalati stratégia szintjére. A CSR ebben a körben nem kiegészítő tevékenység, hanem szabályozott, mérhető és reputációs szempontból is jelentős funkcióval bíró terület. A civil együttműködések így formális döntési folyamatokhoz, kijelölt fókuszterületekhez és hosszabb távú tervezéshez kapcsolódnak.

Fontos ugyanakkor felismerni, hogy e működési modell mögött gyakran nem pusztán helyi elköteleződés, hanem nemzetközi vállalatirányítási logika

áll. A döntések részben központilag meghatározott keretek között születnek, a támogatási prioritások illeszkednek a globális márkaépítési és fenntarthatósági célokhoz, és a társadalmi programok kommunikációja is egységes vállalati narratívába ágyazódik. Ez nagyobb kiszámíthatóságot jelent, ugyanakkor magasabb szakmai és mérhetőségi elvárásokat is támaszt a civil partnerekkel szemben.

A hazai tulajdonú nagyvállalatok esetében ezzel szemben gyakran erősebb a személyes vezetői szerep és a lokális beágyazottság, miközben a CSR-intézményesültség változó mértékű. A vállalati együttműködések jellege tehát jelentős mértékben függ a tulajdonosi háttértől és a szabályozási környezettől. A civil szervezetek számára ebből az következik, hogy a partnerségi stratégia kialakításakor nemcsak az ügy és a forrásigény számít, hanem az is, milyen vállalati struktúrával és döntési logikával állnak szemben.

3.5. A CSR gyakorlata a közép- és kisvállalkozásoknál

A középvállalkozások esetében a formális, írásban rögzített CSR-stratégia valóban ritkább, mint a multinacionális cégeknél, ugyanakkor a társadalmi szerepvállalás

² Az ESG az „environmental, social and governance”, a környezeti, társadalmi és irányítási szempontok rövidítése. A szempontokat arra használják, hogy meg- és felmérhessék egy befektetés vagy vállalat fenntarthatóságát valamint etikai hatását.

nem hiányzik a működésükből. Ebben a körben a felelősségvállalás gyakran szorosabban kapcsolódik a vállalat földrajzi beágyazottságához: a cég ott él és működik, ahol a támogatott közösség is. A döntések hátterében sokszor személyes érintettség, helyi kötődés, a település iránti felelősség vagy konkrét kapcsolatok állnak. A tulajdonos vagy ügyvezető szerepe meghatározó: az ő értékrendje, társadalmi érzékenysége és kapcsolati hálója alakítja a támogatási irányokat.

A középvállalkozásoknál jellemzően kevesebb a formalizált eljárás, de ez nem feltétlenül jelent kisebb elköteleződést. A döntési folyamat gyorsabb, közvetlenebb lehet, ugyanakkor kevésbé kiszámítható. Gyakori a több kisebb projekt párhuzamos támogatása, a regionális rendezvények, sport- és kulturális események, szociális kezdeményezések mellé állás. Sikeres együttműködés esetén ezek a kapcsolatok több évre is stabilizálódhatnak, még ha nem is jelennek meg ESG-jelentésekben vagy formális stratégiákban. A partnerség alapja ebben a szegmensben sokszor a kölcsönös bizalom és a személyes kapcsolat minősége.

A kisvállalkozások esetében a CSR inkább informális, közösségi szerepvállalásként értelmezhető. A támogatás formája lehet kisebb pénzbeli hozzájárulás,

természetbeni felajánlás (eszköz, szolgáltatás, helyszín biztosítása), önkéntes szakmai segítség vagy kommunikációs támogatás. Bár az anyagi volumen korlátozottabb, a helyi láthatóság és a közvetlen kapcsolati háló jelentős értéket képvisel. Egy települési civil szervezet számára egy stabil, helyi vállalkozói kör támogatása hosszabb távon kiszámíthatóbb bázist jelenthet, mint egy ritkán elérhető országos nagyvállalati pályázat.

Fontos ugyanakkor látni a korlátokat is. A közép- és kisvállalkozások erőforrásai szűkösebbek, a gazdasági ingadozások érzékenyebben érintik őket, és jellemzően nincs dedikált munkatárs a társadalmi programok menedzselésére. A civil szervezet részéről ezért különösen fontos az egyszerű, átlátható együttműködési javaslat, az adminisztráció minimalizálása és a kézzelfogható, helyben érzékelhető eredmények bemutatása. Ebben a körben a partnerség alapja nem a formális stratégiai illeszkedés, hanem a közös közösségi érdek felismerése.

A helyi civil szervezetek számára tehát a közép- és kisvállalkozások nem „kisebbségi lehetőséget”, hanem más típusú együttműködési modellt jelentenek. Itt a hosszú távú kapcsolatépítés, a személyes jelenlét és a kölcsönös láthatóság erősítése lehet a kulcs. A kérdés

nem csupán az, hogy mekkora támogatás érhető el, hanem az is, hogy hogyan válhat a civil szervezet a helyi gazdasági közösség természetes partnerévé.

3.6. Mi nehezíti a hosszú távú CSR-stratégia kialakítását?

A kutatási adatok azt mutatják, hogy nem minden vállalat rendelkezik átgondolt, hosszú távú CSR-stratégiával. Sok esetben a felelősségvállalás kampányszerű, alkalmi jellegű kezdeményezésekben merül ki.

Ennek több, egymással összefüggő oka lehet.

A tudatosság hiánya

Számos vállalatnál a CSR még mindig „jó cselekedetként” vagy kötelező adakozásként jelenik meg, nem pedig üzleti-stratégiai eszközként. Amíg a vezetés nem látja a hosszú távú üzleti összefüggéseket – például a márkaépítés, munkavállalói elköteleződés vagy reputáció erősödése terén –, addig a társadalmi szerepvállalás periférián maradhat.

Erőforrás- és kapacitáshiány

Különösen a kis- és középvállalkozásoknál jellemző, hogy nincs külön CSR-felelős vagy szervezeti háttér.

A napi működési feladatok elsőbbséget élveznek, így a társadalmi programok tervezése és menedzselése háttérbe szorul.

Rövid távú üzleti szemlélet

A gazdasági bizonytalanság, piaci verseny vagy likviditási nyomás miatt sok vállalat rövid távú célokra koncentrál. Ha egy CSR-tevékenység közvetlenül nem termel bevételt, könnyen másodlagossá válhat.

Információhiány és kapcsolathiány

Nem minden vállalat ismeri a releváns civil szervezeteket vagy az együttműködési lehetőségeket. Sok esetben egyszerűen hiányzik a kapcsolat vagy a bizalom alapja.

Bizalmatlanság és kockázatérzékelés

Egyes cégek szakmai kockázatot látnak a civil együttműködésekben. Attól tartanak, hogy nem megfelelő partner választása negatív hatással lehet saját megítélésükre.

Fontos felismerni: ezek a tényezők nem feltétlenül elutasító hozzáállást, hanem szervezeti korlátokat és bizonytalanságot jeleznek. A vállalati döntések

mögött gyakran nem szándékos elzárkózás, hanem strukturális okok állnak.

3.7. Stratégiai tanulságok a civil oldal számára

A vállalati oldal működésének megértése nem pusztán információ, hanem stratégiai felismerés. A CSR gyakorlata világosan mutatja, hogy a vállalatok döntései mögött üzleti logika, mérhetőség, strukturáltság és hosszú távú gondolkodás áll.

Ez több fontos tanulságot hordoz a civil szervezetek számára:

1. vállalat nem pusztán adományozó, hanem stratégiai szereplő. A támogatási döntések nem érzelmi alapon, hanem célokhoz, prioritásokhoz és mérhető eredményekhez kapcsolódva születnek.
2. a mérhetőség és a professzionális működés bizalmat teremt. A világos célok, az indikátorok, az átlátható működés és a strukturált együttműködés nem adminisztratív terhek, hanem a partnerség alapfeltételei.
3. az illeszkedés kulcsfontosságú. Nem minden ügy releváns minden vállalat számára. A siker feltétele annak felismerése, hogy hol találkozik a civil küldetés és a vállalati stratégia.

4. a hosszú távú partnerség értékesebb, mint az eseti támogatás. A nagyvállalati gyakorlat azt mutatja, hogy a fenntartható együttműködés mindkét fél számára nagyobb stabilitást és láthatóbb társadalmi hatást eredményez.

Mindez szemléletváltást kíván a civil oldalon is. Amíg a szervezet kizárólag saját forráshiányából indul ki, addig a vállalati kapcsolat könnyen támogatás-kérés marad. Amikor azonban képes a vállalat szemszögéből is látni a helyzetet, a kapcsolat természete megváltozik: a hangsúly a kölcsönös értékteremtésre kerül.

A kérdés ekkor már nem az, hogy ki tud minket támogatni, hanem az, hogy kivel tudunk stratégiai együttműködést kialakítani. Nem az, hogy mire van szükségünk, hanem az, hogy milyen értéket tudunk kínálni?

Ez a nézőpontváltás szükségszerűen vezet tovább a következő kérdéshez: milyen előnyökkel jár a vállalati együttműködés a civil szervezet számára, és hogyan válhat ez a szervezeti stabilitás, a szakmai fejlődés és a társadalmi hatás erősítésének eszközévé?

A következő fejezet ezekre a kérdésekre ad részletes, gyakorlati válaszokat.

4. A vállalati együttműködés jelentősége a civil szervezetek számára

A civil szervezetek működése jellemzően több forrásra épül: pályázati támogatásokra (hazai és nemzetközi), állami vagy önkormányzati hozzájárulásokra, magánszemélyek adományaira – ideértve az 1%-os felajánlásokat –, tagdíjakra, rendezvénybevételekre, valamint saját gazdasági tevékenységeire. Ezek a források azonban sok esetben időszakosak, célhoz kötöttek vagy bizonytalanul tervezhetők.

Ebben a bevételi struktúrában különös jelentőséget kap a vállalati szféra. A vállalkozásokkal kialakított partnerség nem csupán kiegészítő forrás, hanem a működési stabilitás és a szervezeti fejlődés egyik eszköze lehet.

4.1. Erőforrás és pénzügyi stabilitás

A vállalati partnerségek hozzájárulnak a bevételi források bővítéséhez és kiegyensúlyozásához. A támogatás nem kizárólag pénzbeli lehet: természetbeni adomány, szolgáltatás, infrastruktúra biztosítása, szakértői segítség vagy technológiai támogatás is jelentős értéket képvisel.

A több lábon állás csökkenti az egyoldalú forrásfüggőségből fakadó kockázatokat, és növeli a szervezet működési biztonságát. A pénzügyi stabilitás nem öncél, hanem a szakmai programok kiszámítható megvalósításának alapja.

4.2. Szakmai tudás és szervezeti fejlődés

A vállalati szektorban felhalmozott menedzsment-, marketing-, kommunikációs és szervezetfejlesztési tapasztalat komoly hozzáadott értéket jelenthet a civil szervezetek számára. A pro bono szakértői támogatás vagy a munkavállalói önkéntesség hozzájárulhat a belső folyamatok fejlesztéséhez, az adminisztráció megerősítéséhez vagy akár a stratégiai tervezés színvonalának emeléséhez.

A partnerség így nemcsak forrást, hanem tudást is közvetít.

4.3. Társadalmi hatás növelése

A civil szervezet szakmai kompetenciája és a vállalat erőforrásai együtt nagyobb társadalmi hatást képesek elérni, mint külön-külön. A közös programok szélesebb célcsoportot érhetnek el, stabilabb háttérrel működhetnek, és hosszabb távon is fenntarthatóbbá válhatnak.

A vállalati együttműködés tehát nem csupán támogatás, hanem társadalmi hatás megsokszorozásának eszköze is.

4.4. Láthatóság és hitelesség

Egy felelős vállalati partner jelenléte növelheti a civil szervezet ismertségét és presztízsét. A közös kommunikáció – sajtómegjelenések, rendezvények, online felületek – új közönséghez juttathatja el a szervezet üggyét.

A hitelesség azonban kölcsönös, a vállalat a civil szervezet szakmai kompetenciáját, a civil szervezet pedig a vállalat társadalmi felelősségvállalását erősíti.

4.5. Hosszú távú, kölcsönös értékteremtés

A modern nonprofit–forprofit együttműködés túlmutat az egyszeri támogatáson. Akkor fenntartható, ha mindkét fél számára valós értéket teremt. A civil szervezet társadalmi küldetése erősödik, a vállalat pedig felelős működésével hozzájárul a közösség fejlődéséhez.

Látható, hogy a vállalati partnerség jóval több, mint kiegészítő finanszírozási lehetőség. Stabilitást, szakmai fejlődést és társadalmi hatásnövekedést is eredményezhet. Ugyanakkor ezek az előnyök nem automatikusan valósulnak meg.

A tartós és kiegyensúlyozott együttműködéshez szemléletbeli változásra van szükség a civil oldalon is. A következő fejezet azt mutatja be, milyen gondolkodásmódbeli elmozdulás teszi lehetővé, hogy a kapcsolat valódi, kölcsönös értékteremtésen alapuló partnerséggé váljon.

5. A szemléletváltás és a kölcsönös értékteremtés alapjai

5.1. A szemléletváltás szükségessége

A vállalatokkal való együttműködés akkor válik valódi partnerséggé, ha a civil szervezet elmozdul a hagyományos támogatáskérő attitűdtől a stratégiai gondolkodás irányába.

A vállalat nem egyszerűen pénzforrás, hanem saját célokkal és szempontokkal működő szervezet. Döntéseit üzleti érdekek, hírnév, kockázatok és fenntarthatósági elvárások is befolyásolják. Ha egy civil szervezet csak a saját szükségleteire koncentrál, nehezebben talál közös pontot a vállalat gondolkodásával. A szemléletváltás lényege annak felismerése, hogy együttműködési lehetőséget kell kínálni, nem pusztán támogatást kérni.

Ez nem jelenti a civil küldetés feladását. Éppen ellenkezőleg, a világosan megfogalmazott, szakmailag megalapozott küldetés az alapja annak, hogy a szervezet partnerként jelenhessen meg.

5.2. A kölcsönös értékteremtés szemlélete

A partnerség nem egyoldalú tranzakció, hanem közös értékteremtés. A vállalat számára az együttműködés akkor jelent értéket, ha illeszkedik hosszú távú stratégiájához, erősíti márkáját, növeli munkavállalói elköteleződését és társadalmi elfogadottságát. A civil szervezet számára az érték nem csupán pénzügyi támogatás, hanem szakmai fejlődés, stabilitás, láthatóság és erőforrás-bővülés. A közösen meghatározott cél és a mérhető eredmények biztosítják, hogy az együttműködés valós társadalmi hatást eredményezzen.

A szemléletváltás és a kölcsönös értékteremtés elméleti alapjainak tisztázása után felmerül a legfontosabb gyakorlati kérdés, hogyan valósítható meg mindez a mindennapi működésben?

A következő fejezet lépésről lépésre mutatja be, miként készülhet fel egy civil szervezet a kapcsolatfelvételre, hogyan választhatja ki megfelelő partnerét, és hogyan alakíthat ki stabil, hosszú távú együttműködést.

6. A vállalati kapcsolatépítés gyakorlati lépései

6.1. Felkészülés a kapcsolatfelvételre

A vállalati együttműködések sikerének egyik legfontosabb tényezője nem maga a megkeresés, hanem az azt megelőző tudatos felkészülés. A civil szervezet akkor tud hitelesen és eredményesen fellépni, ha saját céljait, erőforrásait és korlátait pontosan ismeri, és ezek alapján alakítja ki vállalati ajánlatát. A felkészülés hiánya gyakran vezet elutasításhoz vagy rövid életű, felszínes együttműködésekhez.

A kapcsolatfelvétel előtt a szervezetnek világosan tisztáznia kell, mit képvisel és milyen eredményeket tud felmutatni. A küldetés legyen közérthető, szakmailag megalapozott és konkrét társadalmi problémára reflektáló. A vállalati döntéshozók számára különösen fontos, hogy a tevékenység ne általános célokat, hanem jól azonosítható szükségleteket és kézzelfogható eredményeket mutasson.

A mérhetőség kulcskérdés. A vállalati szféra a számszerűsítható eredmények logikájában működik, ezért célszerű adatokat, indikátorokat és hatásmutatókat be-

mutatni. A „jó ügy” önmagában nem elegendő; a bizonyítható eredmény teremti meg a szakmai hitelességet.

Ugyancsak alapfeltétel az átlátható működés. Rendezett pénzügyek, nyilvános beszámolók, egyértelmű működési struktúra és felelősségi rend nélkül nehéz tartós bizalmat építeni.

A felkészülés része az ajánlat kidolgozása is. A civil szervezetnek világosan meg kell tudnia fogalmazni, miért érdemes a vállalatnak együttműködni vele. Ez magában foglalhat reputációs előnyöket, munkavállalói bevonási lehetőségeket, helyi közösségi kapcsolódást vagy konkrét társadalmi hatás elérését. Az ajánlat mindig testreszabott legyen; az általános támogatáskérés ritkán vezet eredményre.

Fontos továbbá a belső kapacitás felmérése. Ki felel a vállalati kapcsolatokért? Ki készíti elő az ajánlatot? Ki tartja a kapcsolatot és készíti a beszámolókat? Egy vállalati együttműködés folyamatos figyelmet és szervezettséget igényel, ezért a felelősségi körök tudatos kijelölése elengedhetetlen.

Végül célszerű előre tisztázni, hogy a szervezet egyszeri támogatást, kampányszerű együttműködést vagy hosszabb távú stratégiai partnerséget kíván kialakítani. A cél meghatározza a megkeresés hangvételét, tartalmát és az együttműködés mélységét.

6.2. A megfelelő vállalati partner kiválasztása

A minél több megkeresés, annál nagyobb esély szemlélete ritkán vezet sikerhez. A célzott, alaposan előkészített partnerkeresés ezzel szemben növeli az eredményességet és megalapozza a hosszú távú együttműködést.

Az első lépés az illeszkedés vizsgálata. Olyan vállalatot érdemes keresni, amelynek működése, értékrendje vagy társadalmi szerepvállalása kapcsolódik a civil szervezet küldetéséhez. A földrajzi jelenlét és a célcsoporti kapcsolódás szintén releváns szempont lehet, különösen helyi vagy regionális programok esetén.

A tudatos partnerkeresés része a vállalat CSR-gyakorlatának feltérképezése. Milyen területeken aktív? Rendelkezik-e stratégiával? Inkább eseti támogatásokban, vagy hosszabb távú programokban gondolkodik? Nyitott-e munkavállalói önkéntességre? Ezek

az információk segítenek abban, hogy az ajánlat valóban illeszkedjen a vállalat prioritásaihoz.

Kulcsfontosságú a döntéshozók azonosítása. A megkeresést célszerű konkrét személyhez címezni, nem általános e-mail címre küldeni. A személyes kapcsolat, ajánlás vagy szakmai hálózaton keresztüli bemutatkozás jelentősen növeli a siker esélyét.

Az információgyűjtés történhet vállalati honlap, fenntarthatósági jelentések, sajtómegjelenések vagy szakmai rendezvények alapján. A cél nem pusztán adatgyűjtés, hanem annak bizonyítása, hogy a megkeresés tudatos és stratégiai alapokon nyugszik.

6.3. A kapcsolatfelvétel módszertana

A gondosan kiválasztott vállalat megkeresése döntő jelentőségű lépés. Itt dől el, hogy a civil szervezet támogatáskérőként vagy felkészült partnerként jelenik-e meg.

A személyes kapcsolatépítés kiemelt jelentőségű. Amennyiben lehetséges, érdemes szakmai eseményeken jelen lenni, közös platformokon megszólalni, vagy ajánlás útján bemutatkozást kérni. Az előzetes kapcsolat nélküli megkeresés általában kevésbé hatékony, de ha jól előkészített és átgondolt, akkor így is lehet belőle sikeres együttműködés.

Az írásbeli megkeresés legyen rövid, világos és testreszabott. Tartalmazza a szervezet tömör bemutatását, a konkrét együttműködési javaslatot, a vállalat számára releváns kapcsolódási pontot, valamint javaslatot egy személyes egyeztetésre. A hangnem legyen partneri, szakmailag megalapozott és együttműködésre hívó.

A testreszabott ajánlat világosan mutassa be az együttműködés célját, a várható társadalmi hatást és a vállalat számára jelentkező előnyöket. Kerülni kell a sablonos „támogatási csomagokat”.

Az időzítés sem mellékes. Sok vállalat éves költségvetési ciklusban tervez, ezért célszerű tájékozódni a döntési időszakokról és határidőkről.

Ha személyes találkozóra kerül sor, a felkészülés kulcsfontosságú. A találkozó nem egyoldalú prezentáció, hanem párbeszéd, amelynek célja a közös érdek és az együttműködési lehetőségek feltárása.

6.4. A partnerség kialakítása

A sikeres kapcsolatfelvétel után a hangsúly az együttműködés tudatos kialakítására helyeződik. Ebben a szakaszban dől el, hogy az egyeztetések alkalmi támogatássá vagy valódi partnerséggé érnek-e.

Az együttműködés formáját már a tárgyalások elején célszerű tisztázni. Lehet egyszeri vagy rendszeres támogatás, szponzoráció, közös programmegvalósítás vagy hosszú távú stratégiai partnerség. A választott modellnek összhangban kell állnia a szervezet kapacitásával és céljaival.

A partnerség stabilitásának alapja az egyértelműség. Fontos tisztázni:

- a támogatás vagy együttműködés célját,
- a pénzügyi és nem pénzügyi vállalásokat,
- a kommunikációs kötelezettségeket,
- a beszámolás rendjét,
- az együttműködés időtartamát.

A mérhető célok és indikátorok meghatározása különösen fontos. A világos eredményelvárások mindkét fél számára biztonságot jelentenek, és segítenek megelőzni a félreértéseket.

Az együttműködést célszerű írásban rögzíteni, ami a professzionális működés velejárója. A megállapodás tartalmazza a vállalásokat, a határidőket, a pénzügyi feltételeket és a kommunikációs kereket.

6.5. Kommunikáció és kapcsolattartás

A partnerség létrejötte nem a folyamat vége, hanem egy új szakasz kezdete. Az együttműködés minőségét és tartósságát a folyamatos, tudatos kommunikáció határozza meg. A rendszeres beszámolás kulcsfontosságú. A vállalati partner számára lényeges, hogy lássa támogatása eredményét. A jó beszámoló közérthető, tartalmaz számszerű adatokat, bemutatja a társadalmi hatást, és szükség esetén őszintén jelzi a felmerülő nehézségeket.

A közös kommunikáció – sajtómegjelenések, közösségi média, rendezvények – erősíti mindkét fél hitelességét. Fontos, hogy a civil szervezet megőrizze szakmai autonómiáját, miközben teljesíti a vállalt megjelenési kötelezettségeket.

Az átláthatóság és az őszinte kommunikáció a bizalom alapja. A pénzügyi felhasználás bemutatása, az eltérések időben történő jelzése és a problémák nyílt kezelése hozzájárul a kapcsolat stabilitásához.

6.6. A hosszú távú együttműködés fenntartása

A vállalati partnerség valódi értéke a kapcsolat tartósságában rejlik. A hosszú távú együttműködés stabilitást és kiszámíthatóságot biztosít a civil szervezet

számára, miközben a vállalat számára is hitelesebb társadalmi szerepvállalást eredményez.

Egy projekt lezárása stratégiai pillanat. Érdemes közösen értékelni az elért eredményeket és tapasztalatokat. A visszajelzés megerősíti a partnerséget, és alapot teremt a folytatásra. Az elismerés és köszönetnyilvánítás egyszerű, mégis fontos eszköz.

A stabilitás érdekében célszerű a partnerséget nem kizárólag személyes kapcsolatra építeni. A dokumentált megállapodások, több kapcsolattartó bevonása és a kapcsolat szervezeti beágyazása csökkenti a személyi változásokból eredő kockázatokat.

A vállalati kapcsolatépítés a felkészüléstől a hosszú távú fenntartásig tudatos, strukturált folyamat. Nem egyszeri megkeresésről, hanem stratégiai gondolkodásról van szó. A civil szervezet akkor tud sikeresen kapcsolódni a vállalati szektorhoz, ha tisztában van saját küldetésével és erőforrásaival, érti a vállalati döntéshozatal logikáját, képes értéket kínálni, és hosszú távú kapcsolatban gondolkodik.

Ebben a szemléletben a nonprofit–forprofit együttműködés nem pusztán finanszírozási eszköz, hanem a szervezeti stabilitás, a szakmai fejlődés és a társadalmi hatás erősítésének egyik meghatározó pillére.

7. Jó gyakorlatok – A civil központok szerepe a nonprofit-forprofit együttműködésekben

7.1. Bevezetés

A vállalati szektor működésének és CSR-gyakorlatának áttekintése világossá teszi, a civil-vállalati együttműködés nem spontán alakul ki, hanem tudatos stratégiai döntések eredménye. A vállalatok strukturált keretek között, mérhető célok mentén, saját üzleti és reputációs szempontjaikat figyelembe véve alakítják ki társadalmi szerepvállalásukat.

A civil szervezetek számára ebből az következik, hogy a sikeres kapcsolatépítéshez nem elegendő a jó ügy vagy a forráshiány hangsúlyozása. Szükség van a vállalati logika megértésére, az illeszkedési pontok tudatos azonosítására, valamint a partnerségre való szervezeti felkészültségre.

Ugyanakkor nem minden civil szervezet rendelkezik azokkal az információkkal, kapcsolati tőkével vagy stratégiai eszközökkel, amelyek a vállalati együttműködés megalapozásához szükségesek. Itt

válík különösen fontossá a támogató közeg és a szakmai közvetítő szerep.

7.2. Bevált megoldások a gyakorlatban

A civil központok az elmúlt években számos olyan programot és kezdeményezést indítottak, amelyek éppen ezt a hidat építik meg a civil szervezetek és a vállalkozások között. Információt adnak, kapcsolatot teremtenek, felkészítést biztosítanak, és jó gyakorlatokat mutatnak be – elősegítve, hogy az együttműködés ne esetleges, hanem tudatos és fenntartható legyen.

A következő rész ezekből a kezdeményezésekből mutat be példákat. A bemutatott sikeres kezdeményezések azt szemléltetik, hogyan lehet a vállalati logika megértését konkrét, működő kapcsolatépítési programokká formálni, és miként válhat a közvetítő szakmai támogatás a sikeres partnerségek egyik kulcstényezőjévé.

7.2.1. Civil Partner – élményalapú kapcsolatépítés (Zala Vármegyei CKSZK)

Civil Partner – élményalapú kapcsolatépítés

Zala Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ Civil Partner rendezvénye egy olyan kezdeményezés, amely a civil szervezetek és a vállalkozások közötti párbeszédet és együttműködést kívánja erősíteni, mert hisszük, hogy a közösségi ügyek és a gazdasági szereplők találkozásából valódi értékek születhetnek.

A rendezvényen egy képzeletbeli utazásra hívtuk a résztvevőket: nyolc civil szervezet birodalmába, ahol elkötelezett emberek dolgoznak nap mint nap azért, hogy közösségeink élhetőbbek, támogatóbbak legyenek. A vállalati vezetők kis csoportokban indultak útnak ezen az utazáson. Minden állomáson – azaz minden civil szervezet standjánál – nyolc perc állt rendelkezésre a bemutatkozásra. A program így tudatosan pergő és koncentrált volt: 8 szervezet × 8 perc, egy óra alatt teljes képet adva a civil világ sokszínűségéről.

A standoknál nem hagyományos előadások zajlottak, hanem rövid, interaktív bemutatók. A civil szervezetek történeteket meséltek, programokat mutattak be, és azt is elmondták, milyen szolgáltatásokkal tudnak kapcsolódni egy vállalat működéséhez vagy társadalmi felelősségvállalási programjához. A találkozások során nemcsak információk cseréltek gazdát, hanem élmények és benyomások is. A résztvevők valódi képet kaptak arról a szenvedélyről és elkötelezettségről, amely a civil szervezetek munkáját mozgatja.

A Civil Partner rendezvény egyik legszebb eredménye a Zalaegerszegi Szív- és Érbeteg Egyesület és

a Patent Security Csoport együttműködése. Az egyesület „Tekerj a szívedért!” programjának bemutatása olyan erős hatást gyakorolt a vállalat képviselőire, hogy a kapcsolat azonnal túllépett az egyszeri támogatás szintjén, hosszú távú partnerség alakult ki. A Patent Security évente támogatja a kerékpáros rendezvényt frissítőpont felállításával. Az együttműködés különlegessége azonban a kölcsönösségben rejlik. A vállalkozás nemcsak támogatóként jelent meg, hanem aktív kezdeményező is vált, felkérésére az egyesület az adventi időszakban idősotthonokban szervezett műsorokat. Ez a közös munka egyszerre szolgálta a közösségi célokat és erősítette a partnerséget.

A Civil Partner rendezvény legnagyobb ereje éppen ebben rejlik. A civil központ olyan találkozási teret hozott létre, ahol a felek nemcsak hallhattak egymásról, hanem személyesen is megtapasztalták egymás munkáját, motivációját és értékeit.

A rendezvény így jóval több, mint egy kapcsolatépítő esemény. Inkább egy inspiráló példa arra, hogyan lehet tudatos szervezéssel hidat építeni két szektor között, és hogyan válhat egy rövid találkozás valódi, hosszú távú együttműködések kiindulópontjává.

7.2.2. Láthatatlan értékek, látható elismerés – Év Adományozója (Vas Vármegyei CKSZK)

A civil szervezetek munkája sokszor a háttérben zajlik. Nem hangos, nem látványos, mégis pótolhatatlan. Működésük azonban nem magától értetődő. A lelkesedés, az önkéntesség és az elhivatottság mellett nagyon is valós kihívás a forráshiány, amely időről időre korlátot szabhat a fejlődésnek, sőt akár a fennmaradásnak is. Éppen ezért különösen fontos minden olyan kapcsolat és együttműködés, amely erősíti a civil és a for-profit szektor közötti kapcsolatot.

Ezt a gondolatot hívta életre az „Év Adományozója” díj is, amelynek ötlete 2024-ben született meg azzal a céllal, hogy láthatóvá tegye azokat a gazdasági szereplőket és magánszemélyeket, akik aktívan támogatják a civil közösségeket. Azokat, akik nemcsak jelen vannak a gazdasági életben, hanem felelősséget is vállalnak a környezetükért, példát mutatva a társadalmi szerepvállalás terén. A kezdeményezés már az első évben is komoly érdeklődést váltott ki, 2024-ben nyolc gazdasági szereplőt jelöltek a civil szervezetek. 2025-re ez a szám majdnem megduplázódott. Ez a növekedés önmagában is üzenetértékű, azt mutatja, hogy mind a civil szervezetek, mind a

támogatók részéről egyre nagyobb jelentőséget kap ez a fajta kapcsolódás és elismerés. Gorza Norbert, a Vas Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ szakmai vezetője megfogalmazása szerint: „*A civil szervezetek értékkeremtő és sokszínű tevékenységet végeznek, azonban életükben időről időre kulcsfontosságú a forrásteremtési lehetőségek bővítése. Bár az állami és önkormányzati támogatások fontos szerepet játszanak, a forprofit szektor hozzájárulása szintén meghatározó lehet. A díj alapításának célja éppen ezért az volt, hogy a vállalatok és támogatók tevékenységének bemutatásával és elismerésével erősítse az üzleti szféra társadalmi szerepvállalását. Nem kizárólag pénzügyi támogatásról van szó: egy cég szakértelmével, szolgáltatásaival, termékeivel vagy akár vállalati önkéntes munkával is jelentős segítséget nyújthat a civil szervezetek számára.*”

A díjátadó esemény ennek a szemléletnek ad méltó keretet. A Civil Közösségi Szolgáltató Központ csapata már hónapokkal korábban, novemberben izgatottan kezdte meg a szervezést, minden apró részletre odafigyelve – a meghívók megtervezésétől kezdve az oklevelek elkészítéséig. Az ünnepség egyik legmemorablebb pillanata a jelöltek méltatása. Az elhang-

zó történetek nemcsak számokról és támogatásokról szóltak, hanem valódi emberi kapcsolódásokról, közös ügyekről és arról a bizalomról, amely a civil és a gazdasági szereplők együttműködésének alapja. A jelképes plakettek átadását követően a résztvevők egy kötetlen állófogadáson folytathatták a beszélgetést. A hivatalos programot hamar felváltották a közvetlen, jó hangulatú eszmecsere, új kapcsolatok születtek, és meglévők mélyültek tovább.

A növekvő számú jelölés, a megélt történetek és az esemény hangulata mind azt mutatják, egyre többen ismerik fel, hogy a kapcsolódás nemcsak lehetőség, hanem felelősség is. És ha ez a szemlélet tovább erősödik, akkor nemcsak a civil szervezetek működése válik stabilabbá, hanem egy támogatóbb, együttműködőbb társadalom is épül.

7.2.3. Add magad! – Pecha Kucha est (Veszprém Vármegyei CKSZK)

A Veszprém Megyei Civil Hálózatért Közhasznú Egyesület több mint 25 éves szakmai tapasztalata, hogy a civil szervezetek nagy része rosszul kommunikál. Ez leginkább a külső kommunikációt érinti, ami tetten érhető egy rosszul megírt pályázati anyagban,

de az adományszervezés területén sem jobb a helyzet. Kollégáimmal azt határoztuk el, hogy innovatív módszerrel segítjük a civil szervezetek és az adományozók együttműködésének kialakítását.

Ehhez a pecha kucha módszert találtuk megfelelőnek, melyet két Tokióban élő építész, Astrid Klein és Mark Dytham talált ki 2003-ban. Ennek lényege, hogy 20 dia automatikus váltással 20 másodpercig látható, tehát összesen 6 perc 40 másodperc áll az előadó rendelkezésére, hogy bemutassa a szervezetről, projektjéről előadását. Miért hatékony ez? Elsősorban lényegretörő, a vizuális és szóbeli kommunikáció együttesen jelenik meg, valamint az ismeretátadás semmi olyan fölösleges információt nem közöl, ami más számára unalmassá válhatna. Ritmossága, gyorsasága segíti a témára való fókuszálást.

2024-ben indítottuk az első pecha kucha projektünket, aminek az „Add magad!” elnevezést adtuk. Három fórumra, három képzésre és a bemutató zárórendezvényre épülő munkára olyan civil szervezeteket vártunk, akik vállalták, hogy minden projekt alkalomra el tudnak jönni és a záró üzleti vacsorán, ahová a vármegye gazdasági szereplőit hívtuk, bemutatták saját előadásukat.

Add magad! – Pecha Kucha est

A kiválasztás pályázat alapján történt, így 10 civil szervezettel kezdtük meg a munkát. Az előadások kommunikációs ismeretekről, vizuális marketingről, szónoklattanról, marketing pszichológiáról és a pecha kucha gyakorlati megszerkesztéséről szóltak. A záró fórumon belső környezetben mutathatta be mindenki az előadását, ami segített abban, hogy mennyire érthetőnek, látványosnak, azaz ütősnek értékelték a többiek. Ez lehetővé tette a módosításokat és az utolsó simításokat.

Az üzleti vacsorán, a cégvezetők mellett országos és helyi politikai önkormányzati vezetők is részt vettek. Azt kihangsúlyoztuk a bevezető előadásban, hogy nem egyszeri, a vacsorán átadott adományokra számítunk, hanem tartós együttműködésekre, amely során mindenki prosperálónak ítéli meg a kialakított partnerségi kapcsolatot.

A zárórendezvény után lehetőség volt egyéni beszélgetésekre, ahol a bemutatott projektekről már részletesen tájékozódhattak a résztvevők. Mind az üzleti vacsorát, mind az egész projektet sikeresnek ítélték a gazdasági vezetők és a bevont civil szervezetek. Tudomásunk van arról, hogy már születtek együttműködések, támogatások, ami igazolja, hogy munkánk nem volt hiábavaló, érdemes volt az „Add Magad” projektbe belevágni, így 2026-ban másodjára is elindítottuk programunkat.

7.2.4. „Civil kerekasztal a forprofit szférával” programsorozat (Győr-Moson-Sopron Vármegyei CKSZK)

A Kisalföldi Vállalkozásfejlesztési Alapítvány számára régóta egyértelmű, hogy a civil és a forprofit szféra együttműködésében jelentős, gyakran kiaknázatlan potenciál rejlik. Bár mindkét oldal nyitott, a megfelelő kapcsolódási pontok sokszor hiányoznak. Ebből a felismerésből indult

„Civil kerekasztal a forprofit szférával” programsorozat

2023-ban a „Civil kerekasztal a forprofit szférával” programsorozat, amely a párbeszédet és az együttműködések értékét erősíti.

A program során három kerekasztal-beszélgetést szerveztünk, ahol vállalkozók és civil szervezetek képviselői ültek egy asztalhoz. A témák között az adományozás, az önkéntesség és a partneri kapcsolatok szerepeltek, miközben a résztvevők konkrét, a mindennapokban is alkalmazható marketing- és kapcsolatépítési technikákat is megismertek. A kötetlen, mégis moderált forma valódi párbeszédet tett lehetővé.

A pozitív visszajelzések hatására a programot egy nagyobb, gálavacsorával egybekötött eseményen folytattuk, közel száz résztvevővel. Az asztaltársaságokat úgy alakítottuk ki, hogy mindenhol jelen legyenek civilek és vállalkozók is, így a beszélgetések gyorsan személyes tapasztalatcserévé és konkrét együttműködési ötletekké formálódtak.

A program hatására a résztvevők szemlélete érezhetően változott: a civil szervezetek tudatosabban kommunikálnak, a cégek pedig jobban értik, hogy a támogatás az anyagi hozzájáruláson túl az aktív részvételt is jelenti. Több esetben elindultak konkrét együttműködések is, például helyi vállalkozások bevonásával megvalósuló önkéntes programok és közös rendezvények formájában.

Tapasztalatunk szerint a legnagyobb hozzáadott értéket az jelenti, hogy hidat tudunk képezni a két szféra között. A Kisalföldi Vállalkozásfejlesztési Alapítvány egyszerre van jelen a vállalkozói és a civil oldalon, így hiteles közvetítőként tudjuk segíteni az egymásra találást. A program megmutatta, hogy megfelelő keretek és bizalmi légkör mellett a civil–forprofit együttműködések nemcsak megvalósíthatók, hanem hosszú távon is fenntartható, kölcsönösen előnyös kapcsolatok alapját képezhetik.

7.2.5. Vacsora a vállalkozók és civil szervezetek együttműködéséért (Békés Vármegyei CKSZK)

Vacsora a vállalkozók és civil szervezetek együttműködéséért

Az elmúlt években azt tapasztaltuk, hogy bár a civil szervezetek és a vállalkozások részéről is megvan a nyitottság, a valódi kapcsolódási pontok gyakran hiányoznak. A cégek nem ismerik eléggé a helyi civilek munkáját, a civil szervezeteknek pedig kevés lehetőségük van célzottan bemutatni tevékenységüket.

Ebből kiindulva olyan alkalmat szerettünk volna teremteni, ahol a két szféra személyesen találkozhat, és együttműködések alapjai születhetnek. Így – más civil

központok jó gyakorlataihoz kapcsolódva – nonprofit–forprofit kapcsolatépítő vacsoraestet szerveztünk, ahol a Békés vármegyei civil szervezetek közvetlenül mutatkozhatnak be a vállalkozások előtt.

A program középpontjában az állt, hogy a civilek ne csak beszéljenek a munkájukról, hanem rövid, lényegre törő formában mutassák meg: milyen értéket teremtenek, és milyen együttműködési lehetőséget kínálnak a vállalkozások számára.

A programot tudatos felkészítéssel indítottuk. Nyílt felhívásban kerestük azokat a civil szervezeteket, amelyek bemutatnák programjukat és nyitottak az együttműködésre. A jelentkezők közül szakmai zsűri választotta ki a nyolc résztvevőt.

Számukra felkészítő alkalmat szerveztünk, ahol szakértő segítségével dolgozták ki rövid, hatásos bemutatójukat és az üzleti kapcsolódási pontokat.

A rendezvény interaktív vacsora keretében valósult meg: a szervezetek 8 perces bemutatókat tartottak, majd standoknál, személyes beszélgetések során is bemutakoztak, lehetőséget adva a közvetlen kapcsolódásra.

A program legnagyobb eredményének azt tartjuk, hogy valódi párbeszéd indult el a két szféra között. A visszajelzések alapján a vállalkozások számára különösen

értékes volt a személyes találkozás és a konkrét, kézzel fogható civil kezdeményezések megismerése.

Több szervezet esetében már az eseményen körvonalazódtak együttműködési lehetőségek – például esz-köztámogatás, szolgáltatásvásárlás vagy hosszabb távú partnerség formájában. Emellett a résztvevő civilek is megerősítést kaptak abban, hogy munkájuk üzleti szempontból is értéket képvisel, és ezt érdemes tudatosan kommunikálni.

Összességében a program megerősítette bennünk, hogy a nonprofit és forprofit szféra közötti kapcsolatok építése tudatos előkészítéssel és jól megtervezett találkozási formákkal hatékonyan támogatható – és valódi, hosszú távú együttműködések alapját képezheti.

7.2.6. Civil–vállalkozói együttműködések az idegenforgalom területén (Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei CKSZK)

Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében a vállalkozások többsége mikrovállalkozás, a kis- és középvállalkozások aránya az országos átlagnál alacsonyabb. A nagyvállalatok társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó döntései többnyire nem helyben születnek. Az Esély és Részvétel Közhazsnú Egyesület a civil szervezetek és a vállalkozá-

sok kapcsolatának építéséhez olyan együttműködések keres, ahol a civil és üzleti érdekek természetesen találkoznak, például tudásmegosztás vagy közös fejlesztések mentén.

A turizmus különösen alkalmas erre: a civil szervezetek helyi tudása és értékei turisztikai vonzerővé válhatnak, a vállalkozások pedig tapasztalataikkal segíthetik ezt. Erre épült a 2023-as tokaji képzés is, ahol turisztikai és kommunikációs szakemberek mutatták be, hogyan válhatnak a civil kezdeményezések a desztinációk kínálatának részévé.

Civil-vállalkozói együttműködések az idegenforgalom területén

Több mint öt éve működünk együtt a Miskolc és Térsége Turisztikai Egyesülettel. A „Civil Udvar” találkozóhoz kapcsolódva 2024-ben innovációs pályázatot hirdettünk turisztikai termékekre. A döntősök vállalkozók előtt mutatták be ötleteiket, a fődíjat az Észak-Keleti Átjáró Egyesület nyerte, és a résztvevők támogatásban részesültek.

A „Civil Udvar” kezdeményezést 2025-ben is bővítettük. Egy három elemből álló kisprojektet valósítottunk meg. Ezúttal egy konkrét ügyet, a Diósgyőri vár megújulását állítottuk a középpontba. Bár komoly viták övezik, a Diósgyőri vár rekonstrukciója a régió legjelentősebb idegenforgalmi beruházása. Ezért ösztönözzük, hogy jöjjön létre egy „várbarát kör” azokból a for- és nonprofit szereplőkből, akik üzleti és közösségi lehetőségként tekintenek a vár megújulására. Ennek első eleme a „Civil Udvar” találkozó volt októberben. Ezt a nagyközönség által még látogatható várban tartottuk meg. A résztvevők megismerhették a rekonstrukció eredményeit és a működtetése kapcsán körvonalazódó terveket. Ekkor hirdettük meg a „Jövő Vár” ötletpályázatot is, amelyre húsz pályamű érkezett. A közönségzavazást a MIKSZ Alapítvány Élő Középkori Szerepjátékos Élményszíni sorozat című programja nyerte. A sorozatot decemberben a miskolci Egyetemvárosban tartott díjátadó

ünnepség és szakmai beszélgetés zárta. A rendezvényen a díjazott pályamunkákban szereplő elképzeléseket és a vár által kínált lehetőségeket vetették össze a résztvevők.

Az önállóan és partnereinkkel közösen megvalósított kezdeményezések nemcsak új ötleteket, hanem valós kapcsolatokat is létrehozhatnak a civil szervezetek és a vállalkozások között. A tapasztalataink hozzájárulnak ahhoz, hogy az idegenforgalom mellett más gazdasági ágak, illetve horizontális fejlesztési területek (pl. zöld- és digitális átállás) felé nyissunk.

7.2.7. For és non-profit szervezetek kapcsolatépítése (Komárom-Esztergom Vármegyei CKSZK)

2025-ben Tatabányán egy tudatosan felépített, kapcsolatépítésre fókuszáló rendezvényt szerveztünk, ahol civil szervezetek és vállalkozások találkozhattak egymással. A program egy moderált kerekasztal-beszélgetéssel indult, ahol a két szféra képviselői saját tapasztalataikon keresztül beszéltek az együttműködés lehetőségeiről és kihívásairól.

Fontos volt számunkra, hogy a program ne álljon meg a beszélgetésnél. A kerekasztalt követően büféasztalos, kötetlen networking alkalmat biztosítottunk, ahol a résztvevők személyesen is megismerhették egymást. Ehhez támogató közeget teremtettünk: bemutatkozási lehetőséggel, irányított beszélgetési szempontokkal és elegendő idővel a valódi kapcsolódásra.

Ebben a közegetben talált egymásra Az Álmodók Valóra Válnak Alapítvány, a Tatai-Medence OCR és Terepfutó Sportegyesület, valamint a Metlife tatabányai igazgatósága. A találkozásból hamar közös ötlet született: egy olyan közösségi akció, amely mozgásra ösztönöz és közben egy civil ügyet is támogat.

A sportegyesület közösségi futást hirdetett, amelyhez bárki csatlakozhatott. A résztvevők egy mobilalkalmazás segítségével fél éven át gyűjtötték a kilométereket. A program végén a vállalati partner minden egyes lefutott kilométer után 10 forinttal támogatta az alapítvány munkáját.

Számunkra ez a példa megerősítés: ha teret adunk a találkozásoknak, abból valódi együttműködések szülehetnek.

EGYÜTTMŰKÖDŐ SZERVEZETEK, „TÁRSHÁLÓZATOK”

Nemzeti Művelődési Intézet<https://nmi.hu/>**Nemzeti
Művelődési
Intézet****Kárpát-medencei
Népfőiskolai Hálózat**<https://nepfolakitelek.hu/>

karpát-medencei-nepfoiskolai-halozat

LEADER Program<https://mnvh.hu/leaders>**Nemzeti Tehetség Program**<https://nemzeti-tehetsegprogram.hu>

tehetsegprogram.hu

**Nemzeti Tehetség
Program****Áldozatsegítő Központ**<https://vansegitsegitseg.im.gov.hu/>**Nemzeti Gazdasági
és Társadalmi Tanács**<https://ngtt.hu/>**Szellemi
Kulturális
Örökség**<https://szellemi-kulturalisorokseg.hu/>**NIT**<https://ifjusagitanacs.hu/>**NEMZETI
IFJÚSÁGI
TANÁCS**

CIVIL NAPTÁR

***Jeles napok, ünnepek éves naptára
Kiemelt események, évfordulók, emlékévek
Mit, mikor, hogyan?***

Jeles napok, ünnepek éves naptára 2027.

Munkaszüneti napok, ünnepek

JANUÁR

- 1.** Újév
- 2.** (péntek) - pihenőnap
- 7-9.** Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállítás

- 22.** A magyar kultúra napja
- 27.** A holokauszt nemzetközi emléknapja

FEBRUÁR

- 1.** A civilek napja
- 15.** A házasság világnapja
- 22.** A bűncselekmények áldozatainak napja
- 25.** A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja

Munkaszüneti napok, ünnepek

MÁRCIUS

- 1.** A polgári védelem világnapja
- 6.** Energiatakarékossági világnap
- 8.** Nemzetközi nőnap
- 15.** Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc ünnepe
- 21.** A DOWN-szindróma világnapja
- 21.** Az erdők világnapja
- 21.** A költészet világnapja
- 22.** A víz világnapja
- 26.** Nagypéntek
- 27.** Színházi világnap
- 28.** Húsvét vasárnap
- 29.** Húsvét hétfő

ÁPRILIS

- 2.** Az autizmus világnapja
- 7.** Az egészség világnapja
- 8.** A roma kultúra világnapja
- 10.** Nemzeti rákellenes nap
- 11.** A magyar költészet napja
- 11.** A Parkinson-kór világnapja
- 16.** A holokauszt áldozatainak emléknapja
- 18.** Műemlékvédelmi világnap
- 22.** A Föld napja
- 29.** Nemzetközi táncnap
- 30.** A méhek napja (Magyarországon)

Munkaszüneti napok, ünnepek

MÁJUS

- 1.** A munka ünnepe
- 2.** Anyák napja
- 4.** Tűzoltók napja
- 5.** Az esélyegyenlőség napja
- 5.** Európa-nap
- 6.** A magyar sport napja
- 8.** A Nemzetközi Vöröskereszt és a Vörös Félhold napja
- 10.** Madarak és fák napja
- 15.** A család nemzetközi napja
- 16.** Pünkösöd vasárnap
- 17.** Pünkösöd hétfő
- 30.** Gyermekeknap

JÚNIUS

- 4.** A nemzeti összetartozás napja
- 5.** Környezetvédelmi világnap
- 10.** A kézművesség világnapja
- 14.** A véradók világnapja
- 27.** A cukorbetegség világnapja
- 27.** Országos polgárőr nap

június első vasárnapja

Pedagógusnap

JÚLIUS

- 1.** Semmelweis-nap, a magyar egészségügy napja
- 1.** A köztisztviselők és kormánytisztviselők napja
- 11.** Vasutasnap (Magyarországon)
- 15.** A bíróságok napja

Munkaszüneti napok, ünnepek

AUGUSZTUS

- 1.** Az anyatejes táplálás világnapja
- 12.** A fiatalok világnapja
- 16.** A hontalan, kóbor állatok világnapja
- 19.** Humanitárius világnap
- 20.** Államalapítás ünnepe

SZEPTEMBER

- 5.** A jótekonyság világnapja
- 8.** Az olvasás világnapja
- 19.** Nemzetközi hulladékgyűjtő nap
- 19–20.** Kulturális örökség napjai
- 22.** Európai autómentes nap

27. Siketek világnapja

27. A szív világnapja

XVII. Civil Véradohét

OKTÓBER

- 1.** Az idősek világnapja
- 1.** A zene világnapja
- 4.** Az állatok világnapja
- 7.** A tisztességes munka világnapja
- 10.** A lelki egészség világnapja
- 15.** A fehér bot (a vakok és gyengénlátók) nemzetközi napja
- 23.** Az 1956-os forradalom és szabadságharc ünnepe

Munkaszüneti napok, ünnepek**NOVEMBER**

- 1.** Mindenszentek
- 12.** Szociális munka napja
- 14.** Cukorbetegség világnapja
- 16.** A tolerancia nemzetközi napja
- 17.** A koraszülöttek világnapja
- 25.** A nők elleni erőszak megszüntetésének világnapja
- 29.** Advent 1. vasárnapja

DECEMBER

Adventi Civil Börze

- 3.** A fogyatékkal élő emberek nemzetközi napja
- 5.** Önkéntesség világnapja
- 5.** Advent 2. vasárnapja
- 10.** Az emberi jogok világnapja
- 12.** Advent 3. vasárnapja
- 16.** Az emberi jogok világnapja
- 19.** Advent 4. vasárnapja
- 20.** Az emberi szolidaritás nemzetközi napja

- 20.** pihenőnap
- 25.** Karácsony
- 26.** Karácsony

Kiemelt események, évfordulók, emlékévek**2027.**

- Kodály Zoltán (1882-1967) halálának 60. évfordulója
- Arany János (1817-1882) születésének 210. évfordulója
- Európa Kulturális Fővárosai: Liepāja (Lettország), Evora (Portugália), Skopje (Észak-Macedónia)
- Vizes -világbajnokság (FINA) Budapesten
- Puskás Ferenc (1927-2006) születésének 100. évfordulója, UNESCO-emlékév.
- Nemes Nagy Ágnes (1922-1991) születésének 105. évfordulója.
- 28. női kézilabda világbajnokság Magyarországon
- Öttusa világbajnokság Budapesten
- Az 1867-es kiegyezés 160. évfordulója
- 2027-ben „Magyarország Ifjúsági Fővárosa” Kecskemét és Marosvásárhely, közösen viseli ezt a címet.
- Tájfutó világbajnokság Veszprémben

2028.

- Nagy Imre (1906-1958) halálának 70. évfordulója
- Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc kitörésének 180. évfordulója
- XVIII. UEFA labdarúgó Európa Bajnokság
- XXXIV. Nyári Olimpia
- 2028-ban három város lesz Európa Kulturális Fővárosa: Bourges(Franciaország), České Budějovice (Csehország), Skopje (ÉszakMacedónia)

Mit, mikor, hogyan?

Kötelező határidők és hasznos dátumok naptára civil szervezeteknek

Havi határidők

Minden hónap 10-e
Bérszámfejtés és kifizetés

10.

Azon szervezeteket érinti, amelyek munkavállalókat vagy egyéb jogviszonyban álló személyeket (például megbízási jogviszony) foglalkoztatnak. Minden hónap 10-éig történik a bér- és bérjellegű juttatások számfejtése és kifizetése.

Minden hónap 12-e
Járadékbevallás és befizetés, SZJA-előleg befizetés

12.

Azon szervezeteket érinti ez a kötelezettség, amelyek munkavállalókat, egyéb jogviszonyban álló személyeket, vagy adószámú magánszemélyeket foglalkoztatnak, illetve részükre személyi jellegű kifizetést tel-

Adott szervezetekre vonatkozik
Minden civil szervezet számára kötelező

jesítene. Számukra a cégkapun keresztül szükséges teljesíteni a jövedelmekhez kapcsolódó járulékbemlási és befizetési kötelezettségeket, valamint a személyi jövedelemadó-előleg befizetését.

Minden hónap 20-a
Havi áfa bevallási és fizetési kötelezettség

20.

Azon szervezeteket érinti,

- amelyek jogelőd nélkül alakultak és a megalakulás évében, valamint az azt követő évben nem kértek alanyi mentességet,
- amelyeknél az év közben fizetendő áfa összege meghaladta az 1 millió forintot,
- amelyeknek az adóévet megelőző második évében az éves adóösszegük vagy annak időarányosan éves szintre átszámított összege pozitív előjelű, és elérte az 1 millió forintot.

Negyedéves határidők

A tárgynegyedévet követő hónap 20. napja:
Negyedéves áfa bevallási és fizetési kötelezettség

20.

Azon szervezeteket érinti, amelyeknek az adóévet megelőző második évében az éves áfa összege, annak időarányosan éves szintre átszámított összege előjeltől függetlenül elérte a 250 000 Ft-ot, de nem haladta meg az 1 millió forintot.

A tárgynegyedévet követő hónap 20. napja:
Cégautóadó

20.

Azon szervezeteket érinti a cégautóadó fizetési kötelezettség, amelyek tulajdonában, lízingelésében vagy tartós bérletében személygépkocsi van. A kötelezettség külföldi rendszámú jármű vagy magánszemély tulajdonában lévő autó esetén is fennáll, amennyiben a járművel kapcsolatban céges költséget számoltak el.

Adott szervezetekre vonatkozik
Minden civil szervezet számára kötelező

Éves határidők és hasznos dátumok

január 30.
Igazolások kiadása a munkavállalók felé

1. 30.

Azon szervezeteket érinti, amelyek munkavállalókat foglalkoztatnak, mivel ezen a napon szükséges kiadni számukra az előző évre vonatkozó személyi jövedelemadó bevallásához szükséges M30-as igazolást, valamint a járulékiigazolást.

február 25.
Éves ÁFA fizetés

11. 25.

Azon szervezeteket érinti, amelyeknek az adóévet megelőző második évében az éves adóösszegük, vagy annak időarányosan éves szintre átszámított összege előjeltől függetlenül nem érte el a 250 000 Ft-ot, to-

vább a termékértékesítések és szolgáltatásnyújtások adó nélküli összesített ellenértéke éves szinten nem haladja meg az 50 millió forintot.

május 31.
Éves beszámoló és
közhasznúsági melléklet
elfogadása, letétbe helyezése

Valamennyi civil szervezet számára éves kötelezettség, hogy minden év május 31-ig elfogadja éves beszámolóját és közhasznúsági mellékletét, majd ezeket letétbe helyezze az Országos Bírósági Hivatalnál. A letétbe helyezés mellett a szervezet saját honlapján – amennyiben ezzel rendelkezik – is el kell helyezni a beszámolót és mellékletét.

május 31.
Társasági adóbevallás,
illetve az azt helyettesítő
nyilatkozat (TAONY) benyújtása

Valamennyi civil szervezetnek kötelező társasági adóbevallást vagy az azt helyettesítő egyszerűsített adónyilatkozatot (TAONY) benyújtania.

május 31.
SZJA civil 1% elszámolás

Azon szervezeteket érinti, amelyek SZJA 1% felajánlásban részesültek. A kiutalást követő második évben kötelesek elszámolni a kapott támogatásról a NAV felé.

május 31.
Helyi iparűzési adó

Azon szervezeteket érinti, amelyek vállalkozási tevékenységet végeznek, és ebből származó jövedelmük (nyereségük) után belföldön vagy külföldön adófizetési kötelezettség keletkezett.

június 10.
KSH adatszolgáltatás

Valamennyi civil szervezetnek elektronikus úton, a KSH-ELEKTRA rendszeren keresztül kell teljesítenie adatszolgáltatási kötelezettségét, az OSAP 1156-os számú „Statisztikai jelentés a civil és egyéb nonprofit szervezetek tevékenységéről” elnevezésű jelentés benyújtásával.

szeptember 30.
SZJA 1% regisztráció

Azon szervezeteket érinti, amelyek korábban még nem nyújtottak be online regisztrációs adatlapot (EGYREG-adatlap) a NAV-hoz, hogy felkerüljenek az SZJA 1% fogadására jogosult szervezetek közé. Például 2026. szeptember 30-ig a 2024. január 1. előtt nyilvántartásba vett szervezetek regisztrálhatnak.

október 15-től
SZJA 1% statisztikai
jellegű tájékoztatás

Azon szervezeteket érinti ez a lehetőség, amelyek kedvezményezettként szerepelnek a személyi jövedelemadó 1%-os felajánlások rendszerében, és elektronikus úton, az EGYSTAT-adatlapon keresztül egyedi tájékoztatást szeretnének kérni a NAV-tól a javukra szóló érvényes, érvénytelen és el nem bíralt nyilatkozatok számáról, azok régiónkénti, vármegyéenkénti és korcsoportonkénti megoszlásáról, valamint az érvénytelen nyilatkozatok érvénytelenségének okairól és azok arányáról.

Adott szervezetekre vonatkozik

Minden civil szervezet számára kötelező

október 15-től
SZJA 1% rendelkezők
megismerése

Azon szervezeteket érinti ez a lehetőség, amelyek kedvezményezettként részesülnek a személyi jövedelemadó 1%-os felajánlásban. Az EGYAD nyomtatványon keresztül elektronikusan igényelhető, hogy a kedvezményezett szervezet megismerhesse a felé érvényesen rendelkező magánszemélyek nevét, valamint elektronikus és postai címét.

december 31.
Adótartozás
kiegyenlítése

Azon szervezeteket érinti, amelyek vállalkozási tevékenységet végeznek, és december 31-én végrehajtható adótartozásuk van.

HASZNOS LINKEK, FORRÁSOK CIVILEKNEK

Hasznos linkek, források civileknek

Civil Információs Portál
<https://civil.info.hu/>

**Nemzetpolitikai
Informatikai Rendszer**
<https://nir.bgazrt.hu/>

Civil Információs Portál
<https://civil.info.hu/nea>
 Nemzeti Együttműködési Alap

Bíróság:
<https://birosag.hu/>

Civil Központok
<https://civilkozpontok.hu/>

**Nemzeti Adó
és Vámhivatal**
<https://nav.gov.hu/>

**Bethlen Gábor
Alapkezelő Zrt.**
<https://bgazrt.hu/>

Állami Számvevőszék
<https://www.asz.hu>
 Öntesztek civil szervezeteknek

Nemzeti Jogszabálytár
<https://njt.hu>

**Hazai Európai Unió
pályázatok**
<https://www.palyazat.gov.hu>

**Központi
Statisztikai Hivatal
összefoglaló táblák**
<https://www.ksh.hu/stadat>
 Nonprofit szervezetek adatai

Civilek Magazin
<https://www.youtube.com/@civilek-magazin>

**Nemzeti Gazdasági
és Társadalmi Tanács**
<https://ngtt.hu/>

E-cégjegyzék
<https://www.e-cegjegyzek.hu>

Tartalomjegyzék

Ajánlás	3
1. Civil lexikon	5
2. Civil Közösségi Szolgáltató Központok Országos Hálózata	13
<i>A Civil Közösségi Szolgáltató Központok Országos Hálózata</i>	14
<i>A Civil Közösségi Szolgáltató Központok által nyújtott főbb szolgáltatások</i>	16
<i>A hálózathoz kapcsolódó országos díjak, programok</i>	18
Értéktերemtő Közösségekért díj.....	18
Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállítás.....	20
Címbertokosi Oklevélatadó Ünnepségek.....	21
Civil Véralóhét.....	23
Szocioséta.....	25
Adventi Civil Börze	26
Középiskolásoknak szervezett rendhagyó osztályfőnöki órák és az „ALACOLJ!” társasjáték	28
3.8. Országos civil szervezeti vezetőképző workshop	29
3.9. Civil szeminárium	30
Vármegye-tükör	32
Bács-Kiskun Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	32
Baranya Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	34
Békés Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ.....	36
Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	38
Budapesti Civil Közösségi Szolgáltató Központ	40

Csongrád-Csanád Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	42
Fejér Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	44
Győr-Moson-Sopron Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	46
Hajdú-Bihar Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	48
Heves Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	50
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	52
Komárom-Esztergom Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	54
Nógrád Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	56
Pest Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	58
Somogy Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	60
Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	62
Tolna Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	64
Vas Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	66
Veszprém Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	68
Zala Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	70
Külhoni Kapcsolatok a Kárpát-medencében	72
Erdély és Partium:	74
Muravidék	77
Vajdaság	78
Felvidék	79
3. Civil szervezetek és az ifjúság	81
<i>Bevezető</i>	82
A 19. század és a 20. század eleje: egyesületek és ifjúsági közösségek	82
A 21. század: új kihívások és részvételi formák.....	82
A civil szervezetek és az ifjúsági szerepvállalás kölcsönhatásai	83

Generáció-elmélet, generációs együttműködés	
Fiatalok szerepe a civil szervezetek életében	89
3.1. Programszervezés és közösségépítés	89
3.2. Marketing és közösségi média jelenlét	89
3.3. Audiovizuális támogatás	90
3.4. AI támogatás és innováció	90
Iskolai közösségi szolgálat	91
Tíz lépcsős ötlettár – Hogyan fiatalíthatók a civil szervezetek?	93
5.1. Ifjúsági érdekképviseletből civil szervezeti vezető - Települési gyermek - és ifjúsági önkormányzatok	94
Ifjúság szakmai programok a civil központok feladatellátásában	96
Pályaválasztási és Képzési Kiállítás	96
Az Év Vas Vármegyei Önkéntese – Junior kategória	98
«Miért szeret(t)em az IKSZ-et?» esszé- és videópályázat középiskolásoknak	99
IKSZ Börze és Önkéntesség Napja	100
Civil Mozaik	102
Ifjúsági honlap	103
Ifjúság szakmai tárházak, együttműködő partnerszervezetek	104
NIT - Nemzeti Ifjúsági Tanács – ifjúsági érdekképviselet	104
GYIÖT - Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság – aktív állampolgárságra nevelés, ifjúság szakmai tanácsadás, képzési programok	105
Közös – Egyetemi Önkéntes Pontok hálózata – felsőoktatási ifjúsági önkéntesség	106
KÖSZI - Közép-Dunántúli Szövetség az Ifjúságért – kistépülési ifjúsági munka	107
Fekete Sereg Ifjúsági Egyesület Nagyvázsony – nemzetközi ifjúsági munka	108

4. Hasznos működési és jogi tudnivalók civil szervezeteknek	111
Gyakori kérdések a civil szervezetek működésével kapcsolatban	112
A civil szervezetek szerepe és érintettsége a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemben	116
Amikor a képviselő már nem képviselő	118
Bevezető és problémafelvetés	118
Alapismeretek	119
Ha már megtörtént a baj	121
5. A civil és a vállalati szektor együttműködése - Stratégiai alapok, működési modellek és jó gyakorlatok	127
Bevezető	128
A vállalati társadalmi felelősségvállalás fejlődése és kapcsolódása a civil szektorhoz	129
Nemzetközi kitekintés	129
A CSR fejlődése Magyarországon	129
Mit mutatnak a kutatások?	130
A CSR szerepe és gyakorlata a vállalati szektorban	131
Bevezető a vállalat szemszögéből	131
A CSR szerepe a nagyvállalatoknál	131
Nagyvállalati együttműködések – országos példák	132
A nagyvállalati CSR jellemző tendenciái	133
A CSR gyakorlata a közép- és kisvállalkozásoknál	133
Mi nehezíti a hosszú távú CSR-stratégia kialakítását?	135
Stratégiai tanulságok a civil oldal számára	136

A vállalati együttműködés jelentősége a civil szervezetek számára	137
Erőforrás és pénzügyi stabilitás	137
Szakmai tudás és szervezeti fejlődés	138
Társadalmi hatás növelése	138
Láthatóság és hitelesség	138
Hosszú távú, kölcsönös értékteremtés.....	138
A szemléletváltás és a kölcsönös értékteremtés alapjai	139
A szemléletváltás szükségessége	139
A kölcsönös értékteremtés szemlélete.....	139
A vállalati kapcsolatépítés gyakorlati lépései	140
Felkészülés a kapcsolatfelvételre	140
A megfelelő vállalati partner kiválasztása	141
A kapcsolatfelvétel módszertana	141
A partnerség kialakítása	142
Kommunikáció és kapcsolattartás	143
6A hosszú távú együttműködés fenntartása	144
Jó gyakorlatok - A civil központok szerepe	
a nonprofit–forprofit együttműködésekben	144
Bevezetés	144
Bevált megoldások a gyakorlatban	144
Civil Partner – élményalapú kapcsolatépítés (Zala Vármegyei CKSZK)	145
Láthatatlan értékek, látható elismerés –	
Év Adományozója (Vas Vármegyei CKSZK)	146
Add magad! - PechaKucha est (Veszprém Vármegyei CKSZK)	147

„Civil kerekasztal a forprofit szférával” programsorozat (Győr-Moson-Sopron Vármegyei CKSZK)	149
Vacsora a vállalkozók és civil szervezetek együttműködéséért (Békés Vármegyei CKSZK)	150
Civil–vállalkozói együttműködések az idegenforgalom területén (Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei CKSZK)	151
For és non-profit szervezetek kapcsolatépítése (Komárom-Esztergom Vármegyei CKSZK)	153
6. Együttműködő szervezetek, „társhálózatok”	155
Nemzeti Művelődési Intézet	156
Kárpát-medencei Népfőiskolai Hálózat	156
LEADER Program	156
Nemzeti Tehetség Program	156
Áldozatsegítő Központ	157
Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács	157
Szellemi Kulturális Örökség	157
NIT	157
7. Civil Naptár	160
Jeles napok, ünnepek éves naptára 2027.	160
Kiemelt események, évfordulók, emlékévek	165
Mit, mikor, hogyan? (Kötelező határidők és hasznos dátumok naptára civil szervezeteknek)	166
8. Hasznos linkek, források civileknek	172

Támogatók és együttműködő partnerek:

**Nemzeti
Együttműködési
Alap**

TÁRSADALMI KAPCSOLATOKÉRT
ÉS KULTURÁÉRT FELELŐS MINISZTERIUM

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

A Civil Kézikönyv elkészítéséhez nyújtott szakmai közreműködésért, valamint a rendelkezésünkre bocsátott értékes szakmai anyagokért és fényképekért köszönetünket fejezzük ki a Civil Közösségi Szolgáltató Központok Országos Hálózata, valamint a Civil Kapcsolatok és Társadalmi Konzultáció Főosztálya munkatársainak.

ISSN 2786-2895

Nyomdai előkészítés: Heltai Ákos / H2 Highway kft.